

2020

**แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
ตามแนวคิดพลัสการ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว**

ปณิษฐา มุขสาร
คณะครุศาสตร์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd>

Part of the [Educational Administration and Supervision Commons](#)

Recommended Citation

มุขสาร, ปณิษฐา, "แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดพลัสการ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว" (2020). *Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)*. 4407.
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/4407>

This Thesis is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD) by an authorized administrator of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์
การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC ADMINISTRATION OF SECONDARY SCHOOLS
IN BANGKOK BASED ON THE CONCEPT OF GREEN CITIZEN COMPETENCY LEARNING
OUTCOMES

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Management
Department of Educational Policy, Management, and Leadership

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2020

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน

สมรรถนะพลเมืองสีเขียว

โดย

นายปริญญญา มุขसार

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.ฐาปณัฐ อุดมศรี)

ปริญญญา มุขสาร : แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว. (APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC ADMINISTRATION OF SECONDARY SCHOOLS IN BANGKOK BASED ON THE CONCEPT OF GREEN CITIZEN COMPETENCY LEARNING OUTCOMES) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว 2) นำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive) ประชากร คือ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 119 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู รวมจำนวน 238 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ฐานนิยม และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ พบว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.508$) รองลงมาเป็นด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.500$) ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{modified} = 0.496$) 2) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ประกอบด้วย 1) พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่บูรณาการสอดแทรกเนื้อหาและแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มี 2 แนวทางย่อย 2) พัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มี 2 แนวทางย่อย 3) พัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มี 2 แนวทางย่อย 4) พัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มี 2 แนวทางย่อย และ 5) ส่งเสริมให้มีการออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย จัดให้มีการประกวดสื่อ และนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มี 3 แนวทางย่อย

สาขาวิชา   บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา   2563

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6280080327 : MAJOR EDUCATIONAL MANAGEMENT

KEYWORD: ACADEMIC MANAGEMENT GREEN CITIZEN COMPETENCY LEARNING OUTCOME SECONDARY SCHOOL

Patinya Mookha-sarn : APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC ADMINISTRATION OF SECONDARY SCHOOLS IN BANGKOK BASED ON THE CONCEPT OF GREEN CITIZEN COMPETENCY LEARNING OUTCOMES. Advisor: Asst. Prof. NANTARAT CHAROENKUL, Ph.D.

The purposes of this research were: 1) to analyze the need assessment of academic administration of secondary schools in Bangkok based on the concept of Green Citizen Competency learning outcomes; 2) to propose approaches for academic administration of secondary schools in Bangkok based on the concept of Green Citizens Competency learning outcomes. This study applied the descriptive research methodology. The population were secondary schools under the Office of Secondary Education Service Area in Bangkok, 119 secondary schools, with the key informants comprising school administrators and teachers, 238 informants in total. The research tools were questionnaire on priority needs of development of school academic administration based on the concept of green citizen competency learning outcomes and a form to assess the suitability and feasibility of the drafted approaches for developing academic administration for secondary schools in Bangkok based on the concept of green citizen competency learning outcomes. Data were analyzed using frequency, mean, percentage, standard deviation, need analysis, and content analysis.

The results of the research were as follows. 1) The needs of academic administration of secondary schools in Bangkok, based on the concept of green citizen competency learning outcomes, considering the scope academic administration, found that the academic administration in curricula development of educational institutions had the highest need ($PNI_{modified} = 0.508$), followed by measurement and evaluation ($PNI_{modified} = 0.500$) and instructional ($PNI_{modified} = 0.496$) 2) Approaches for developing academic administration of secondary schools in Bangkok based on the concept of green citizen competency learning outcomes consisting of: 1) Developing curricula of educational institutions that integrate content and concepts of green citizen competency learning outcomes with 2 sub-approaches; 2) Developing curriculum implementation in learning activities to encourage learners to have green citizen competency with 2 sub-approaches; 3) Developing guidelines for measuring and evaluating green citizen competency learning outcomes with 2 sub-approaches; 4) Developing the use of media and learning resources to enable students to have green citizen competency with 2 sub-approaches; and 5) Promoting the design of modern teaching materials, organizing a media contest and innovations with an emphasis on improving green citizen competency learning outcomes with 3 sub-approaches.

Field of Study: Educational Management
Academic Year: 2020

Student's Signature .....
Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยโอกาสที่ได้รับจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา ตลอดจนคณาจารย์เจ้าหน้าที่และกัลยาณมิตรที่เกี่ยวข้อง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่สละเวลาอันมีค่าในการให้ คำปรึกษา คำแนะนำ ให้กำลังใจและความช่วยเหลือในการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ ลุล่วงและ ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์อันมีค่า ทั้งคอย ช่วยเหลือและให้กำลังใจ รวมถึงพิจารณามอบทุนการศึกษาให้ข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร. ฐาปณัฐ อุดมศรี กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งให้ความกรุณาและความเมตตาในการเป็นคณะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ อีกทั้งให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แฉ่มข้อย และ อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ ที่คอยให้ คำปรึกษา คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง รวมถึงการมอบประสบการณ์ที่มีค่าตลอดระยะเวลาของการศึกษาและช่วยเหลือ ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่าง ๆ ที่ให้คำแนะนำ และความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการฯ ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการ ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดา นายสำราญ มุขสาร และมารดา นางอรุณี มุขสาร ที่คอยให้กำลังใจข้าพเจ้าในทุก ๆ ด้าน ให้ความรักความอบอุ่น ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมให้ได้รับ การศึกษาที่ดีมาโดยตลอด ขอบคุณนายสุทธิ สิปิกา ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจสำคัญในทุกช่วงเวลา ขอบคุณพี่น้องกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่คอยสนับสนุน ห่วงใย และเป็น กำลังใจให้ตลอดระยะเวลาของการศึกษา ขอขอบคุณน้ำใจน้องพี่สัชชมทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนนิสิตหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาคในเวลาราชการ รุ่นที่ 57 นอกเวลาราชการ รุ่นที่ 29 รุ่นพี่ รุ่น น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

ปริญญญา มุขสาร

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
คำถามการวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์.....	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย	12
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	14
1. การจัดการศึกษาแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้	14
2. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ.....	18
3. แนวคิดเกี่ยวกับพลเมือง (Citizen)	21

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	102
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	106
2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	108
3. ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว จากแบบสอบถามปลายเปิด..	144
4. ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	154
5. ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว (ฉบับสมบูรณ์).....	203
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	217
สรุปผลการวิจัย.....	217
อภิปรายผลการวิจัย.....	225
ข้อเสนอแนะ	233
ภาคผนวก.....	235
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	236
ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	239
และผลการวิเคราะห์ค่า IOC.....	239
ภาคผนวก ค แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	259
ภาคผนวก ง แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว.....	281
ภาคผนวก จ เอกสารขอความร่วมมือในการวิจัย	301

บรรณานุกรม.....	311
ประวัติผู้เขียน.....	320

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 มิติของการเรียนรู้ (Domain of Learning) ของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship Education).....	27
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	43
ตารางที่ 3 การสังเคราะห์ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ.....	55
ตารางที่ 4 จำนวนโรงเรียน และจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา	93
ตารางที่ 5 จำนวนโรงเรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานวิชาการ.....	93
ตารางที่ 6 จำนวนประชากร และผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาและขนาดโรงเรียน.....	94
ตารางที่ 7 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	104
ตารางที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	107
ตารางที่ 9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	108
ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	110
ตารางที่ 11 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	112
ตารางที่ 12 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	114

ตารางที่ 22 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้.....	134
ตารางที่ 23 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้.....	136
ตารางที่ 24 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้.....	138
ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว.....	140
ตารางที่ 26 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตาม แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา .	144
ตารางที่ 27 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตาม แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	147
ตารางที่ 28 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตาม แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการวัดและประเมินผล	150
ตารางที่ 29 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตาม แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้.....	151
ตารางที่ 30 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	155
ตารางที่ 31 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมือง สีเขียว ตอนที่ 1	168
ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมือง สีเขียว ตอนที่ 2.....	170

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	191
--	-----

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
ภาพที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ซึ่งต้องมีลำดับการระบุผลการเรียนจากระดับบนสู่ระดับล่าง	16
ภาพที่ 3 ขั้นตอนการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของ D' Andrea	17
ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ	20
ภาพที่ 5 แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	211
ภาพที่ 6 แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	212
ภาพที่ 7 แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการวัดและประเมินผล	214
ภาพที่ 8 แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	215

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ตั้งแต่ยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรมในคริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมา ถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 นับเป็นช่วงเวลาที่มีมนุษย์มีความมุ่งมั่นที่จะพิชิตธรรมชาติและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มที่ การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการประดิษฐ์เครื่องจักรกลต่าง ๆ เพื่อสร้างผลผลิตในปริมาณมากให้ทันกับการขยายตัวของประชากรโลก ตลอดจนสนองความต้องการที่มีความละเอียดอ่อนมากขึ้นกว่ายุคเกษตรกรรมที่ผ่านมา ความเจริญดังกล่าวก่อให้เกิดการทำลายและปัญหามลพิษต่าง ๆ ที่มีความยิ่งใหญ่ไม่แพ้กัน ความคิดที่ว่ามนุษย์สามารถจัดการธรรมชาติได้ตามความต้องการอย่างไรขอขอบเขตจึงถูกตั้งคำถามและนำไปสู่การเคลื่อนไหวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่าอย่างกว้างขวาง นฤมล อภินิเวศ และคณะ (2555) ด้วยเหตุนี้หน่วยงานระดับชาติและนานาชาติจึงได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและรักษาสีเขียวและทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากองค์การยูเนสโก UNESCO (2005) ที่ได้กำหนดเป้าหมายของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ได้กำหนดวาระการพัฒนาภายหลังปี พ.ศ. 2558 ด้วยการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ นำไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จและเกิดการพัฒนายั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในช่วงระยะเวลา 15 ปี (พ.ศ. 2558 – 2573) จำนวน 17 เป้าหมาย โดยเป้าหมายสำคัญๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมก็คือ เป้าหมายที่ 13 การปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น ด้วยการเสริมภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ พัฒนาการศึกษ การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัว การลดผลกระทบ และการเตือนภัยล่วงหน้า UNESCO (2013)

จากกระแสความตระหนักในการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั่วโลก ประเทศไทยจึงได้มีความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาขึ้น โดยหลักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญข้อหนึ่งคือ การให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญในการรักษาสมดุลตามธรรมชาติ ซึ่งจะมีผลต่อการทำให้สิ่งแวดล้อมอยู่ในสภาพที่ดี วัฒนา จุฑะพันธุ์

(2545) รัฐบาลได้ให้ความสำคัญส่งเสริมให้คนไทยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาพลเมืองของประเทศ ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ว่า รัฐพึงส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและความสามารถสูงขึ้น ราชกิจจานุเบกษา (2560) จากรัฐธรรมนูญดังกล่าวนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ซึ่งมีหลักการสำคัญสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ขององค์การสหประชาชาติ คือ ยึดเป้าหมายอนาคตของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2579 ที่เป็นเป้าหมายในระดับย่อยลงมา โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดในด้านต่าง ๆ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้งนี้เป้าหมายประเทศในปี พ.ศ. 2579 เป็นที่ยอมรับร่วมกันจากการพิจารณาทั้งประเด็นหลักและลักษณะของการพัฒนา ลักษณะฐานการผลิตและบริการสำคัญของประเทศ ลักษณะของคนไทยและสังคมที่พึงปรารถนา และกลุ่มเป้าหมายในสังคมไทยโดยกำหนดไว้ตอนหนึ่งว่า "เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนามั่นคงและยั่งยืนบนฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำน้อย คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นพลเมืองที่มีวินัย ตื่นรู้ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีความรู้ มีทักษะ และทัศนคติที่เป็นค่านิยมที่ดี มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ มีความเจริญเติบโตทางจิตวิญญาณ มีจิตสาธารณะและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก..." สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559)

การสร้างความรู้ตระหนักและจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่เยาวชนเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถพัฒนาเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็น “พลเมืองสีเขียว” ด้วยเหตุนี้รัฐจึงมีความจำเป็นต้องให้การศึกษาแก่พลเมืองของประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีความตระหนักในความสำคัญและปัญหาของสิ่งแวดล้อม ให้มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและป้องกันและป้องกันมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อพัฒนาให้เกิดสังคมและเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีจนถึงรุ่นลูกหลานในอนาคต ซึ่งความถึงการพัฒนาพลเมืองให้ตระหนักว่า สิ่งแวดล้อมนั้นมีความสำคัญอย่างไร กำลังมีปัญหาอะไร และทำไมจึงต้องให้ความสนใจ การมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมก็คือ มีความรู้สึกรังเกียจ เื่ออาทร และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจในการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนมีการเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองและบุคคลอื่นให้หันมาดูแลสิ่งแวดล้อมร่วมกัน ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เรียกว่าเป็น พลเมืองสีเขียว หรือ Green Citizen ซึ่งพลเมืองสีเขียวนั้นนอกจากจะเป็นคนที่มีจิตอาสาแล้ว ยังต้องพร้อมเรียนรู้อยู่เสมอ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีจิตสาธารณะ โดยคาดหวังว่าการเป็นพลเมืองสีเขียวจะทำให้มนุษย์ใช้ชีวิตอยู่ใน

สังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ และเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันสังคมให้ก้าวไปข้างหน้าได้อีกด้วย European Network for Environmental Citizenship (2018)

พลเมืองสีเขียว (Green citizen) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการที่ประชาชนในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และน้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในท้องถิ่นและสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การสร้างพลเมืองที่เข้มแข็งที่เป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม โดยมีลักษณะสำคัญคือ เป็นบุคคลที่รู้จักเข้าใจชุมชนอย่างถ่องแท้ ติดตามข่าวสาร สภาพและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้ รู้ถึงแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทท้องถิ่น มีจิตสำนึกรักประเทศชาติบ้านเกิด กล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมบนพื้นฐานหลักการประชาธิปไตย ไม่เพิกเฉยต่อความยุติธรรมในสังคม มีวินัยและเคารพกติกาของสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาส มีพฤติกรรมและใช้ชีวิตประจำวันอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2555) ดังนั้นพลเมืองในประเทศจึงนับว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการทางการเมืองภาคพลเมืองดำเนินการทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของตนเอง เป็นพลเมืองที่มีความกระตือรือร้น มุ่งปกป้อง ค้ำครองสิทธิ และมุ่งประโยชน์ต่อสาธารณะ มีวิถีการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมให้บุคคล ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ให้คำนึงถึงสิทธิและความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ที่พวกเราทุกคนมีในฐานะการเป็นเป็นผู้อาศัยอยู่บนโลก ซึ่งหมายรวมถึงการดูแลประเทศและโลก (MacGregor & Szerszynski, 2004) แนวคิดเกี่ยวกับพลเมืองสีเขียวมุ่งหมายให้พลเมืองของชาติเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนตนเอง และสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เข้าใจความซับซ้อนของปัญหาและความเชื่อมโยงกันของมิติต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญคือพร้อมลงมือปฏิบัติให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับท้องถิ่นและประเทศ ตลอดจนถึงระดับโลก ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole-school Approach) ตั้งแต่ระดับนโยบาย การจัดการเรียนรู้ และหลักสูตร โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้กับประเด็นท้องถิ่น การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ไปจนถึงการมีส่วนร่วมสนับสนุนกลุ่มองค์กรภายนอกชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วย ซึ่งการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบนี้จะช่วยเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองสีเขียวที่ตระหนักถึงปัญหา ความสำคัญ และคุณค่าท้องถิ่นของตนเอง ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างรอบด้านในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม และเมื่อเติบโตเป็น

พลเมืองของประเทศก็จะตระหนักถึงคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้พวกเขาพร้อมที่จะช่วยกันปกป้อง ฟื้นฟู และรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างชาญฉลาด และยั่งยืน (พรชนก ปรีพาน, 2561)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นพลเมืองจะพบว่า เยาวชนช่วงอายุ 15 – 18 ปี หรือช่วงระดับมัธยมศึกษาเป็นช่วงที่ควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองมากที่สุดเพราะเป็นช่วงที่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาหรือประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่สนใจของสังคมนั้นได้ โดยนำความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมานำไปใช้ในการดำรงชีวิต เมื่อเรียนจบออกไปแล้วต้องออกไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคม เช่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น ติดตามข่าวสาร สภาพและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีความเอื้ออาทร ห่วงใยและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มีค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นการสร้างความพร้อมให้แก่เยาวชนในการเติบโตเป็นพลเมืองสีเขียวที่มีคุณภาพ และออกไปช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนมีการศึกษาพบว่า ตั้งแต่เด็กเล็ก - เยาวชน ซึ่งเป็นช่วงวัยสำหรับการเรียนรู้ เด็กเล็กวัย 7 – 12 ปี จะมีทัศนคติเหมือนครุ เด็กเริ่มเรียนรู้จากสังคมใกล้ตัว เช่น พ่อแม่ โรงเรียน ชุมชน สังคม เป็นพื้นฐาน ซึ่งนับเป็นการเรียนรู้โดยไม่มีข้อมูลและเหตุผล ส่วนเด็กวัย 13 – 15 ปี จะมีจินตนาการเรื่องสังคมและการเมืองมากขึ้น เริ่มที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับประเด็นทางการเมือง พรรคการเมือง การเลือกตั้ง เรื่องของประเทศ จนเมื่ออายุ 16 – 18 ปี ความเข้าใจทางการเมืองและประเทศก็จะเพิ่มมากขึ้นหลายเรื่องตามมา คือ เรื่องสิทธิเสรีภาพ สิทธิมนุษยชน สิทธิพลเมือง ความรักชาติ ความตระหนัก ความห่วงใย มีความกล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมบนพื้นฐานหลักการประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาสอยู่เสมอ (ทิพย์พาพร ตันตีสุนทร, 2554)

การจะพัฒนาพลเมืองของประเทศให้เป็นพลเมืองสีเขียวนั้นจำเป็นต้องอาศัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียนซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศงาน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล เป็นต้น การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาพลเมืองสีเขียวให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยง ความเป็นห่วงเป็นใยและเอื้ออาทรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของผู้เรียนหรือตัวเยาวชนเอง จนกระทั่งส่งผลให้เกิดความตระหนักและจิตสำนึกต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับโลก จึงต้องมีการเรียนการสอนหรือจะต้องมีการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพ การบริหารงานวิชาการจึงถือเป็นหัวใจของการบริหารงานการศึกษา เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหลายที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ส่วนงานอื่น ๆ นั้นถือ

ว่าเป็นงานสนับสนุนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ (ยามีละห์ เจ๊ะซอ, 2560) อีกทั้งการบริหารวิชาการยังเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ถ้าหากพิจารณาในด้านกระบวนการดำเนินงานแล้ว คือ กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผนการปรับปรุงการเรียนการสอน และประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543)

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาพลเมืองสี่เหลี่ยมให้มีคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ประสบความสำเร็จและออกไปเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพต่อสังคม ผู้เรียนจะสัมฤทธิ์ผลได้มากน้อยเพียงใดนั้น ผู้บริหารงานวิชาการมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานในสถานศึกษา เพื่อให้องค์กรของตนเองมีคุณภาพ พัฒนาความรู้ความสามารถ พัฒนาความคิด และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีคุณภาพ ในการวางแผนการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ และสามารถกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงในการทำงานได้อย่างชัดเจน แนวทางในการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่หลักสำคัญของสถานศึกษา คือ ความเข้มแข็งของการบริหารงานวิชาการซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก องค์กรประกอบที่จะให้งานบริหารงานวิชาการสำเร็จลุล่วงไปได้ดีขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหารงานในด้านต่างๆ เช่น การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะผู้นำวิชาการ การบริหารความขัดแย้ง การบริหารระบบการทำงาน การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ เป็นต้น แต่การบริหารงานจะสำเร็จมากน้อยเพียงใดต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกับทุกฝ่ายในสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพราะสถานศึกษาเป็นองค์กรเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างสร้างสรรค์ หล่อหลอมให้เยาวชนเจริญเติบโตเป็นพลเมืองสี่เหลี่ยมที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศและพร้อมที่จะส่งเสริมให้บุคคล ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ให้คำนึงถึงสิทธิและความรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม

กรุงเทพมหานครเป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่และมีแนวโน้มจะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลที่ตามมาก่อให้เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อมนุษยชาติทั้งปัญหาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม ซึ่งนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะการปนเปื้อนของสารพิษในอากาศ การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอยและขยะเทคโนโลยี ปัญหามลพิษ รวมไปถึงการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรที่อพยพเข้ามาอาศัยในกรุงเทพมหานคร ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาจราจร ปัญหาการขาดแคลนสาธารณสุขโรค ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาสุขภาพจิตของคนเมือง ด้วยเหตุนี้กรุงเทพมหานครโดยกองนโยบายและแผนงาน สำนัก

สิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นการเป็นมหานครสีเขียว โดยภายใน 5 – 10 ปี ข้างหน้า (พ.ศ. 2556 – 2565) กรุงเทพมหานครจะต้องเป็นมหานครที่มีความปลอดภัยจากมลพิษ อากาศธรรมชาติ และแหล่งอบายมุขต่าง ๆ ตลอดจนอุบัติเหตุและภัยพิบัติ มีสุขภาวะที่ดี เป็นเมืองสีเขียว (Green City) ด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและส่งเสริมวิถีชีวิตที่ใกล้ชิดธรรมชาติ เพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสีย และผลักดันการจัดการปัญหาขยะอย่างมีประสิทธิภาพ (ภาณุวัฒน์ อ่อนเทศ, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 119 โรงเรียน โดยแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 2 เขต ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 67 โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 52 โรงเรียน มีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2, 2562) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั้งสองแห่งล้วนกำหนดพันธกิจและจุดเน้นในการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัด ด้วยการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal: SDGs) ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย ผู้เรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2, 2562) อันแสดงให้เห็นถึงความสนใจ ใส่ใจ และตระหนักในความสำคัญของการส่งเสริมผู้เรียนในสังกัดให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ทักษะ ความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของพลเมืองสีเขียวที่มีคุณภาพต่อไป

ดังนั้นการจะพัฒนาผู้เรียนในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศเป็นผู้ที่มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรจะมีการพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน จากนั้นนำผลการศึกษาที่ได้วิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นแนวทางการบริหาร

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนในกรุงเทพมหานครเป็นพลเมืองสีเขียวที่รู้จักและเข้าใจชุมชนอย่างถ่องแท้ ติดตามข่าวสาร สภาพและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ รู้ถึงแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทท้องถิ่น มีจิตสำนึกรักประเทศชาติบ้านเกิด ซึ่งจะเป็นการพลิกโฉมระบบการศึกษาไทยต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เป็นอย่างไร
2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
2. เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

นิยามศัพท์

สมรรถนะพลเมืองสีเขียว หมายถึง ผลการพัฒนาผู้เรียนในด้านสมรรถนะการเป็นพลเมืองสีเขียวที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งมีทั้งหมด 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน 2) ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม 3) ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 4) ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม 5) ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน 6) ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7) ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 8) ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม

ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด การปฏิบัติงาน พร้อมทั้งจะเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การรู้จักและเข้าใจชุมชนของตนเองอย่างถ่องแท้ ตลอดจนการรู้ถึงแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถบ่งชี้ถึงสถานะหรือสภาพของสถานการณ์ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นการระบุปัญหา วิเคราะห์สภาพปัญหา และสาเหตุของปัญหา การหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อมต่อผู้อื่นผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการปลูกฝังจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตลอดจนสามารถตัดสินใจเลือกการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคล บริหารจัดการ และประสานประโยชน์ระหว่างกลุ่มองค์กร เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาส ตลอดจนอุทิศตนในการร่วมลงมืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคตของคนรุ่นต่อไป

ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีการรับรู้และรู้สึกไวต่อปัญหาของสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยความรู้จากผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านอื่นๆ มาใช้เป็นพื้นฐานในการคาดการณ์ถึงแนวโน้มปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนดำเนินการวางแผน พัฒนา และใช้กลยุทธ์ รวมถึงศักยภาพความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้งานที่ปฏิบัติดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ในการติดตามข่าวสาร สภาพและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตลอดจนมีพฤติกรรมและใช้ชีวิตประจำวันอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตระหนัก เอื้ออาทร ห่วงใยและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มีค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม ตลอดจนมีจิตสำนึกรักประเทศชาติบ้านเกิด **การบริหารงานวิชาการ** หมายถึง กระบวนการดำเนินการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยมีมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการวางแผนการจัดทำหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ และการวัดและประเมินผลหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย การนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้ การจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนการพัฒนาสื่อ แบบเรียน และแหล่งเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้กรอบแนวคิดดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ ใน 4 ขอบข่าย ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของ Faber and Shearon (1970) Campbell and et al. (1997) เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525) กิติมา ปรีดีติลล (2532) อุทัย บุญประเสริฐ (2546) กมล ภู่งประเสริฐ (2545) สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) กระทรวงศึกษาธิการ (2546) นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2547) และ กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้แก่

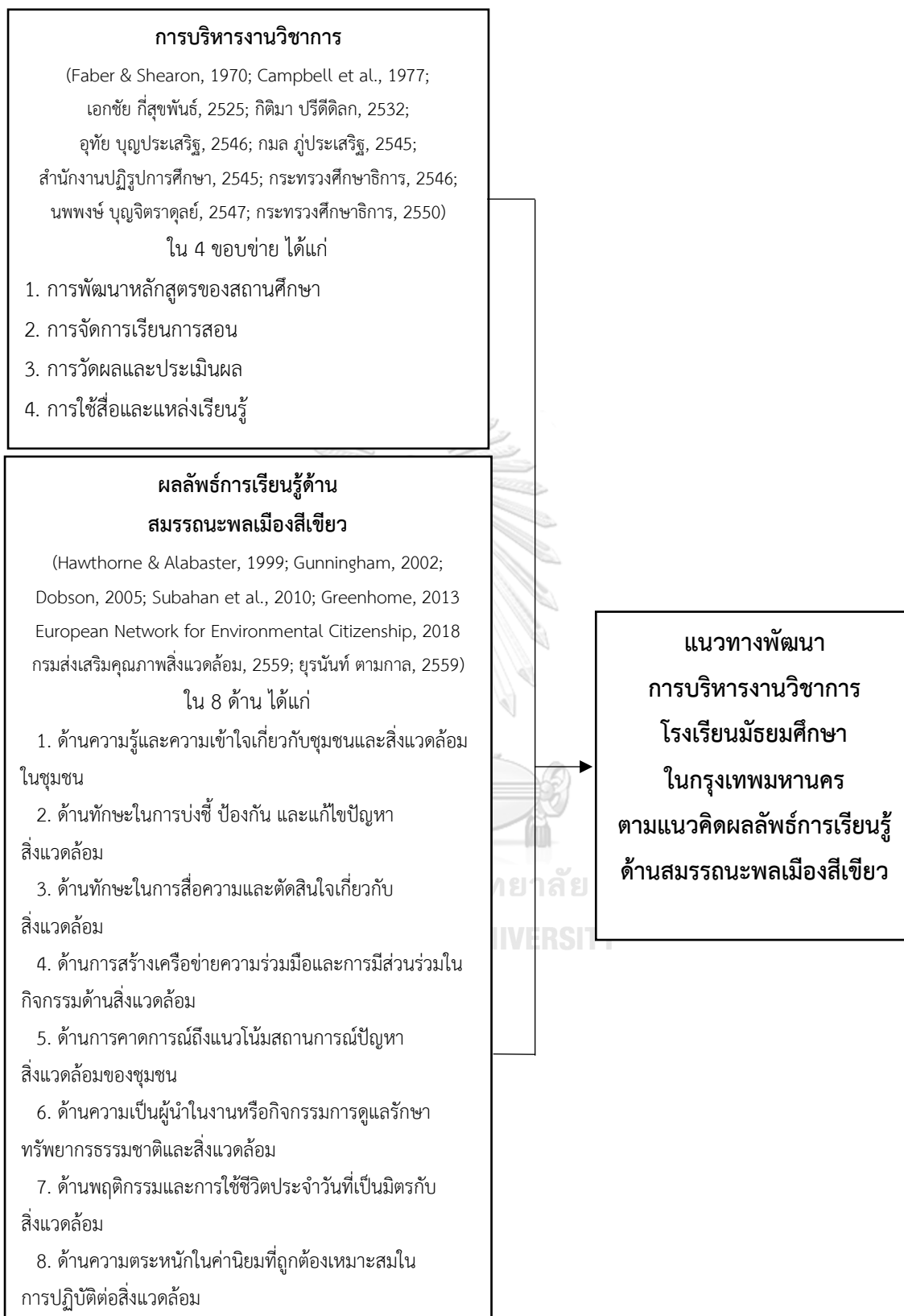
- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.2 การจัดการเรียนการสอน
- 1.3 การวัดผลและประเมินผล
- 1.4 การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

2. แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของพลเมืองสีเขียว ของ Hawthorne and Alabaster (1999) Gunningham (2002) Dobson (2005) Greenhome (2013); Subahan and et al. (2010) Greenhome (2013) European Network for Environmental Citizenship (2018) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559) และ ยูนันท์ ตามกาล (2559) ซึ่งประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ใน 8 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- 2.2 ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 2.3 ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- 2.4 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม
- 2.5 ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน
- 2.6 ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

- 2.7 ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2.8 ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 119 โรงเรียน ปีการศึกษา 2563 โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 119 คน และครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 119 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 238 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอแนวทางการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน โดยดำเนินการวิจัยในทุกขั้นตอนภายใต้ขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

2.1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ใน 4 ด้าน ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิด ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของ ของ Faber and Shearon (1970) Campbell and et al. (1997) เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525) กิตติมา ปรีดีติลล (2532) อุทัย บุญประเสริฐ (2546) กมล ภูประเสริฐ (2545) สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) กระทรวงศึกษาธิการ (2546) นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2547) และ กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้แก่

2.1.1 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2.1.2 การจัดการเรียนการสอน

2.1.3 การวัดผลและประเมินผล

2.1.4 การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

2.2 กรอบแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของพลเมืองสีเขียว ของ Hawthorne and Alabaster (1999) Gunningham (2002) Dobson (2005) Greenhome (2013); Subahan and et al. (2010) Greenhome (2013) European Network for Environmental Citizenship (2018) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559) และ ยูนันท์ ตามกาล (2559) ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

2.2.2 ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

2.2.3 ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

2.2.4 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

2.2.5 ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน

2.2.6 ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

2.2.7 ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.2.8 ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อ
สิ่งแวดล้อม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาได้แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียนมัธยมศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการบริหารโรงเรียนให้เหมาะสมและมีความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวต่อไป

2. ครูในโรงเรียนได้รับแนวทางในการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้เพื่อจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาให้เป็นพลเมืองสีเขียว มีกระบวนการคิด การปฏิบัติงาน พร้อมทั้งจะเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการรู้ถึงแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3. ผู้เรียนในโรงเรียนได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะพลเมืองสีเขียวให้เกิดขึ้นในตน เป็นบุคคลที่สามารถปฏิบัติตนต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม และเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีจิตสาธารณะ มีความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ พร้อมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อมต่อไปในอนาคต

4. หน่วยงานทางการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นพื้นฐานและแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพลเมืองสีเขียวให้กว้างขวางต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

- 1.1 การจัดการศึกษาแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
- 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับพลเมือง
- 1.4 แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
- 1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

- 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
- 2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
- 2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
- 2.4 การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

ตอนที่ 3 การบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ
- 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

1. การจัดการศึกษาแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้

1.1 การจัดการศึกษาแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้

Spady (1994) อธิบายว่า เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการแสดงออกถึง ความสำเร็จของผู้เรียน ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ ผลของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสดงออก ได้อย่างชัดเจนตามที่ผู้สอนกำหนด อาจเป็นการกระทำ (Action) พฤติกรรมความสามารถ

(Performances) ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพของผู้เรียนในการใช้เนื้อหาความรู้ (Content) สารสนเทศ (Information) แนวคิด (Ideas) และเครื่องมือ (Tools) มาประมวลกันจนก่อให้เกิดความสำเร็จเป็นผลงานเชิงประจักษ์ โดยเน้นย้ำว่าสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างประสบผลสำเร็จ (What) สำคัญกว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อไหร่ (When) และเกิดขึ้นอย่างไร (How)

Lorenzen (1999) ได้สนับสนุนแนวคิดของ Spady ว่าการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผลงานของผู้เรียนว่าผู้เรียนสามารถทำอะไรได้หลังจากจบหลักสูตร

Owen and Rogers (1999) ให้ความหมายของผลลัพธ์ (Outcome) ว่า หมายถึง ผลประโยชน์ (Benefit) ที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งในระหว่างและหลังการดำเนินงาน ผลลัพธ์มีความหมายครอบคลุมตั้งแต่ความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยมและพฤติกรรม มีลำดับชั้น เรียงจากง่ายไปสลับซับซ้อน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทันที (Immediate outcome) มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ผลผลิต (Output) ซึ่งก่อให้เกิดเป็นผลลัพธ์ระดับกลาง (Intermediate outcome) และผลลัพธ์ระยะยาว (Ultimate outcome)

Spady and Marshall (2003) ได้กำหนดคุณสมบัติของสิ่งที่จะเป็นผลลัพธ์ (Outcome) ว่าประกอบด้วย ความชัดเจน ความเป็นรูปธรรม และเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถแสดงออกให้เห็นได้

กล่าวโดยสรุป การจัดการศึกษาแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการแสดงออกถึงความสำเร็จของผู้เรียน ผ่านรูปแบบของผลงานที่สะท้อนถึงศักยภาพของผู้เรียนในการใช้เนื้อหาความรู้และเป็นผู้เรียนสามารถแสดงออกให้เห็นได้

1.2 การพัฒนาหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้

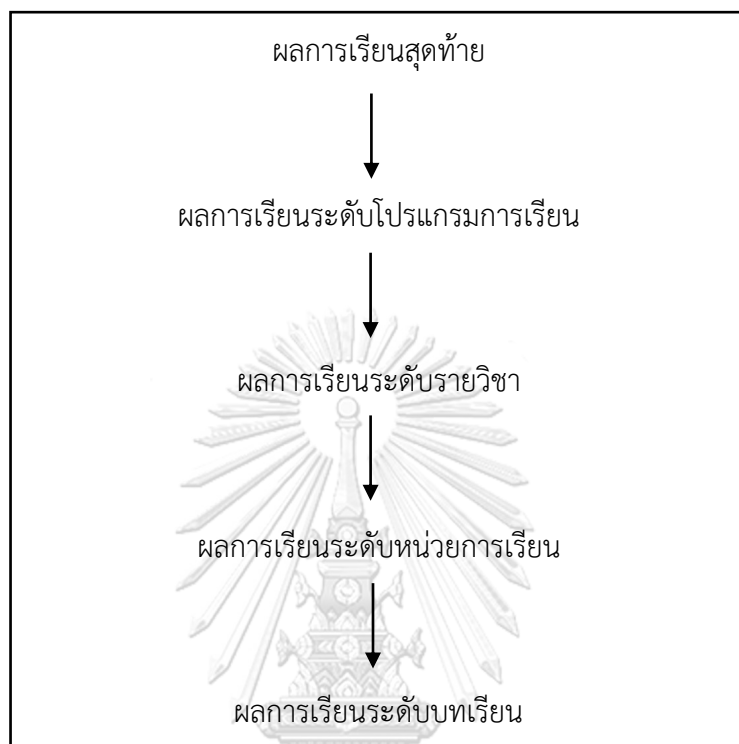
Chandra (1985) กล่าวถึงหลักการนำหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ไปใช้ ดังนี้

1. กำหนดผลที่จะต้องบรรลุให้ชัดเจน
2. ออกแบบการสอนโดยยึดผลที่ต้องการบรรลุที่ได้กำหนดไว้แล้วเป็นหลัก
3. เน้นถึงความคาดหวังระดับสูงที่ให้ผู้เรียนทุกคนประสบผลสำเร็จในการเรียน
4. ให้โอกาสและความช่วยเหลือเพิ่มเติม เพื่อการบรรลุถึงความสำเร็จในการเรียน

การเรียน

ด้วยเหตุที่หลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้เน้นผลการเรียนสุดท้ายที่ต้องการ การพัฒนาหลักสูตรขั้นตอนแรก จึงต้องมาจากการพิจารณาผลการเรียนสุดท้าย ทั้งในด้านเนื้อหา วิชาการ หรือวิชาชีพเฉพาะ และด้านคุณลักษณะที่ผู้เรียนควรมี

Spady (1988) อธิบายว่า ผลการเรียนรู้สุดท้ายที่กำหนดไว้กว้าง ๆ เป็นสิ่งที่กำหนดผลการเรียนรู้ระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกัน ตั้งแต่ระดับโปรแกรมการเรียนรู้ ระดับรายวิชา จนถึงระดับหน่วยการเรียนรู้ ดังแสดงในภาพที่ 2 ต่อไปนี้

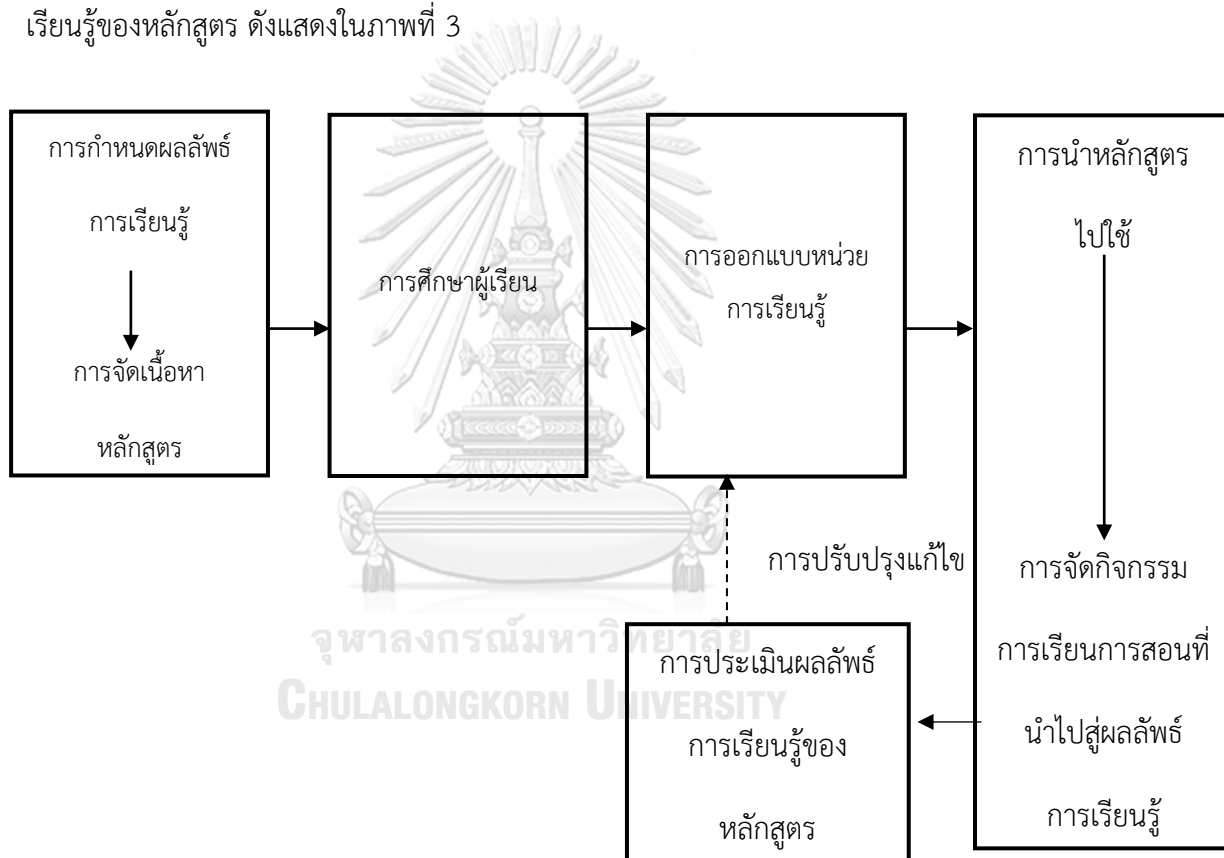

ภาพที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ซึ่งต้องมีลำดับการระบุผลการเรียนรู้จากระดับบนสู่ระดับล่าง

Spady (1994) อธิบายว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ ควรเป็นเรื่องที่ผู้เรียนทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงเมื่อสำเร็จการศึกษา การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ต้องมีความชัดเจนในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรมาจากการวิเคราะห์สิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนว่าต้องรู้หรือสามารถทำอะไรได้ หลังจากจบรายวิชาหรือโปรแกรมการเรียนรู้ซึ่งมีความแตกต่างกับหลักสูตรแบบเน้นสมรรถนะตรงที่หลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ความสำคัญกับทักษะในลักษณะบูรณาการ ขณะที่หลักสูตรแบบเน้นสมรรถนะให้ความสำคัญกับทักษะเฉพาะแต่ละด้าน ซึ่งผู้เรียนจบจากโปรแกรมการศึกษานั้นต้องทำได้ นอกจากนี้ ผลลัพธ์การศึกษานั้นต้องเป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สามารถแสดง สานิตหรือสังเกตได้อย่างชัดเจน โดยจะต้องสะท้อนให้เห็นองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ 1) สิ่งที่คุณเรียนได้รู้ 2) สิ่งที่คุณเรียนทำได้จริงหลังจากที่มีความรู้ และ 3) ความเชื่อมั่นในการแสดงสิ่งที่คุณได้รู้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด

Lorenzen (1999) กล่าวว่า หลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ว่าเป็นหลักสูตรที่สนใจว่า ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้จริงหลังจากจบหลักสูตร การออกแบบหลักสูตรและการเรียนการสอนจึงอยู่บนแนวคิดว่าจะส่งเสริมผู้เรียนอย่างไรให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการซึ่งคล้ายคลึงกับกระบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (backward design) โดยกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการเป็นอันดับแรก แล้วพัฒนาหลักสูตรขึ้นเพื่อสนับสนุนผลลัพธ์ดังกล่าว

D' Andrea (2003) ได้อธิบายขั้นตอนการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และจัดเนื้อหาหลักสูตร 2) การศึกษาผู้เรียน 3) การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 4) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 5) การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของ D' Andrea

ขั้นตอนการวางแผนพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว เริ่มต้นจากการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาที่สอนว่า ให้ผู้เรียนจะต้องทำอะไรได้ และสิ่งนั้นต้องแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรมด้วยขั้นตอนต่อไป คือ การวิเคราะห์ผู้เรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ พื้นความรู้และประสบการณ์เดิม ลักษณะบุคลิกภาพ แรงจูงใจ เป้าหมายในการเรียน จากนั้น จึงนำมาออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและนำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ แล้วจึงประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการประเมินมาปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

Bresciani (2006) กล่าวว่า หลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากพัฒนาขึ้นตามหลักการจัดการศึกษาที่ใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญ ที่มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียน ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะ รวมถึงด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์สำหรับการดำรงชีวิตในสังคม โดยให้อิทธิพลและความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ผู้เรียนตามความจำเป็น จึงนับว่าเป็นการให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคน

2. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

2.1 ความหมายและความสำคัญของสมรรถนะ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล ทำให้บุคคลผู้นั้นทำงานในความรับผิดชอบของตนได้ดีกว่าผู้อื่น ซึ่งสมรรถนะแต่ละตัวจะมีความสัมพันธ์ต่องานและงานแตกต่างกัน (ณรงค์วิทย์ แสันทอง, 2547; อาภรณ์ ภูววิชัยพันธุ์, 2548; สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ, 2549)

2. สมรรถนะ หมายถึง คุณสมบัติ ความสามารถ และพฤติกรรมที่มีความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ และสามารถประยุกต์ใช้ความสามารถดังกล่าวจนปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธารรงค์ คงศาสวัสดิ์, 2551; พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ, 2554)

จากความหมายทั้ง 2 กลุ่มที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถนะ เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของบุคคล ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ซึ่งสามารถวัดได้และมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ค่านิยม และเป้าหมายขององค์กร เพื่อการปฏิบัติงานที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

อีกทั้งนักวิชาการหลายท่านยังให้อธิบายถึงความสำคัญของสมรรถนะ ไว้ดังนี้

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ (2554) ได้อธิบายถึงสมรรถนะว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายขององค์กร สมรรถนะเป็นกลุ่มพฤติกรรมในการทำงาน อันประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ หรือคุณลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดในตำแหน่งงานนั้น ๆ ทั้งนี้สมรรถนะจะต้องสามารถวัดได้ สังเกตได้ และพัฒนาได้ด้วย

ชูชัย สมิทธิไกร (2556) กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและองค์กร ดังนี้

1. ช่วยให้องค์กรสามารถคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ดีทั้งด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง
2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความรู้ ทักษะ และความสามารถของตนเอง ว่าอยู่ในระดับใด และจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น
3. สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลในองค์กร
4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPIs) บรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตาม KPIs แล้วต้องใช้สมรรถนะใดบ้าง
5. ป้องกันไม่ให้งานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว ซึ่งหากมีการวัดสมรรถนะจะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานแต่ละคนประสบความสำเร็จเพราะโชคช่วยหรือด้วยความสามารถของตนเอง ช่วยให้การหล่อหลอมสมรรถนะขององค์กรประสบความสำเร็จเร็วยิ่งขึ้น เพราะถ้าพนักงานทุกคนปรับสมรรถนะของตนเองให้เข้ากับมาตรฐานที่องค์กรกำหนดตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวก็จะสามารถส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้น ๆ เช่น เป็นองค์กรแห่งความคิดสร้างสรรค์เพราะทุกคนในองค์กรมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์

2.2 สมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

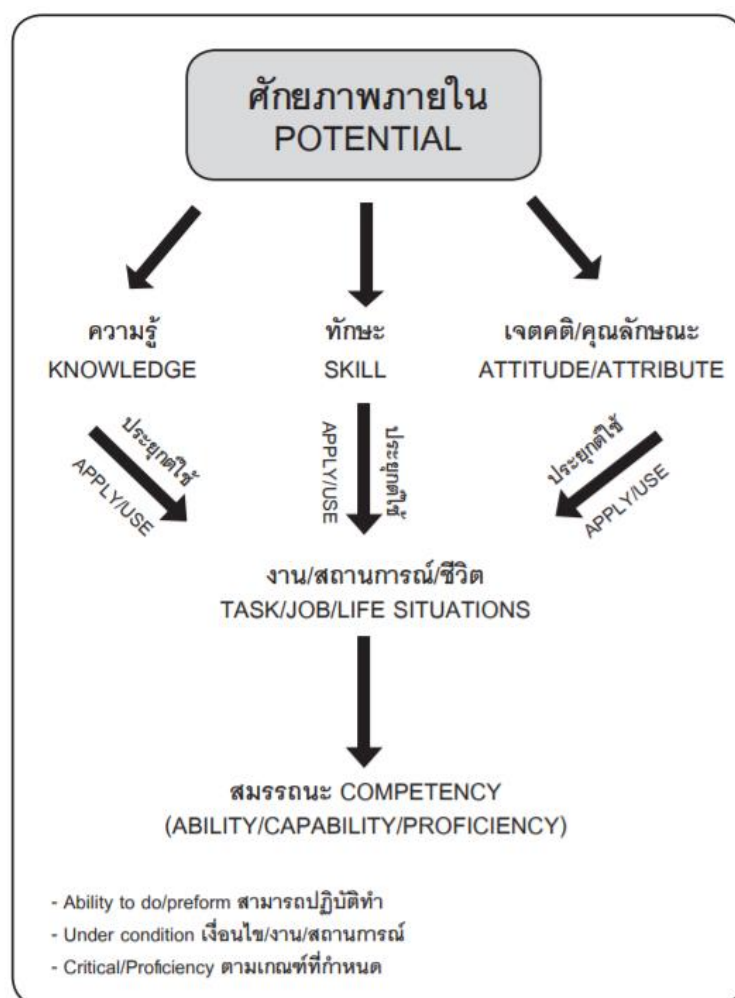
สมรรถนะเป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีในการทำงานหรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง สมรรถนะแสดงออกทางพฤติกรรมการปฏิบัติที่สามารถวัดและประเมินผลได้ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะ และความสามารถอื่น ๆ ที่ช่วยให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน

คนทุกคนมีศักยภาพ (Potential) ภายใน ซึ่งเป็นความสามารถที่แฝงอยู่ในตัวบุคคล แต่ละคนมีศักยภาพในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านแฝงอยู่แล้วแต่อาจยังไม่ได้แสดงออกให้เห็น จนกว่าจะได้รับการกระตุ้นหรือได้รับการศึกษาหรือเรียนรู้ที่เหมาะสมกับภาวะแฝงนั้น และเมื่อศักยภาพนั้นปรากฏออกมา หากได้รับการส่งเสริมต่อไป ก็จะทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในด้านนั้นสูงขึ้น ดังนั้นการได้เรียนรู้สาระความรู้ (Knowledge) และได้รับการฝึกทักษะ (Skills) ต่าง ๆ

รวมทั้งการได้รับการพัฒนาคุณลักษณะ (Attributes) ที่พึงประสงค์เหล่านั้น สามารถช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถเพิ่มสูงขึ้นได้

อย่างไรก็ตาม ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่บุคคลได้เรียนรู้อาจไม่ช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน หากบุคคลนั้นขาดความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีในการปฏิบัติงาน หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การขาดความสามารถเชิงสมรรถนะ ดังนั้น ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่บุคคลได้เรียนรู้นั้นจะยังไม่ใช้สมรรถนะจนกว่าบุคคลนั้นจะได้แสดงพฤติกรรมแสดงออกถึงความสามารถในการนำ ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่มีในการทำงานหรือการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง ซึ่งสามารถนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดดังภาพที่ 2

THE CONCEPTUAL FRAMEWORK OF "COMPETENCY"
กรอบแนวคิดเกี่ยวกับ "สมรรถนะ"

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
พินิจา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

สมรรถนะมีได้หลายระดับตามความจำเป็นหรือความต้องการในหลาย ๆ เรื่อง เราจำเป็นต้องมีสมรรถนะในระดับพอใช้การได้ จึงจะอยู่รอดอยู่ดี แต่ในบางเรื่อง เราจำเป็นต้องมีสมรรถนะในระดับสูงขึ้น ดังนั้น ในการพัฒนาและการวัดสมรรถนะ จึงต้องมีการกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) ว่าต้องการในระดับใด เช่น สำหรับคนทั่วไปอาจจำเป็น ต้องมีสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับพอใช้การได้ คือ สมรรถนะสื่อสารเรื่องทั่ว ๆ ไปพอเข้าใจกัน แต่สำหรับผู้ที่ต้องการไปศึกษาต่อต่างประเทศ สมรรถนะทางด้านนี้ก็จำเป็นต้องอยู่ในระดับสูง ซึ่งมักจะมีการกำหนดมาตรฐานเอาไว้

สมรรถนะที่สูงขึ้น ต้องอาศัยความรู้ ทักษะ ที่สูงขึ้นมากขึ้นด้วย แต่ความรู้ ทักษะที่สูงขึ้น อาจส่งผลหรือไม่ส่งผลต่อการเกิดสมรรถนะก็ได้ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการนำความรู้และทักษะเหล่านั้นมาใช้ รวมทั้งคุณลักษณะส่วนตนที่มีว่าเอื้ออำนวยเพียงใด สรุปว่าองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะมี 7 ประการ คือ 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ทักษะ (Skill) 3) คุณลักษณะ/เจตคติ (Attribute/Attitude) 4) การประยุกต์ใช้ (Application) 5) การกระทำ/การปฏิบัติ (Performance) 6) งานและสถานการณ์ต่าง ๆ (Tasks/Jobs/Situations) 7) ผลสำเร็จ (Success) ตามเกณฑ์ที่กำหนด (Performance Criteria)

3. แนวคิดเกี่ยวกับพลเมือง (Citizen)

ในส่วนนี้จะเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะหลักด้านการเป็นพลเมือง ดังนี้

3.1 ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้กล่าวถึงสมรรถนะด้านพลเมืองไว้ว่า การปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขจะมีคุณภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของพลเมืองที่มีศักยภาพ มีความสามารถ มีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครองได้ โดยทั่วไปมนุษย์มีธรรมชาติที่เอาตัวรอด และเอาเปรียบกันแบบ “ปลาใหญ่กินปลาเล็ก” การพัฒนาคุณภาพของพลเมืองด้วยการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก การศึกษาดังกล่าวคือ “การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองประชาธิปไตย” เป็นการศึกษาที่เริ่มตั้งแต่เด็กและดำเนินต่อไปไม่สิ้นสุดจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา และเข้าสู่วัยทำงาน ส่งเสริมเสริมภาพและทักษะการคิดและการแสดงออกมากกว่าการทำตามในแบบการศึกษาระบบเดิม ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนคือ การเคารพคุณค่าของความเป็นมนุษย์เสมอกัน เคารพความแตกต่างและความยุติธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการให้การศึกษาทางการเมือง (Political Education) เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าการเรียนรู้จากการรับรู้แต่ขาดประสบการณ์ และเพื่อไม่ให้อำนาจทางการเมืองถูกผูกขาดอยู่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยจึงมีเป้าหมาย

สำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนรู้จักสังคมของตน เห็นโอกาสและช่องทางในการเข้าไปมีส่วนร่วมและรับผิดชอบกับระบอบการเมืองการปกครองของประเทศ ตลอดจนได้แสดงบทบาท ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ “พลเมืองที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคม” (Justice-Oriented Citizen) ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์วัฒนธรรมประชาธิปไตยในสังคมให้เข้มแข็งและยั่งยืน การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองประชาธิปไตยในระบอบประชาธิปไตยให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลและกลุ่ม ควบคู่ไปกับการสร้างความเชื่อร่วมกันตามแนวทางประชาธิปไตย จนเกิดความเห็นความเป็นสาธารณะร่วมกัน การจัดการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองประชาธิปไตยในระบอบประชาธิปไตยจึงจำเป็นต้องสร้างระบบการเรียนรู้ของประชาชนในชาติเพื่อให้เกิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) เพื่อให้บุคคลปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต จนเกิดเป็นวัฒนธรรมร่วมของสังคม และนำไปสู่การสร้างเสถียรภาพทางการเมือง ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการปกครอง เสถียรภาพทางการเมืองของรัฐจะเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืนนาน ก็โดยการสร้างความเป็นประชาธิปไตย (Democratization) ที่รับรองสิทธิเสรีภาพความเสมอภาค และความยุติธรรมของคนในสังคม

3.2 ความเป็นพลเมืองโลก

การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship Education : GCEd) เป็นส่วนหนึ่งของโครงการยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาขององค์การยูเนสโก (ระหว่างปี 2557 - 2560) และเป็นหนึ่งในสามของการดำเนินงานหลักที่สำคัญของข้อริเริ่มโลกของเลขาธิการสหประชาชาติ เรื่อง Global Education First Initiative ที่ได้เปิดตัวในเดือนกันยายน 2555 โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกช่วงอายุด้วยการให้ความรู้เรื่องค่านิยม ความรู้ และทักษะบนพื้นฐานความเคารพในเรื่องสิทธิมนุษยชนและความยุติธรรมทางสังคม ความหลากหลาย ความเสมอภาคทางเพศ และความยั่งยืนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และการเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบต่อในฐานะเป็นพลเมืองโลก

การประชุมเนื่องในโอกาส UNESCO ครบรอบ 70 ปี ได้มีการประชุมเรื่อง Second UNESCO Forum on Global Citizenship Education (GCEd) Building peaceful and sustainable societies: preparing for post – 2015 ได้ประกาศเรื่องการดำเนินงานด้านการศึกษาของยูเนสโก เรื่องกำหนดเป้าหมายของการศึกษาเพื่อสร้างสันติภาพและการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกนับเป็นประเด็นสำคัญ ขับเคลื่อนโดยกลไกของคณะทำงาน Learning Metrics Task Force เพื่อสนับสนุนเยาวชนให้เป็น “พลเมืองโลก” รวมถึงการพัฒนาการเรียนรู้และศักยภาพของเยาวชนการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกเป็นกรอบกระบวนการทัศนทางการศึกษาเพื่อให้การศึกษาสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ ค่านิยม และทัศนคติที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของผู้เรียนในโลกที่ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม สันติภาพ ขันติธรรมสำหรับประชาชนทุก

คน มีความมั่นคงและยั่งยืน เป็นแนวคิดที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาในการสร้างความเข้าใจและแก้ไขปัญหาของโลกในบริบทสังคม การเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจและมิติด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งยังให้ความสำคัญกับบทบาทการศึกษาในการสร้างองค์ความรู้ และทักษะทางปัญญาที่ช่วยเพิ่มค่านิยม รวมถึงการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมทัศนคติระหว่างผู้เรียนที่ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม นอกจากนี้ยังเป็นส่วนสำคัญในวาระการพัฒนาภายหลังปี 2558 ในการสร้างความรู้ ฝึกฝนทักษะและสร้างสมรรถนะซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นของผู้เรียนในทศวรรษที่ 21

การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองโลก มีเป้าหมายเพื่อสร้างศักยภาพของผู้เรียนในการมีส่วนร่วมและการดำเนินบทบาทสำคัญต่อการเผชิญความท้าทายของโลกทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก ให้ความสำคัญต่อการอุทิศตนเพื่อสร้างโลกแห่งสันติภาพ ขันติธรรม เพื่อประโยชน์สำหรับประชาชนทุกคนมีความมั่นคงและยั่งยืน การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองโลก มีรากฐานจากการเรียนรู้ตลอดชีวิต การดำเนินงานดังกล่าวไม่เฉพาะเพียงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนเท่านั้น ยังรวมถึงการศึกษาผู้ใหญ่โดยสามารถดำเนินการทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้ดำเนินบทบาทเชิงรุกทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับโลกเพื่อแก้ไขปัญหาท้าทายของโลกโดยให้มีความยุติธรรม สงบสุข ขันติธรรม ให้ประโยชน์ประชาชนทุกคน มีความมั่นคงและความยั่งยืนในการดำเนินงานดังกล่าว ผู้เรียนและนักการศึกษาจะร่วมกันสำรวจรากเหง้าและสาเหตุของเหตุการณ์และการพัฒนาในระดับท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงระดับโลกและกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ การสำรวจและเชื่อมโยงระหว่างประเด็นปัญหาในระดับท้องถิ่นและระดับโลกเพื่อพัฒนาศักยภาพระดับโลกที่ต้องพึ่งพาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การจัดทำหลักสูตรสำหรับความเป็นพลเมืองโลก ครอบคลุมวิชาการสอนมากกว่าหนึ่งวิชา และมีขอบข่ายมากกว่าการจัดทำหลักสูตรในวิชาใดวิชาหนึ่ง ปัจจุบันการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกได้กลายเป็นส่วนหนึ่งแห่งการสะท้อนความต้องการด้านสภาพแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการเรียน การสอน และความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน นอกจากนี้ การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกได้บูรณาการให้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาปัจจุบัน เช่น การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง หรือหน้าที่พลเมืองสังคมศาสตร์ สังคม/สิ่งแวดล้อมศึกษา วัฒนธรรมโลก ภูมิศาสตร์โลก เป็นต้น

3.3 พลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้

แนวคิดของความเป็นพลเมือง หรือ Citizenship นั้นมาจากแนวคิดหลัก ๆ 3 ประการ (Cohen, 1999; Kymlicka & Norman, 2000) คือ 1) พลเมืองตามสถานภาพทางกฎหมาย ประกอบด้วย หน้าที่พลเมือง สิทธิทางการเมืองการปกครองและสิทธิทางสังคม 2) พลเมืองในฐานะตัวแทนของการเมืองการปกครองซึ่งเป็นพลเมืองที่มีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกับสถาบันทางการเมือง 3) พลเมืองในฐานะสมาชิก ของชุมชนทางการเมืองที่มีเอกลักษณ์ของตนชัดเจน

กลุ่ม Thai Civic Education (2556) ได้อธิบายความแตกต่างระหว่างคำว่า พลเมือง ประชาชน และราษฎรไว้ว่า คำว่า “ พลเมือง ” มีความหมาย แตกต่างจากคำว่า “ประชาชน” และ “ราษฎร” โดยประชาชน หมายถึง คนทั่วไป คนของประเทศ ราษฎร หมายถึง คนของรัฐ ส่วนพลเมือง หมายถึง หมู่คนที่ เป็นของประเทศไทย ประเทศหนึ่งซึ่งเป็นกำลังของประเทศไทยในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การทหาร และอำนาจต่อรองกับประเทศอื่น นอกจากนี้พลเมืองยังหมายถึง คนที่สนับสนุน เป็นกำลังอำนาจของผู้ปกครอง เป็นคนที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ปกครอง ความแตกต่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า พลเมืองจะเป็นผู้ที่กระตือรือร้นในการรักษาสิทธิ ต่างๆ รวมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้น “ความเป็นพลเมือง” คือ การที่คนในประเทศรู้ บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของสมาชิกทางสังคมที่มีต่อรัฐ ประชาชนเป็นแค่ผู้รับคำสั่งจากผู้ปกครองหรือผู้นำประเทศนั้น ๆ

การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง (Civic Education) เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการสร้างผู้ที่เป็นกำลังสำคัญของเมืองที่จะสืบทอดวัฒนธรรมความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติครอบคลุมพลเมืองทุกวัยของชาติให้เกิดการสืบสานอุดมการณ์และความเป็นพลเมืองที่มีพลังความคิด พลังความรัก และพลังความสามัคคีไปอย่างต่อเนื่อง อยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของการเคารพกติกาของสังคม เคารพผู้อื่น เคารพหลักการของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และลงมือแก้ปัญหาที่เริ่มต้นจากตนเอง

การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้พลเมืองมีความเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ พลเมืองในการเมืองภาคพลเมืองจะครอบคลุมทั้ง 2 ระดับของการเป็นพลเมือง ด้วยสำนึกพื้นฐานของการเป็นพลเมืองในการเมืองภาคพลเมือง พลเมืองจึงมีความหมายที่กว้างขวางและลึกซึ้งกว่าความเข้าใจแต่เดิมมาก พลเมืองตามความหมายใหม่จึงเป็นพลเมืองที่มีส่วนเป็นผู้กระทำการอย่างแข็งขันหรือพลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ (Active Citizen) เห็นประโยชน์ส่วนรวม มีความรับผิดชอบ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทุก ระดับ โดยไม่ปล่อยให้กิจการสาธารณะเป็นเพียงเรื่องของนักการเมืองหรือรัฐบาลเท่านั้น

3.4 การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง

กลุ่ม Thai Civic Education (2556) ได้ให้ความหมายของการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยว่า หมายถึง การพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีความรับผิดชอบ มีคุณลักษณะ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ในฐานะที่เป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งมีประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยได้จัดประเภทของพลเมือง (Kind of Citizenship) โดย Joel Westheimer and Joseph Kahne ได้จัดประเภทของพลเมืองในวิถีประชาธิปไตยจำนวน 3 แบบด้วยกัน ได้แก่ พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (Personally Responsible Citizen) พลเมืองที่มีส่วนร่วม (Participatory Citizen) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความเป็นธรรม (Justice Oriented Citizen) พลเมืองทั้งสามแบบมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศทั้งสิ้น ทว่าพลเมืองที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคมนั้นมีคุณลักษณะพิเศษที่จะนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมเชิงมหภาคได้มากกว่าพลเมืองระดับอื่น ๆ เนื่องจากพลเมืองที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคมจะเป็นพลเมืองที่มีแนวคิดในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมเพื่อเปลี่ยนแปลงเชิงระบบหรือโครงสร้างที่เป็นอยู่ของสังคมเพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อกลุ่มคนในทุกระดับ พลเมืองกลุ่มนี้จะมุ่งเน้นไปที่การคิดเชิงวิพากษ์ต่อโครงสร้างสังคมนโยบายและเศรษฐกิจโดยพิจารณาปรากฏการณ์ในเชิงลึก มีการสืบสอบ วิเคราะห์ติดตามความเคลื่อนไหวทางสังคมและผลกระทบเชิงระบบที่เกิดขึ้น ตลอดจนนำเสนอประเด็นที่ไม่เป็นธรรมต่อสังคม

กรอบแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทย มีองค์ประกอบของความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย มีคุณลักษณะโดยรวม 4 ประการคือ

- 1) พลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ (Active Citizen) เป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 2) พลเมืองที่มีความรู้และมีข้อมูลเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่เพียงพอ (Informed/Knowledgeable Citizen) อันประกอบด้วยระบบการเมือง ระบบกฎหมาย สิ่งแวดล้อม ความยั่งยืน สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบ
- 3) พลเมืองที่มีทักษะพื้นฐานประชาธิปไตย (Skilled Citizen) ประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานเป็นหมู่คณะ การใช้กระบวนการประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือด้วยเหตุผล (deliberation)
- 4) พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Democratic Citizen) เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในพหุนิยม (pluralism) ความเป็นหนึ่งท่ามกลางความหลากหลาย การใช้สันติวิธีในการแก้ไขความขัดแย้งเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ภราดรภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรมทางสังคม

การตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) การพึ่งตนเอง การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างพึ่งพากัน (Interdependence) และเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (Accountable Citizen) มีบทบาทรับผิดชอบต่อผู้อื่น (Hold Others Accountable) และเคารพกฎหมาย

คุณลักษณะหลัก 4 ประการดังกล่าวประกอบด้วยคุณลักษณะรอง 8 ประการ ดังนี้ 1) รักความเป็นธรรมและความเสมอภาค 2) ใช้เสรีภาพด้วยความรับผิดชอบ 3) ใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ 4) มีภราดรภาพ และเคารพความแตกต่าง 5) เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวม 6) มีส่วนร่วมทางการเมือง 7) คิดอย่างมีวิจารณญาณ และ 8) มีเหตุผล เคารพกฎหมายและกฎกติกา

3.5 การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

แนวคิดในการจัดการศึกษาของโลกที่มีการเชื่อมโยงกับแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Education) ซึ่ง UNESCO ให้ความสำคัญในการพัฒนาพลเมืองของโลก กลุ่ม Thai Civic Education (2556) ได้ติดตามความเคลื่อนไหวดังกล่าว เห็นว่าเพื่อเป็นการเตรียมการและศึกษาแนวทางให้เชื่อมโยงกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง จึงพัฒนาหลักสูตรอบรมที่เชื่อมโยงการพัฒนาพลเมืองทั้งในระดับพลเมืองของประเทศ พลเมืองในภูมิภาคอาเซียน และพลเมืองโลก เข้าด้วยกัน โดยพลเมืองในแต่ละระดับต่างมีคุณลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องกันอยู่ นอกจากนี้การเป็นพลเมืองโลกยังครอบคลุมถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development: SD) โดยมีมิติการเรียนรู้ของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 มิติของการเรียนรู้ (Domain of Learning) ของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship Education)

ความรู้ (Cognitive)	สังคมและอารมณ์ (Social-emotional)	พฤติกรรม (Behavioral)
ผลการเรียนรู้หลัก		
มีความรู้ความเข้าใจ และคิดเชิงวิพากษ์ เกี่ยวกับประเด็น ถกเถียงระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และโลก และภาวะที่ประเทศต่าง ๆ และ ประชากรของโลกพึ่งพาอาศัยกัน (Interdependency) และ เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน (Interconnectedness)	มีความรู้สึกยึดโยงกับเพื่อนมนุษย์ มีความนิยมและความรับผิดชอบร่วมกันบนพื้นฐานของหลักสิทธิมนุษยชน	แสดงออกและลงมือปฏิบัติอย่างรับผิดชอบ และมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างโลกที่ยั่งยืนและมีสันติมากขึ้น ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และโลก
ได้พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดเชิงวิพากษ์	มีทัศนคติเกี่ยวกับความเข้าใจผู้อื่น (Empathy) ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Solidarity) ความเคารพในความแตกต่างและหลากหลาย	พัฒนาแรงจูงใจ (Motivation) และความเต็มอกเต็มใจ (Willingness) ที่จะลงมือปฏิบัติในสิ่งที่สำคัญจำเป็นในฐานะพลเมืองโลก

ตารางที่ 1 มิติของการเรียนรู้ (Domain of Learning) ของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship Education) (ต่อ)

ความรู้ (Cognitive)	สังคมและอารมณ์ (Social-emotional)	พฤติกรรม (Behavioral)
คุณลักษณะของผู้เรียน (Key Learner Attributes)		
รู้เท่าทันเชิงวิพากษ์ มีความรู้เพียงพอ - รู้เกี่ยวกับประเด็นถกเถียง โครงสร้างการบริหารจัดการ และระบบธรรมาภิบาลระดับท้องถิ่น ประเทศ และโลก	ยึดโยงกับสังคมเคารพความหลากหลาย - พัฒนาและจัดการอัตลักษณ์ ความสัมพันธ์ และความรู้สึก ร่วม เป็นส่วนหนึ่งของสังคม	ตื่นตัวมีส่วนร่วม รับผิดชอบอย่างมีจริยธรรม - แสดงออกซึ่งทักษะ ค่านิยม ความเชื่อและทัศนคติ ได้อย่างเหมาะสม
- เข้าใจเรื่องการพึ่งพาอาศัยกัน และความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่นและโลก	- แลกเปลี่ยนค่านิยมและความ รับผิดชอบบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน	- แสดงความรับผิดชอบต่อระดับ บุคคล และสังคม เพื่อสร้างโลก ที่สันติและยั่งยืน
- มีทักษะในการสืบสอบเชิง วิพากษ์และการวิเคราะห์	- พัฒนาทัศนคติต่อความแตกต่างและความหลากหลาย อย่างเหมาะสมและรับผิดชอบต่อ	- พัฒนาแรงจูงใจและความเต็มใจที่จะรักษาประโยชน์สาธารณะ

ที่มา: UNESCO (2015)

4. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองสีเขียว

4.1 ความหมายของความเป็นพลเมือง

ความเป็นพลเมืองได้รับการอธิบายว่าเป็นแบบพลวัตและการเมือง มอบชุดของสิทธิความรับผิดชอบและการปฏิบัติที่กำหนดสมาชิกในชุมชนทางการเมือง (MacGregor & Szerszynski, 2004) ความเป็นพลเมืองเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและสถาบันต่าง ๆ รวมถึงรัฐบาล เมื่อเวลาผ่านไปและในพื้นที่สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่หลากหลาย

การเป็นพลเมืองนั้นเป็นแนวคิดที่ถกเถียงกันและการเป็นพลเมืองสีเขียวมีส่วนช่วยในการอธิบายอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่สำคัญ บางคนถึงกับบรรยายถึงความเป็นพลเมืองของ

ระบบนิเวศในฐานะ “ทางสายกลางสีทองระหว่างทฤษฎีเสรีนิยมกับพลเมืองของสาธารณรัฐ” (MacGregor & Szerszynski, 2004)

ความเป็นพลเมืองเป็นแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของบุคคลในดินแดนทางการเมืองที่กำหนด Dobson (2005) อธิบายให้เห็นภาพความแตกต่างระหว่างความเป็นพลเมืองที่มีแนวคิดเสรีนิยมและความเป็นพลเมืองของพรรครีพับลิกันที่ความเป็นพลเมืองแบบเสรีนิยมที่มุ่งเน้นไปที่สิทธิมากกว่าหน้าที่และความเป็นพลเมืองของพรรครีพับลิกัน Dobson (2005) ระบุว่าความเป็นพลเมืองของสาธารณรัฐเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมที่ความจงรักภักดีของแต่ละบุคคลต่อชุมชนการเมืองถูกมองว่าดีเทียบเคียงกับความจงรักภักดีของแต่ละคน สิ่งนี้จึงเน้นถึงความรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนการเมืองก่อนสิทธิของแต่ละบุคคล ในทางตรงกันข้ามอย่างไรก็ตามความเป็นพลเมืองที่เราเข้ามามีส่วนร่วมกับประชาธิปไตยเสรีนิยมนั้นเป็นเรื่องของสิทธิที่อ้างว่ามีความรับผิดชอบมากกว่าการใช้ความรับผิดชอบ

4.2 ความเป็นพลเมืองสีเขียว

พลเมืองสีเขียว (Green citizen) โดยทั่วไปหมายถึงการใช้ชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานของการตัดสินใจโดยพิจารณาถึงผลกระทบที่จะมีต่อสิ่งแวดล้อม เป็นวิถีชีวิตที่บริโภคหรือมีการใช้เฉพาะสิ่งที่ต้องการที่แท้จริงจากทรัพยากรของโลก เป็นการปฏิบัติในชีวิตประจำวันที่ครอบคลุมการใช้พลังงานทุกอย่างของชีวิตอย่างประหยัดและคุ้มค่ามากที่สุด เป็นหนทางหรือแนวทางของชีวิตที่ยั่งยืน คือวิถีชีวิตที่บุคคลรวมถึงสังคมพยายามที่จะลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ บุคคลที่มีลักษณะการอยู่อาศัยอย่างยั่งยืนมักจะพยายามที่จะลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์โดยการเปลี่ยนวิธีการขนส่ง การใช้พลังงานและอาหารเพื่อดำเนินชีวิตของตนเองในรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในสมดุลของธรรมชาติและการพึ่งพาความสัมพันธ์กับระบบนิเวศและวงจรธรรมชาติของโลก (Discoverenergy, 2010; Steps, 2010; ภัทรพร อภิจิต, 2552)

4.3 หลักการของพลเมืองสีเขียว

Steps (2010) กล่าวถึง พลเมืองสีเขียวว่า พลเมืองสีเขียวนั้นมุ่งสร้างความสมดุลระหว่างการดูแลทรัพยากรธรรมชาติกับวัฒนธรรมและสังคมของมนุษย์ โดยมองว่ามนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมได้ สิ่งแวดล้อมนั้นเป็นตัวกำหนดทิศทางของมนุษย์ดังนั้นมนุษย์ควรตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติกิจกรรมที่สร้างผลลบน้อยที่สุด หรือไม่สร้างเลยต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อลดขยะ ลดการบริโภค เพื่อร่วมมือกับธรรมชาติในการสร้างห่วงโซ่อาหารที่ยั่งยืนเพื่อจัดระบบการใช้ชีวิต และเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์ในชุมชน กล่าวโดยสรุปคือ การใช้ชีวิตสีเขียวและชีวิตแบบยั่งยืน หมายถึง การสร้างวิถีชีวิตที่ทำงาน “ร่วมกับ” ธรรมชาติ

มากกว่าจะ “ขัดแย้ง” โดยไม่สร้างผลกระทบระยะยาวหรือสร้างผลกระทบที่ไม่สามารถแก้ไขได้ต่อส่วนใดส่วนหนึ่งของวงจรสิ่งแวดล้อม

Greenhome (2013) กล่าวถึง พลเมืองสีเขียว ไว้ว่า เป็นบุคคลที่มีการเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตมาเป็นวิถีชีวิตสีเขียว การเปลี่ยนวิถีชีวิตเป็นแบบสีเขียวนั้นพบได้บ่อยขึ้น เมื่อบุคคลเริ่มตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาโลกร้อน ปัญหาฝนกรด ป่าถูกทำลาย กากสารเคมี และเมื่อบุคคลนั้นได้ตั้งใจค้นหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น

4.5 ความเป็นมาของแนวคิดพลเมืองสีเขียว (Green Citizen)

นักภูมิศาสตร์และคนอื่น ๆ มีความสนใจในการค้นหาวouldสร้างพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร นี่เป็นหลักการสำคัญในหนังสือสิ่งแวดล้อมของทริโอโอริออแรน ซึ่งได้เล่าเรื่องด้วยข้อความที่มีความหวังเกี่ยวกับศักยภาพของการเป็นพลเมืองที่มีการศึกษาที่ดีขึ้นและตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งอาจนำไปใช้ในทางปฏิบัติสำหรับค่านิยมที่เขาได้อธิบายไว้ เมื่อไม่นานมานี้แนวคิดดังกล่าวได้รับการสะท้อนเป็นอย่างมากในการสื่อสารวิทยาศาสตร์และวรรณกรรมด้านการศึกษา ซึ่งเน้นถึงความจำเป็นที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบและได้นำวิธีการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาใช้มากขึ้น ด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นส่วนสำคัญของนโยบายสิ่งแวดล้อมของรัฐบาล กลวิธีที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมและการเปลี่ยนทัศนคติ มีความซับซ้อนมากขึ้น แคมเปญการตลาดเพื่อสังคมแบบดั้งเดิมได้ถูกแทนที่ เช่น โดยการส่งเสริมโครงการชุมชนจากกลุ่มเครือข่ายเมืองเปลี่ยนผ่าน ไปจนถึงกลุ่มการริเริ่มด้านพลังงานในท้องถิ่น เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและวิธีการเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับกับแนวคิดของ 'นัذج' ซึ่งมีจุดประสงค์เป็นนัยเพื่อโน้มน้าวใจประชาชน บริบทการตัดสินใจของพลเมืองและการส่งเสริมพฤติกรรมบางอย่างเหนือผู้อื่นได้รับความนิยมในการกำหนดนโยบายในสหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกาและประเทศอื่น ๆ

ในการโต้ว่าที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของพลเมืองสิ่งแวดล้อม ความตึงเครียดระหว่างสิ่งที่เรียกว่า 'สีเขียวเข้ม' และผู้บริโภครีหรือแบบจำลองตลาดที่มุ่งเน้นด้านความเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมนั้นมีการแสดงออกทางการเมืองและงานวิชาการ มันเป็นเรื่องที่ถกเถียงกันอยู่ว่าแนวทางปฏิบัติหลัก ๆ ของการเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการส่งเสริมโดยรัฐบาลเอ็นจีโอเอส (NGOs) และธุรกิจต่าง ๆ มักจะนำพาประชาชนไปสู่บทบาทของผู้บริโภค เป็นเหมือนแคมเปญนโยบาย และความคิดริเริ่มดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะมุ่งเน้นไปที่การให้ข้อมูล เพื่อให้แน่ใจว่าผู้บริโภคมีทางเลือกอย่างชาญฉลาด และการเปลี่ยนแปลงราคาเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อลดความอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามมีการถกเถียงกันอย่างมากในหลาย ๆ ด้านของสังคมศาสตร์ว่ารูปแบบ

“ผู้ปฏิบัติตามหลักเหตุและผล” ของพฤติกรรมมนุษย์มีข้อบกพร่องและมีอิทธิพลทางสังคม อารมณ์ และบริบทอื่น ๆ อีกมากมายที่ส่งผลให้ผู้บริโภคเลือกบริโภค มากไปกว่านี้ภาพลักษณ์ของพลเมือง เพื่อสิ่งแวดล้อมในฐานะผู้บริโภคอาจถูกมองว่าเป็นข้อจำกัด เนื่องจากมันจำกัดการกระทำที่รับผิดชอบต่อพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมต่อกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคของพวกเขา ยกเว้นกิจกรรมที่ทำหายหรือดำเนินการนอกเหนือรูปแบบการบริโภคทั่วไป เช่น การประท้วงหรือพยายามสร้างชุมชนที่มีการบริโภคใกล้ ๆ กับท้องถิ่นหรือละแวกบ้าน สร้างพลังงานหรือสหกรณ์อาหาร นอกจากนี้ยังได้รับการแนะนำว่ารูปแบบพลเมืองผู้บริโภคใช้เพื่อให้ได้รับผลกระทบจากการตลาดของการกำหนดนโยบายและกิจการทางธุรกิจมากมาย แม้ว่าสภาพแวดล้อมอาจจะเป็นอันตรายต่อความคิดนี้ จากภายนอกที่เป็นเชิงลบ เช่น มลพิษทางอากาศ กลายเป็นรูปแบบทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับการเติบโตอย่างต่อเนื่องของการบริโภค

Dobson (2003) ระบุว่ารูปแบบของความเป็นพลเมืองนิเวศวิทยานั้นมีความเป็นไปได้มากกว่าความเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเขารู้สึกว่าเกี่ยวข้องกับกลไกทางการตลาดสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ดัชนีบ่งชี้ว่าการเป็นพลเมืองนิเวศวิทยาในฐานะตัวแทนของความท้าทายทางอุดมการณ์ต่อรัฐเสรีนิยม โดยมุ่งเน้นถึงความรับผิดชอบต่อและคุณธรรม บางครั้งก็ตรงกันข้ามกับผลกระทบทางการตลาด นักวิทยาศาสตร์ทางการเมือง Barry (2005) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองที่ยั่งยืนเป็นทางเลือกที่เป็นประโยชน์ต่อการเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม สำหรับการเป็นพลเมืองที่ยั่งยืนของแบร์รี่จะเป็นการทำหายคำจำกัดความการบริโภคโดยคำนึงถึงการเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมกับการขับเคลื่อนโครงสร้างพื้นฐานความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและความอยู่ดีธรรมมากกว่าการปลูกฝังพฤติกรรมของสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับนักวิชาการคนอื่น ๆ ในสาขานี้ ทั้งคู่มีความกระตือรือร้นที่จะชี้ให้เห็นเศรษฐกิจการเมืองและโครงสร้างพื้นฐานที่เห็นได้ชัดว่าพฤติกรรมที่ไม่ยั่งยืนหรือไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในการกระทำเช่นนี้พวกเขาแนะนำว่าความคิดริเริ่มที่ล้มเหลวในการทำหายโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ เช่น สิ่งที่มีจุดสนใจไปที่การบริโภคหรือกลไกที่อิงกับการตลาดจะไม่ประสบความสำเร็จหรืออาจเป็นอันตรายได้

แม้ว่ากลุ่มประชาสังคมและ NGOs จำนวนมากจะต้องซื้อในตลาดหรือเป็นแบบจำลองผู้บริโภคที่มุ่งเน้นการเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม แต่ก็มีบางคนพยายามที่จะทำลายแบบจำลองนี้ นโยบายการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งพยายามควบคุมพฤติกรรมของพลเมืองบางครั้งในระดับจุลภาค ยกตัวอย่างเช่น ผ่านการเฝ้าระวังด้วยเทคโนโลยีอันชาญฉลาดหรือพยายามโน้มน้าวทัศนคติและค่านิยมอย่างละเอียดมากขึ้น นโยบายเหล่านี้อาจมีข้อจำกัดสำหรับผู้มีส่วนร่วมในภาค

ประชาสังคมอย่างรุนแรง เช่น ผู้ที่เลือกที่จะอาศัยอยู่ในบ้านที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือแม้แต่ชุมชนทางเลือก หรือผู้ที่เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมนักรณรงค์และการเคลื่อนไหวทางสังคม สำหรับแคมเปญการตลาดเพื่อให้พวกเขาลดระดับความร้อนน้อยลง หรือใช้เวลาเดินทางน้อยลงแทนที่จะมุ่งผิดประเด็น นอกจากนี้พฤติกรรมของพลเมืองสิ่งแวดล้อมที่เป็นทางเลือกเหล่านี้อาจขัดแย้งกับจุดประสงค์บางประการของนโยบายการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สำคัญ เช่น การทำให้ผู้คนได้รับการอัปเดตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเครื่องใช้ที่ใหม่กว่า หรือพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมทางเลือกอื่น ๆ อาจถูกระงับโดยโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ เช่น การจัดการระบบขนส่งสาธารณะหรือความสามารถในการผลิตไฟฟ้าและเทคโนโลยีพลังงานเพื่อรองรับการผลิตไฟฟ้าส่วนบุคคลในความพยายามที่จะสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืนมากขึ้น

ตรงกันข้ามกับโมเดลผู้ปฏิบัติตามหลักเหตุและผลของความเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมที่รัฐบาลส่วนใหญ่สันนิษฐานไว้ว่าการเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมนั้นอาจถูกมองว่าเป็นจริยธรรมในการดูแลเอาใจใส่ อารมณ์และความกังวลที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นที่อยู่ห่างไกล ทศนคติเหล่านี้ท้าทายสมมติฐานบางประการที่ใช้เป็นนโยบายหลักของรัฐบาลในพื้นที่นี้ แต่พวกเขาสามารถรวมการกระทำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในวงกว้างขึ้นจากการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เช่น การอาบน้ำที่ใช้เวลาน้อยลง เพื่อการทดลองที่รุนแรงยิ่งขึ้นในทางเลือกของการดำเนินชีวิต นักวิชาการก็ให้ความสนใจมากขึ้นเรื่อย ๆ ในการมองว่าการกระทำและการปฏิบัติในชีวิตประจำวันเชื่อมโยงกับทัศนคติทางสังคมและปัจเจกบุคคลต่อการปกป้องสิ่งแวดล้อม บ่อยครั้งสรุปว่าเทคโนโลยีในครัวเรือนและวิธีที่ผู้คนเรียนรู้ที่จะใช้พวกมันมีความสำคัญเท่าเทียมกันกับความเชื่อและค่านิยมสัญญาที่จะเป็นมืออาชีพด้านสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาวิถีชีวิตที่ยั่งยืนมากขึ้น (Shove, 2010)

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

เมื่อทำการทบทวนกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อม ความท้าทายที่สำคัญมีอยู่ในการกำหนดขอบเขตของแนวคิด ในขณะที่เขตเศรษฐกิจยุโรป (EEA) พยายามทำสิ่งนี้ผ่านการพัฒนาของการค้นหาวลีและคำศัพท์ และการใช้เกณฑ์การรวมและการแยกในการปรับแต่งการค้นหาวรรณกรรม ความกว้างของวรรณกรรมที่เปิดเผยโดยการค้นหายังคงกว้างอยู่ ดังที่อธิบายไว้ด้านล่างเหตุผลหนึ่งในเรื่องนี้เกิดจากความสัมพันธ์ของแนวคิด อนุกรมวิธานและการดำเนินการในทางปฏิบัติของการเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อม

เอกสารนี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนทฤษฎีภูมิหลังหรืออนุกรมวิธานของการเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อม แต่มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าใจลักษณะ วิธีการและเครื่องมือที่อธิบายไว้ในวรรณกรรมว่าเป็นการกำหนดความเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ชุดกรณีศึกษาที่เป็นประโยชน์ที่สำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมสหรัฐ (EPA) สามารถใช้ภายใต้กรอบแนวคิดความเป็นพลเมืองด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่

รูปที่ 1 ที่นำมาจาก Hawthorne and Alabaster (1999) แสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นพลเมือง และยังอธิบายถึงองค์ประกอบหลายอย่างที่จำเป็นในการสร้างรูปแบบการทำงานของความเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อมดังที่แสดงในรูปที่ 1 ส่วนประกอบเหล่านี้คือ

ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เป็นก้าวแรกของการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

การตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม ที่คนเราตระหนักถึงผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่นจากสภาพแวดล้อมและคนหนึ่งได้กำหนดความรับผิดชอบในการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่น่ารังเกียจ

ความกังวลด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะกำหนด แต่อาจรวมถึงการรับรู้อย่างจริงจังของปัญหาสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการใช้จ่ายของรัฐบาลในการปกป้องสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมปัญหา และพฤติกรรม

ตัวแปรทางด้านบุคคล รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่นความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนบุคคล การปรับตัวทางเศรษฐกิจ อารมณ์ความรู้สึก การเข้าร่วมทางศาสนา และพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นบรรทัดฐานทางสังคม

ตัวแปรทางด้านสังคมและประชากร

การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและความรู้

ความฉลาดรู้ทางสิ่งแวดล้อม

พฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

Hawthorne and Alabaster (1999) แสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นพลเมืองสีเขียว และยังอธิบายถึงองค์ประกอบหลายอย่างที่จำเป็นในการสร้างรูปแบบคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองสีเขียว ซึ่งประกอบด้วย

1. **ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม** (Environmental information) เป็นก้าวแรกของการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ในประเด็นสำคัญของโลก ความรู้ในประเด็นสำคัญของท้องถิ่นหรือชุมชน การศึกษาและการฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม

2. **การตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม** (Environmental awareness) ที่คนเราตระหนักถึงผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่นจากสภาพแวดล้อมและบุคคลได้กำหนดเงื่อนไขความรับผิดชอบในการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม

3. **ความกังวลด้านสิ่งแวดล้อม** (Environmental concern) ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะกำหนด แต่อาจรวมถึงการรับรู้อย่างจริงจังของปัญหาสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนการใช้จ่ายของรัฐบาลในการปกป้องสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาเชิงพฤติกรรม

4. **ตัวแปรบุคลิกภาพ** (Personality variables) รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่นความรู้สึกของความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนบุคคล การปรับตัวทางเศรษฐกิจ อารมณ์ความรู้สึกทางศาสนา และพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคม

5. **ตัวแปรทางสังคมและประชากร** (Socio - demographic variable) ไม่ว่าจะเป็น อายุ (Age) รายได้ (Income) ผู้ปกครอง (Parenthood) ช่วงวัย (Gender) ชนชั้นทางสังคม (social class) การเข้าถึงการศึกษา (Access to education) การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political affiliation)

6. **การศึกษาและความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม** (Environmental education and knowledge)

7. **การรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม** (Environmental literacy)

8. **พฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม** (Environmentally responsible behavior)

มีงานวรรณกรรมขนาดใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดและแบบจำลองทางทฤษฎีที่มุ่งเน้นที่จะหาเหตุผลตรงกับความสัมพันธ์ งานพัฒนาเครื่องมือหรือแนวทางปฏิบัติที่เอื้อต่อการโต้ตอบที่ซับซ้อนนี้เป็นเรื่องที่น่ากังวลเนื่องจากความกว้างของวรรณกรรมที่เผยให้เห็นโดยการทบทวนครั้งนี้เป็นการพิสูจน์ ความหมายของสิ่งนี้สำหรับสำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมสหรัฐ (EPA) ถูกกล่าวถึงเป็นชุดของส่วน 'สรุปและคำแนะนำ' ตามลำดับของเอกสารนี้

สำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมสหรัฐ (EPA) ควรรับรู้และเข้าใจสิ่งที่ Stern (2000) เรียกว่า 'พฤติกรรมที่มีความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม' ในระหว่างการพัฒนากลยุทธ์การเป็นพลเมืองที่ดี Stern จัดประเภทเหล่านี้ออกเป็นหลายประเภทที่สำคัญ ได้แก่ การเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมที่ไม่ใช่กิจกรรมในวงสาธารณะ และสิ่งแวดล้อมทรงกลมของภาคเอกชน สเติร์นใช้สิ่งเหล่านี้

ในการพัฒนาทฤษฎีความเชื่อคุณค่า แนวปฏิบัติ (VBN) ทฤษฎีของ Stern ที่มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายพฤติกรรมสิ่งแวดล้อม

มีวรรณกรรมมากมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดคุณลักษณะของ “พลเมืองสิ่งแวดล้อม” แม้ว่ามันจะไม่ใช่ว่าขอบเขตของเอกสารนี้ในการสังเคราะห์วรรณกรรมนี้ มีประเด็นที่สำคัญหลายประการที่สามารถช่วยในการพิจารณาว่าเครื่องมือหรือแนวทางใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้กับความเข้าใจร่วมสมัยของพลเมืองสิ่งแวดล้อม

วรรณกรรมรายงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในช่วงสามสิบปีที่ผ่านมาจาก 'การบังคับบัญชาและการควบคุม' และแนวทางการตลาดที่เน้นการให้ความสำคัญกับการศึกษาการจัดหาและข้อมูล และแนวทางสมัครใจ การคิดค้นพื้นฐานนี้เป็นพื้นฐานของกรอบงานที่เสนอโดยผู้เขียนหลายคนเกี่ยวกับการกำกับดูแลใหม่ การปฏิรูปกฎระเบียบและความเข้าใจในพฤติกรรมสิ่งแวดล้อม (Gunningham, 2002) กรอบเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญสำหรับความเข้าใจและการกำหนดความเป็นพลเมืองด้านสิ่งแวดล้อมในเชิงปฏิบัติ

Gunningham (2002) เสนอว่าอาจมี 5 กรอบที่แตกต่างกันที่ช่วยเราในการกำหนดแนวความคิดแนวทางการกำกับดูแลแบบใหม่:

1. การควบคุมการสะท้อนกลับที่ใช้วิธีการทางอ้อมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางสังคมในวงกว้างในการเพิ่มขีดความสามารถ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนให้ธุรกิจควบคุมตนเอง
2. พหุนิยมกฎข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือทางนโยบายหลากหลายและผู้กำกับดูแล
3. ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม
4. การควบคุมทางแพ่งและการมีส่วนร่วมอย่างมีส่วนร่วมซึ่งองค์กรภาครัฐ เช่นองค์กรพัฒนาเอกชนอาจกำหนดมาตรฐานสำหรับพฤติกรรม
5. ความทันสมัยทางนิเวศวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับแนวคิดของภาคเอกชน เช่นประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศ

แนวทางทั้ง 5 นี้สอดคล้องกับแนวคิดของเครื่องมือใหม่และแสดงถึงการออกจากหน้าที่หลักแบบเดิมของสำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมสหรัฐ (EPA) ในการควบคุมสิ่งแวดล้อม

Gunningham (2002) พิจารณาแนวคิดของใบอนุญาตทางสังคมและบทบาทที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของ บริษัทเอกชนในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อม ในการศึกษาของบริษัทอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษและกระดาษ 14 แห่ง โดยรายงานว่าเงื่อนไขของใบอนุญาตทางสังคมที่เข้มงวดมักจะถูกกำหนดในการดำเนินงานของบริษัท ในบางกรณีที่การลงทุนทำเกินกว่าข้อกำหนดของ 'ความปลอดภัย' ปัจจัยในการขับเคลื่อนที่สำคัญสำหรับการลงทุนในใบอนุญาตทางสังคมนั้น ไม่ได้เกิดจากผลตอบแทนทางการเงินหรือข้อกำหนดด้านกฎระเบียบ แต่เนื่องมาจากผลกระทบด้านชื่อเสียง แนวคิดของใบอนุญาตทางสังคมนี้มีความสำคัญในความคิดของการเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อม

Gunningham (2002) ได้เสนอกรอบแนวคิดเกี่ยวกับพลเมืองสีเขียว ไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การรู้จักและเข้าใจในชุมชน ท้องถิ่นของตนเอง
2. มีการใช้เครื่องมือและนโยบายที่หลากหลายในการกำกับดูแล
3. มีการมีสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม
4. การมีส่วนร่วมของพลเมืองกับองค์กรภาครัฐและเอกชนในการร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
5. การรู้และเข้าใจแนวคิดสิ่งแวดล้อมสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับแนวคิดของภาคเอกชน เช่น ประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศ

วงศ์คำศัพท์ของคำจำกัดความที่เด่นที่สุด โดย Dobson (2003) ที่มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับพฤติกรรมสิ่งแวดล้อมและการกำกับดูแลรวมทั้งความคิดของการเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อมในช่วง 50 ที่ผ่านมา ในการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อม Dobson (2003) กำหนดความเป็นพลเมืองด้านสิ่งแวดล้อมเป็นพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในภาครัฐและเอกชน โดยได้รับแรงหนุนจากความเชื่อในความยุติธรรมในการแจกจ่ายสินค้าด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมและการร่วมสร้างนโยบายเกี่ยวกับความยั่งยืน การเป็นพลเมืองด้านสิ่งแวดล้อมถึงคุณค่าแฝงออกมาภายในตัวบุคคลซึ่งตรงข้ามกับแนวทางที่อิงกับค่านิยมหลักที่มุ่งเปลี่ยนค่านิยมที่มีอยู่ในความคิดที่คล้ายกัน การเป็นพลเมืองด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องกับการมองข้ามความพึงพอใจของผลประโยชน์ที่เรามีต่อความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมที่กว้างขึ้น ในขณะที่ตระหนักถึงสิทธิและความต้องการของคนรุ่นต่อไปในอนาคต

ในขณะที่มีข้อตกลงทั่วไปว่าการเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อมควรเกิดขึ้นได้ดีที่สุดผ่านกระบวนการขยายความรับผิดชอบส่วนบุคคลในเวทีสิ่งแวดล้อม แต่ก็ไม่มีข้อตกลงที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีที่ดีที่สุดในการอำนวยความสะดวกในเรื่องนี้ ในการพิจารณาว่าจะส่งเสริมความเป็นพลเมืองด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร Dobson (2003) ให้โอกาสทางนโยบายจำนวนมากรวมถึง

- การให้โอกาสที่มากขึ้นสำหรับบุคคลในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

- สร้างโอกาสมากขึ้นสำหรับการมีส่วนร่วมของพลเมืองและการเป็นอาสาสมัคร

- สนับสนุนเครื่องมือใหม่สำหรับการเชื่อมต่อกับชุมชน

- ให้โอกาสมากขึ้นในการสร้างนวัตกรรมระดับรากหญ้า

- การเพิ่มสต็อกของทุนทางสังคม

- คิดใหม่เกี่ยวกับกฎระเบียบท้องถิ่น

- ใช้ตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมากขึ้น

- นำผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมกลับบ้าน

MacGregor and Szerszynski (2004) ชี้ให้เห็นว่าการเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสู่การกำกับดูแล แทนที่จะเป็นเพียงการปกครองในนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและการเมือง ในอดีตที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้ไม้เท้าและแครอทเป็นเครื่องมือทางการเงินในการขับเคลื่อนผู้คนให้ปฏิบัติตามที่ยั่งยืนมากขึ้น การเปลี่ยนไปสู่การกำกับดูแลตนเองที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อม หัวใจสำคัญของเรื่องนี้คือความคิดและการประยุกต์ใช้กระบวนการยุติธรรมเพื่อการฟื้นฟู เป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมความยุติธรรมโดยประชาชน กำหนดความยุติธรรมเชิงบูรณะในฐานะที่เป็นกระบวนการพิจารณาโดยเจตนาเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับคนที่พิจารณาถึงผลของอาชญากรรม วิธีจัดการกับพวกเขาและป้องกันการกำเริบ ในการกำหนดกระบวนการยุติธรรมเพื่อการฟื้นฟู คำพูดจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความยุติธรรมในการฟื้นฟูซึ่งส่งผลให้คำจำกัดความการทำงานที่ดี "กระบวนการที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการกระทำผิดเป็นพิเศษมารวมกัน ผลพวงของความผิดและผลกระทบสำหรับอนาคต "แม้ว่าผู้เขียนระบุว่าคำจำกัดความนี้มีข้อจำกัดในการที่มันไม่ได้บอกเราว่าใครหรือสิ่งที่จะได้รับการฟื้นฟู หรืออะไร

ที่เป็นค่านิยมหลักของการบูรณะความยุติธรรม เบรธเวทกำหนดค่านิยมหลักเหล่านี้เป็น การให้อภัย ความรับผิดชอบ การรักษาแทนที่จะทำร้าย การเรียนรู้ทางศีลธรรม การมีส่วนร่วมของชุมชน และการดูแล การเคารพในการสนทนา การขอโทษและทำการแก้ไข

ในบทความเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานเป็นมาตรฐานที่จำกัดและมาตรฐานสูงสุด มาตรฐานการ จำกัดรวมถึงการไม่ยึดถือ การรับฟัง การให้อำนาจ และความรับผิดชอบ ในขณะที่ มาตรฐานสูงสุด ได้แก่ การฟื้นฟูศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการสูญเสียทรัพย์สิน การฟื้นฟูชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม และการฟื้นฟูอิสรภาพหรือความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่ถูกทำลาย

แอปพลิเคชันหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมเพื่อการฟื้นฟูที่สามารถนำมาใช้กับ สำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมสหรัฐ (EPA) ได้ คือการใช้ของการประชุมการฟื้นฟู กล่าวถึงบทบาทนำ ที่ออสเตเลียใช้ในการใช้การประชุมเพื่อการฟื้นฟู ซึ่งรวมถึงโปรแกรมการประชุมครั้งแรกใน เมืองวัก กาวัว รัฐนิวเซาท์เวลส์ ในปี 2534 การประชุมเพื่อการฟื้นฟูอาจมีผลในเชิงบวกเกี่ยวกับผู้กระทำ ความผิดที่รับผิดชอบ เสนอการให้อภัยและช่วยเหลือผู้เสียหายและชุมชน ในความพยายามที่จะ แก้ไขสิ่งที่ผิด

Dobson (2005) แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมที่ขับเคลื่อนโดยความเป็นพลเมืองด้าน สิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่จะมีความถาวรมากกว่าพฤติกรรมที่ได้รับแรงจูงใจทางการเงิน ในการทำให้ จุดนี้ โดยใช้ตัวอย่างของการแนะนำการกำหนดราคาในถนนเตอร์แฮม สหราชอาณาจักร ในขณะที่ โครงการดังกล่าวมีผลอย่างมากและทันทีในการบรรลุวัตถุประสงค์ในการลดปริมาณการใช้รถยนต์เข้า สู่ใจกลางเมือง (โดย 90 เปอร์เซ็นต์ภายในไม่กี่เดือน) ด็อบสัน ให้เหตุผลว่าผลจะยั่งยืนในขณะที่มี การทำลายทางการเงินเท่านั้น ค่าธรรมเนียมจะส่งผลให้ผู้ขับซึรถยนต์กลับไปใช้วิธีการที่ไม่ยั่งยืน เนื่องจากพวกเขาไม่ได้เปลี่ยนทัศนคติของพวกเขา ในบทความนี้ด็อบสันถึงความแตกต่างระหว่างการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการเปลี่ยนทัศนคติในการกำหนดพลเมืองสิ่งแวดล้อม

Dobson (2005) ระบุว่าความเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อมควรกำหนดด้วยความเคารพต่อ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและประชาชน เขาแสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคมองต่อสัญญาณผิวเผินโดย ไม่ต้องใส่ใจทำความเข้าใจหรือมีความมุ่งมั่นในเหตุผลพื้นฐานสำหรับแรงจูงใจที่พวกเขาตอบสนอง ในทางกลับกันพลเมืองเชิงนิเวศน์จะปิดบังความมุ่งมั่นในหลักการและจะทำความดีเป็นเรื่องของความ ยุติธรรมมากกว่าความได้เปรียบ

Dobson (2005) ผู้เขียนหลายคนแนะนำว่าแนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อมนั้นมีขอบเขตอยู่ภายในนั้น แนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองของดินแดนนี้มีพื้นฐานอยู่ในแต่ละประเทศ แต่อาจเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่าแนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อมนี้ควรขยายออกไปเกินกว่ารัฐเพื่อรับเอากฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศสาธารณะ

Subahan and et al. (2010) กล่าวถึงคุณลักษณะของพลเมืองสีเขียว โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับพลเมืองสีเขียว: ระดับของความรู้ ทักษะ ทักษะ และการมีส่วนร่วมที่ผู้เรียนจะได้รับ โดยจำแนกคุณลักษณะของพลเมืองสีเขียวไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ หมายถึง การแสดงออกซึ่งความหลากหลายของประสบการณ์และความรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและความเข้าใจพื้นฐานที่จำเป็นในการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมที่ยั่งยืนในสังคม กลุ่ม หรือองค์กร

2. ด้านทัศนคติ หมายถึง การแสดงออกถึงค่านิยมและความรู้สึกในความกังวลต่อสิ่งแวดล้อมและแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างกระตือรือร้น

3. ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถหรือทักษะที่ได้รับจากการคาดการณ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

4. ด้านการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีพฤติกรรมและใช้ชีวิตประจำวันที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

Greenhome (2013) กล่าวถึง วิถีชีวิตสีเขียว (Green Living) ว่า การเปลี่ยนวิถีชีวิตเป็นแบบสีเขียวนั้นพบได้บ่อยขึ้น เมื่อบุคคลเริ่มตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาโลกร้อน ปัญหาฝนกรด ป่าถูกทำลาย อากาศเสีย และเมื่อบุคคลนั้นได้ตั้งใจค้นหาวิธีแก้ปัญหานั้น Greenhome จึงได้เสนอประเด็นของวิถีชีวิตประจำวันที่บุคคลหนึ่งสามารถเปลี่ยนมาเป็นวิถีชีวิตสีเขียวได้ไม่ยากนัก ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม ความรู้เรื่องการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม โดยมักถูกเรียกว่า “Environmental Footprint” หรือ “ร่องรอยที่มนุษย์เหลือไว้บนธรรมชาติ” ตลอดจนปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

2. การปฏิบัติที่เป็นวิถีสีเขียว ได้แก่ การลดผลกระทบที่จะมีต่อโลกที่แสดงให้เห็นถึงการมีพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ลดการใช้สิ่งต่าง ๆ ให้น้อยลง เช่น อาบน้ำสั้นลง ปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศให้เหมาะสม ใช้การขี่จักรยานแทนการขับรถ เหล่านี้เป็นวิธีง่าย ๆ ที่

สามารถทำได้เพื่อลดการใช้งานทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาส เช่น การอุดหนุนธุรกิจท้องถิ่น รวมทั้งอุทิศตนในการร่วมลงมืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคตของตนเองและคนรุ่นหลัง

3. การตระหนักในสิ่งแวดล้อม คือ การรับรู้ เอื้ออาทร ห่วงใย และตระหนักว่าปัญหาโลกร้อน ชั้นโอโซนถูกทำลาย และการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาตินั้นเป็นเรื่องจริง และรู้ผลกระทบของปัญหาเหล่านี้ต่อมนุษย์และสัตว์ว่ามีความรุนแรง การนำวิถีชีวิตแบบยั่งยืนมาปรับใช้เพื่อช่วยลด carbon footprint และผลกระทบต่อโลกสามารถทำได้ไม่ยาก เช่น ใช้ขนส่งสาธารณะให้มากขึ้น ลดการใช้พลังงาน ฯลฯ

European Network for Environmental Citizenship (2018)กล่าวถึงคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองสีเขียวโดยจำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ คือ มีความรู้ด้านสิทธิและหน้าที่ด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการระบุสาเหตุโครงสร้างพื้นฐานของปัญหาและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม และรู้แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

2. ด้านทักษะ คือ มีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบุ บ่งชี้ และหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนคาดการณ์แนวโน้มและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้

3. ด้านเจตคติ คือ การมีการรับรู้และตระหนักต่อปัญหาของสิ่งแวดล้อม มีความเอื้ออาทร ห่วงใยและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการมีค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม

4. ด้านการมีส่วนร่วม คือ พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของพลเมืองที่มีบทบาทหน้าที่และมีส่วนร่วมในสังคมในฐานะตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงในภาครัฐและภาคเอกชนในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก กล่าวแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมบนพื้นฐานหลักการประชาธิปไตย ผ่านการกระทำของบุคคลและส่วนรวม มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาส และมีพฤติกรรมและใช้ชีวิตประจำวันอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559) ได้กล่าวถึงเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียนอีโคสคูล คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักการจัดการโรงเรียนทั้งระบบ และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความยั่งยืนขึ้นในท้องถิ่นและสังคม คือการสร้าง พลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมหรือพลเมืองสีเขียว โดยสามารถสรุปคุณลักษณะได้ดังนี้

1. รู้จักและเข้าใจชุมชนอย่างถ่องแท้
2. ติดตามข่าวสาร สภาพและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3. สามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้
4. รู้ถึงแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทท้องถิ่น
5. มีจิตสำนึกรักประเทศชาติบ้านเกิด
6. กล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมบนพื้นฐานหลักการประชาธิปไตย

7. ไม่เพิกเฉยต่อความยุติธรรมในสังคม
8. มีวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม
9. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาส
10. มีพฤติกรรมและใช้ชีวิตประจำวันอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
11. มีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้สามารถจำแนกตามคุณลักษณะของสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ได้ดังนี้

1. **ด้านความตระหนัก** คือ มีความรับรู้และรู้สึกไวต่อปัญหาของสิ่งแวดล้อม ติดตามข่าวสาร สภาพและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม

2. **ด้านความรู้ความเข้าใจ** คือ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง รู้จักและเข้าใจชุมชนอย่างถ่องแท้ รู้ถึงแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทท้องถิ่น

3. **ด้านทักษะ** คือ ให้มีทักษะการชี้บ่งปัญหา การแก้ปัญหา (ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์) การป้องกันปัญหา การสื่อความหมาย การตัดสินใจ การประนีประนอม การสร้างความร่วมมือ การแสวงหาหุ้นส่วน และการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้

4. **ด้านเจตคติ** คือ ให้มีความเอื้ออาทร ห่วงใยและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มีค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกรักประเทศชาติบ้านเกิด

5. **ด้านการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ** คือ ให้ผู้ศึกษาในการร่วมลงมืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคตของคนรุ่นต่อไป กล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมบนพื้นฐานหลักการประชาธิปไตย ไม่เพิกเฉยต่อความยุติธรรมในสังคม มีส่วนร่วมใน

กิจกรรมของชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาส มีพฤติกรรมและใช้ชีวิตประจำวันอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุรนันท์ ตามกาล (2559) ได้สรุปสังเคราะห์ดัชนีชี้วัดในการมีวิถีชีวิตพลเมืองสีเขียว จำแนกตามองค์ประกอบของสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักปลอดสารพิษ การคัดแยกขยะ การผลิตของใช้เอง ทำอาหาร การเกษตรอินทรีย์ ยาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว สินค้าประหยัดไฟ (เบอร์ 5) แหล่งผลิตอาหารปลอดภัยและสินค้าทำมือ การทำบัญชีครัวเรือน

2. ด้านพฤติกรรมปฏิบัติ ประกอบด้วย ปลูกผักผลไม้บริโภคเอง แยกขยะในบ้านก่อนทิ้ง นำของใช้แล้วมาดัดแปลงใช้ประโยชน์อย่างอื่น ทำน้ำหมักจากเศษอาหารเหลือไปใช้ทำปุ๋ยชีวภาพรดน้ำผักผลไม้ในบ้าน ทำน้ำยาอเนกประสงค์ใช้ในครัวเรือน ใช้สินค้าผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว ซื้ออาหารจากแหล่งผลิตโดยตรง ทำอาหารกินเอง ใช้ยาสมุนไพรในการรักษาอาการป่วยที่ไม่รุนแรง ทำบัญชีรายรับรายจ่าย มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของกลุ่มหรือชุมชน ร่วมกิจกรรมจิตอาสา แบ่งผักผลไม้ที่ปลูกเองให้เพื่อนบ้าน หรือเพื่อนร่วมงาน สอนหรือให้คำแนะนำบางเรื่องกับผู้อื่น เช่น เปิดบ้านอบรมปลูกผัก ไปเป็นวิทยากรสอนเด็กหรือผู้สนใจ มีหรือใช้สื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ แนวคิด กิจกรรมที่ตนเองหรือครอบครัวทำ ใช้ภาษาที่ชักจูงได้ ใช้รถยนต์คันเล็ก ใช้จักรยาน ใช้บริการขนส่งสาธารณะ

3. ด้านทัศนคติ ประกอบด้วย เชื่อมั่นในตนเอง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเหตุผลพอประมาณในการใช้ชีวิต หนักแน่น เข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจ มองโลกในแง่ดี คิดบวก ใฝ่รู้ มองเห็นความดีของผู้อื่น เข้าใจความแตกต่าง ไม่ดูถูกผู้อื่น

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	Hawthorne & Alabaster (1999)	Gunningham (2002)	Dobson (2005)	Subahan et al. (2010)	Greenhome. (2013)	European Network for Environmental Citizenship (2018)	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559)	ยูเนสโก ตามกาล (2559)	การสังเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
1. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
2. รู้จักและเข้าใจชุมชนอย่างองแท	✓	✓					✓		
3. รู้ถึงแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทท้องถิ่น	✓		✓	✓		✓	✓		
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม			✓			✓	✓		ด้านทักษะในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
4. การป้องกันปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม			✓			✓	✓		
5. การสื่อสารความหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม							✓	✓	ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
6. การตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม							✓		

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว (ต่อ)

แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	Hawthorne & Alabaster (1999)	Gunningham (2002)	Dobson (2005)	Subahan et al. (2010)	Greenhome. (2013)	European Network for Environmental Citizenship (2018)	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559)	ยุเรนท์ ตามกาล (2559)	การสังเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
7. การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม
8. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาส							✓		
9. อุทิศตนในการร่วมลงมืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคตของคนรุ่นต่อไป					✓		✓		
10. การคำนึงถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	✓		✓	✓		✓			ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน
11. ความรับรู้และรู้สึกรวดเร็วของปัญหาของสิ่งแวดล้อม	✓		✓		✓	✓	✓		
12. มีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	✓		✓	✓		✓			ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว (ต่อ)

แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	Hawthorne & Alabaster (1999)	Gunningham (2002)	Dobson (2005)	Subahan et al. (2010)	Greenhome, (2013)	European Network for Environmental Citizenship (2018)	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559)	ยุรนันท์ ตามกาล (2559)	การสังเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
14. ติดตามข่าวสาร สภาพและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	✓		✓	✓	✓	✓	✓		ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
15. มีพฤติกรรมและใช้ชีวิตประจำวันอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	✓		✓		✓	✓	✓		
16. มีความเอื้ออาทร ห่วงใยและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม	✓		✓		✓	✓	✓		
17. คำนึงถึงความต้องการเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	✓		✓	✓		✓	✓	✓	ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม
18. มีวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม		✓					✓		
19. มีจิตสำนึกรักประเทศชาติบ้านเกิด							✓		

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณลักษณะของพลเมืองสีเขียวตามแนวคิดและทัศนะของนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวมาข้างต้น มีลักษณะที่แตกต่างกันบ้าง สอดคล้องกันบ้าง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของพลเมืองสีเขียวที่มีความสอดคล้องกัน แล้วสังเคราะห์เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่

1) ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด การปฏิบัติงาน พร้อมทั้งจะเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การรู้จักและเข้าใจชุมชนของตนเองอย่างถ่องแท้ ตลอดจนการรู้ถึงแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

2) ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถบ่งชี้ถึงสภาวะหรือสภาพของสถานการณ์ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นการระบุปัญหา วิเคราะห์สภาพปัญหา และสาเหตุของปัญหา การหาแนวทางป้องกันและแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

3) ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อมต่อผู้อื่นผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการปลูกฝังจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตลอดจนสามารถตัดสินใจเลือกการสื่อสารความหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

4) ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคล บริหารจัดการ และประสานประโยชน์ระหว่างกลุ่มองค์กร เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาส ตลอดจนอุทิศตนในการร่วมลงมืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคตของคนรุ่นต่อไป

5) ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีการรับรู้และรู้สึกไวต่อปัญหาของสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยความรู้จากผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านอื่นๆ มาใช้เป็นพื้นฐานในการคาดการณ์ถึงแนวโน้มปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

6) **ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนดำเนินการวางแผน พัฒนา และใช้กลยุทธ์ รวมถึงศักยภาพความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้งานที่ปฏิบัติดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

7) **ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ในการติดตามข่าวสาร สภาพและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตลอดจนมีพฤติกรรมและใช้ชีวิตประจำวันอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

8) **ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม** เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตระหนัก เอื้ออาทร ห่วงใยและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มีค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม ตลอดจนมีจิตสำนึกรักประเทศชาติบ้านเกิด

4. การพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559) ได้กล่าวถึงเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียนอีโคสคูล คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักการจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาและโครงสร้างการบริหารจัดการ

โดยต้องมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และโครงสร้างการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาที่ชัดเจนและเอื้อต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติภายในโรงเรียนและชุมชน

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้

โดยต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูและส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น รวมถึงการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ โดยควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งการเรียนรู้ “เกี่ยวกับ” สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ “ใน” สิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้ “เพื่อ” สิ่งแวดล้อม

3. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

โดยต้องมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เอื้อให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนเกิดการเรียนรู้และฝึกฝนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ให้เกิดผลหรือ

ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ซึ่งโรงเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับพันธกิจนี้ได้เป็นอย่างดี เพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

4. การมีส่วนร่วมและเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน รวมถึงการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นให้เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงาน

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานสำคัญในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโรงเรียนจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการเพราะเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความมุ่งหมายการจัดการศึกษาของชาติ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร มีนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาหมายถึงการบริหารงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษาโดยจะต้องมีการวางแผนในการพัฒนาหรือการวางแผนในเชิงกลยุทธ์เพื่อนำแผนไปปฏิบัติและสุดท้ายต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

รุจิร ภูสาระ and จันทราณี สงวนนาม (2545) ได้ให้ความหมายว่าการบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา แก้วเกตุ and สุภัทร พันธุ์พัฒนากุล (2545) ให้ความหมายว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึงกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) กล่าวถึงความหมายของการบริหารงานวิชาการว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงามในทุกด้านเพื่อเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้มีความเข้าใจรวมทั้งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้ให้ความหมายว่าการบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ทศนี วงศ์เย็น (2547) ให้ความหมายว่างานวิชาการหมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ให้ความหมายว่าการบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2551) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมในงานวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่เด็กหรือผู้รับบริการ

จากความหมายของการบริหารงานวิชาการดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการนิเทศการศึกษา เพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการปรับปรุงพัฒนาและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่เด็กหรือผู้รับบริการ

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งเปรียบเสมือนหัวใจของสถานศึกษา โรงเรียนจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นสำคัญส่วนงานอื่น ๆ เป็นปัจจัยส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพและช่วยอำนวยความสะดวกแก่งานวิชาการ

กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับ

หลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว

รุจิร ภูสาระ and จันทราณี สงวนนาม (2545) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งส่วนการบริหารด้านอื่น ๆ นั้นแม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) กล่าวถึงงานวิชาการว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการศึกษาในงานโรงเรียนผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจขอบข่ายเนื้อหาและหลักการบริหารงานด้านวิชาการอย่างลึกซึ้งโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความสนใจความถนัดโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย

อุทัย บุญประเสริฐ (2546) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด เมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยถือว่าเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพส่วนงานอื่น ๆ ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุนผู้บริหารที่ยึดเอางานวิชาการเป็นหลักในการบริหารและมีความเป็นผู้นำทางวิชาการจะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ

จากความสำคัญของงานบริหารวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า งานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียน และมีความสำคัญมากที่สุดในการบริหารงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดที่ดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้วยเหตุนี้การให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการย่อมส่งผลต่อมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาและเป็นการสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคตอย่างยั่งยืน

3. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน ได้มีหน่วยงานทางการศึกษากำหนดขอบข่ายของการบริหารวิชาการ ไว้ดังนี้

Faber and Shearon (1970) แบ่งงานบริหารวิชาการออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การจัดหาอุปกรณ์การสอน
5. การนิเทศการสอน
6. การส่งเสริมครูประจำการ

Campbell and et al. (1997) กล่าวว่า งานของหัวหน้าสถานศึกษาด้านวิชาการ ต้องวางแผนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะของสถานศึกษา
2. การกำหนดโปรแกรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย
3. การพัฒนาและการนำหลักสูตรของชาติไปใช้
4. การเลือกใช้และเตรียมอุปกรณ์และสื่อการเรียน
5. การประเมินผลการสอน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศการศึกษา
4. งานวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
5. งานแนะแนว
6. งานทะเบียนและสถิติ
7. ศูนย์สื่อการเรียนรู้

กิติมา ปรีดีติลล (2532) แบ่งขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 6 งาน

ดังนี้

1. แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ
2. หลักสูตรและการสอน
3. การจัดการเรียนการสอน
4. สื่อการสอน
5. การปรับปรุงการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

กมล ภู่อประเสริฐ (2545) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายใน
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลทางวิชาการ
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจงานด้านการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
5. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

อุทัย บุญประเสริฐ (2546) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้
คือ

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. การสอนและการจัดการเรียนการสอน
3. กิจกรรมผู้เรียนและการบริหารกิจกรรมผู้เรียน
4. สื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุด
5. การวัดผลและการประเมินผล
6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2547) ได้ให้ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ไว้ 9 งาน
ดังต่อไปนี้

1. นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโรงเรียน
2. การสร้าง พัฒนา และการบริหารหลักสูตร
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การนิเทศพัฒนาครู
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
6. สื่อการเรียนหรือวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา
7. ห้องสมุด
8. การแนะแนว
9. การประเมินผลงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารงาน
วิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา
สาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
5. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
7. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
8. การนิเทศการศึกษา
9. การแนะแนว
10. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
11. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
12. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

องค์กรอื่น

13. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กร
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
14. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา
15. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
16. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาข้อบ่งชี้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผู้วิจัยสามารถ
สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการจากแนวคิดของนักวิชาการได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ (ต่อ)

นักวิชาการ ข้อบ่งชี้ การบริหารงาน วิชาการ	การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้โดยผู้วิจัย									
	Faber & Shearon (1970)	Campbell et al. (1977)	เอกชัย กุสุมภ์ (2525)	กิตติมา ปรีดีศิลป (2532)	กมล ภูมิประเสริฐ (2545)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	อุทัย บุญประเสริฐ (2546)	นพวงษ์ บุญจิตรราษฎร์ (2547)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)
10. การวัดและประเมินผล		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11. การวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน					✓	✓	✓			✓
12. การประกันคุณภาพภายใน						✓	✓			✓
13. งานทะเบียนและสถิติ			✓							✓
14. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
15. การคัดเลือกหนังสือเรียน										✓
16. การแนะแนวการศึกษา							✓			
17. การนิเทศการศึกษา	✓		✓		✓		✓	✓	✓	✓
18. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ	✓				✓		✓			✓
19. การส่งเสริมพัฒนาครู	✓				✓					

จากตารางที่ 3 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ และจากการศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียน ผู้วิจัยพบว่ามีความเกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า ทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียว คือ การแสดงให้เห็นว่า สมรรถนะพลเมืองสีเขียวเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดทำหลักสูตรที่เป็นทางการของโรงเรียน และต้องมีการสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่สร้างสรรค์ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังที่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559) ได้กล่าวว่า การดำเนินการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน จะต้องมีการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบที่มีความต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นนโยบาย หลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวผ่านการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียน โดยต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น รวมถึงการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ โดยควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งการเรียนรู้ “เกี่ยวกับ” สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ “ใน” สิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้ “เพื่อ” สิ่งแวดล้อม

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล การประเมินผลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลจึงไม่ใช่การจับผิด ไม่ใช่การแข่งขันหรือเปรียบเทียบผู้เรียน แต่ต้องเป็นไปเพื่อให้กำลังใจและสร้างพลังบวกแก่ทีมงานและผู้เรียน มีการปรับเปลี่ยนนโยบายการประเมินผลให้เป็นแบบ Formative Assessment เพื่อให้ครูสามารถวัดพัฒนาการด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียนได้อย่างเที่ยงตรง

4. ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่าการจะพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ต้องอาศัยการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยต้องมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เอื้อให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนเกิดการเรียนรู้และฝึกฝนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ให้ส่งผลหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ซึ่งโรงเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับพันธกิจนี้ได้เป็นอย่างดี เพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดและทัศนะของนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวมาข้างต้น มีลักษณะที่แตกต่างกันบ้าง สอดคล้องกันบ้าง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกแนวคิดเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการที่มีความสอดคล้องกัน โดยผู้วิจัย

กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดและประเมินผล และ 4) การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวและเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง ดังรายละเอียดของแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 วรรค 2 กำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ต่อจากนั้นมาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดในมาตรา 27-28 ไว้ว่าสถานศึกษาต้องมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความหลากหลายตามสภาพความเหมาะสม มีสาระของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ หลักการจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดก็คือการที่สถานศึกษากำหนดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง เรียนรู้ได้อย่างเป็นสุข โดยผ่านกระบวนการที่หลากหลายและสนองความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการบรรลุ เป้าหมายดังกล่าว ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการพัฒนาหลักสูตรในประเด็นต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545; ทิศนา แจมมณี และคณะ, 2548)

1. ด้านวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายของหลักสูตรของสถานศึกษาต้องมีความชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติและอยู่บนพื้นฐานความเข้าใจผู้เรียนและท้องถิ่น ซึ่งสถานศึกษาควรมีการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สาระการเรียนรู้แกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และที่สำคัญคือมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรกำหนดพื้นฐานความเป็นจริงและความเป็นไปได้ของผู้เรียนและชุมชนนั้น ๆ ซึ่งต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียน ตลอดจนบริบทและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งแนวทางการดำเนินคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นอาจได้จากการศึกษาปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองผู้เรียน ท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป้าหมายเอกลักษณ์ของชาติเป็นสำคัญ

3. ด้านการจัดโครงสร้างกรอบสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษานั้น สถานศึกษาต้องร่วมกันจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเพื่อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม มีการวิเคราะห์จากหลักสูตรแกนกลาง วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาพื้นฐานคือที่แสดงคุณภาพในแต่ละสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนจบ 12 ปีและมาตรฐานช่วงชั้นเมื่อผู้เรียนจบแต่ละช่วงชั้นกำหนดสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มกำหนดเวลาเรียนกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการวัดประเมินผลของสถานศึกษาและ

4. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ สถานศึกษาควรมีแนวทางหลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เช่น มีการสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญโดยการกระตุ้น ยั่วยุ และที่สำคัญให้ร่วมกำหนดเป้าหมายผลสำเร็จร่วมกัน เป็นต้น นอกจากนี้ควรมีการนิเทศ กำกับติดตาม และการจัดการเรียนการสอน มีการประเมินการใช้หลักสูตร มีการสนับสนุนสื่อเทคโนโลยี ปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครู ผู้เรียนมีการประสานงานกับเครือข่ายผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูและนักวิชาการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน เมื่อมีการดำเนินการใช้หลักสูตรพบข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนแล้วควรหาทางแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร คือ การศึกษาทำความเข้าใจหลักการ จุดหมาย กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย โครงสร้างสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ตลอดจนการวัดผลและการประเมินผล เพื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเพื่อไปใช้ในการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) กล่าวถึงกระบวนการการพัฒนาหลักสูตร ว่าประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ความต้องการ ในการพัฒนาหลักสูตรนั้นจะต้องวิเคราะห์ความต้องการโดยพิจารณาความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง และความต้องการของบุคคลและชุมชน เพื่อประกอบเป็นข้อมูลในการวางวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกหรือปฏิบัติ

1.2 การตั้งวัตถุประสงค์ เมื่อวิเคราะห์ความต้องการแล้วก็จะนำความต้องการมากำหนดวัตถุประสงค์ได้ การตั้งวัตถุประสงค์ต้องให้ครอบคลุมความต้องการที่วิเคราะห์ คำนึงถึงพฤติกรรมของผู้เรียนที่พึงประสงค์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกหรือปฏิบัติ

1.3 การเลือกและจัดระบบเนื้อหาวิชา จะต้องสนองต่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ต้องการ สารเนื้อหาวิชาจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางการศึกษาที่จะเชื่อมโยงเข้าสู่ตัวผู้เรียน เนื้อหาจะประกอบด้วยความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ การรวบรวมเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตรจะช่วยให้เป็นโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งจะมีทั้งวิชาบังคับวิชาเลือกและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.4 การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้จะเป็นตัวกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้จึงจำเป็นที่จะต้องจัดระบบการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงหลักของความต่อเนื่องของความรู้และทักษะของผู้เรียนความสามารถที่จะเกิดขึ้นตามมาและการบูรณาการวิชาต่าง ๆ เพื่อให้มีประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

1.2 บทบาทของผู้บริหารกับการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา

โรงเรียนเป็นหน่วยงานรากฐานของการบริหารและคุ้มครองการศึกษาที่มีความสำคัญมากที่สุดในการปฏิบัตินโยบายการศึกษา มีหน้าที่จัดตั้งการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะชีวิตตามเนื้อหาของการศึกษา การจัดการศึกษาที่ให้บรรลุจุดหมายปลายทางตามที่ต้องการได้อย่างแท้จริงต้องอาศัยหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญ จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารวิชาการของโรงเรียนจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรดังที่ อุทัย บุญประเสริฐ (2540) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

1. ทำความเข้าใจหลักสูตรของโรงเรียนที่ใช้อยู่ให้ทราบถึงสาระสำคัญของหลักสูตรแม่บทในเรื่องหลักฐาน จุดหมาย โดยสร้างแนวดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เวลาเรียน การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล รวมทั้งความสำคัญระหว่างเอกสารหลักสูตรชนิดต่าง ๆ เพื่อจะได้แนะนำช่วยเหลือให้ได้ใช้และปฏิบัติตามหลักสูตรได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. เป็นผู้นำในการนำหลักสูตรไปใช้ จัดประชุมเพื่อวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ ดูแลการดำเนินงาน ประสานงานการดำเนินงานใช้หลักสูตร ประชุมผู้เกี่ยวข้องและผู้สอนเพื่อชี้แจง แนะนำ ทบทวนหลักสูตรก่อนเปิดภาคเรียน ก่อนลงมือสอน ติดตามการปฏิบัติและจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้หลักสูตร

3. จัดหาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร แนวการสอน คู่มือ แผนการสอนให้เพียงพอ และทบทวนทุกระดับชั้นเรียนให้พร้อมและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น

4. ติดตามดูความพร้อมที่จะใช้หลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่ อบรมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรและวิธีการใช้หลักสูตรให้สำเร็จผลตามที่หลักสูตรกำหนด ช่วยให้ครูพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติที่ถือปฏิบัติอยู่แต่เดิมสู่แนวของหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่ในขณะนี้

5. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเข้าใจเพื่อจะได้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้การใช้หลักสูตรเกิดผลในตัวได้ดียิ่งขึ้น

6. จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และให้จัดทำแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรเพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปได้อย่างสะดวกและอย่างราบรื่น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) ระบุว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาซึ่งมีแนวทางปฏิบัติงานตามภารกิจของสถานศึกษาดังนี้

1. จัดให้มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเอกสารประกอบหลักสูตรเช่นแนวการสอนกำหนดการสอนคู่มือครูให้เพียงพอและครบทุกระดับชั้นเรียน

2. พัฒนาคู่มือและครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอยู่เสมอโดยเข้าร่วมประชุมสัมมนาอบรมฟังการอภิปรายหรือสนทนาร่วมกับผู้มีความรู้ด้านหลักสูตรหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. ผู้บริหารและครูควรทำความเข้าใจหลักสูตรให้ชัดเจนตั้งแต่หลักการจุดหมายโครงสร้างของหลักสูตรเนื้อหาสาระตลอดจนถึงการวัดผลและประเมินผลโดยอาจตั้งเป็นคณะทำงานทำการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรซึ่งควรประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธานผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์และครูผู้สอนแล้วเผยแพร่ให้ทุกคนทราบ

4. วางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาโดยการจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องและครูผู้สอนเพื่อชี้แจงแนะนำบทวนหลักสูตรก่อนเปิดภาคเรียนหรือก่อนลงมือสอน

5. นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้โดยพิจารณาจากรายงานต่าง ๆ เช่นบันทึกการสังเกตการสอนแผนการสอนคุณภาพและความรู้ความสามารถของผู้เรียน

6. ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตรโดยการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุทั้งในส่วนของคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรเช่นผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนผู้เรียนและในส่วนของผู้เกี่ยวข้อง

7. สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ดำเนินการศึกษาหลักสูตรและการนำไปใช้ในชั้นมัธยมศึกษาและศึกษาแนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กก่อนเกณฑ์เข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

สรุปได้ว่าสถานศึกษามีความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรและจัดทำให้เป็นหลักสูตรเป็นของตนเอง เพราะว่าการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการจัดทำสาระของหลักสูตรเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึง

ประสงค์แก่ผู้เรียนในส่วนที่หลักสูตรแกนกลางไม่ได้ระบุถึง นอกจากนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยเริ่มจากการทำความเข้าใจหลักสูตรของโรงเรียนที่ใช้อยู่ วางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ จัดหาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร แนวการสอน คู่มือแผนการสอนให้เพียงพอ ติดตามดูความพร้อม แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเข้าใจ และจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นกระบวนการชักจูงให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร โดยทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ตลอดจนมีการอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ นักวิชาการและนักศึกษาลายท่านให้ความหมายการจัดการเรียนการสอนในหลายความหมายที่แตกต่างกันซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2540) ประสิทธิ์ จิตวัฒนกุล (2544) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจะต้องเป็นไปตามหลักสูตรไปสู่จุดหมายที่หลักสูตรกำหนดจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่การจัดการเรียนการสอน

สุมาลี จันทร์ชลอ (2542) และ ประเทือง สังข์นาค (2545) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนคือการจัดประสบการณ์ทั้งปวงให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลักเพื่อเป็นการเตรียมการรองรับกระแสการเปลี่ยนของโลกในด้านเทคโนโลยีสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ทั้งนี้ได้ให้ความสำคัญสูงสุดในกระบวนการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และรู้จักแสวงหาความรู้ได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542) ให้ความหมายว่า การให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่นำวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาเลือกใช้อย่างมีการสลับปรับเปลี่ยนให้ผู้เรียนมีความสนใจเรียนรู้อย่างมีความสุขและเกิดการเรียนรู้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2543) ให้ทัศนะว่ากระบวนการในการที่ผู้เรียนได้รับการยกระดับการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องเกิดแรงจูงใจภายในในการกระตือรือร้นสืบค้นหาความรู้ความจริงโดยการค้นพบด้วยตนเองอันเป็นผลมาจากความต้องการประสบผลสำเร็จการเรียนรู้ที่ได้รับการฝึกฝนและปฏิบัติมาจากบทบาทผู้ที่เป็นเจ้าของของการเรียนรู้อย่างแท้จริงสอดคล้องกับ

จันทร์ พักตร์เพิงจันทร์ (2547) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนหมายถึง การที่ครูผู้สอนได้จัดให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจัดสถานการณ์เร้าความสนใจของผู้เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน คือ กระบวนการที่ครูผู้สอนได้จัดให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามแนวของหลักสูตรและจัดมวลประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนการจัดการครูเข้าสอนประจำชั้นจัดหาวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนเพื่อบริการแก่ครูและแนะนำการจัดทำแผนการสอนและบันทึกการสอนของครูทำให้เกิดพฤติกรรมอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร

2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในกระบวนการใช้หลักสูตรเพราะเป็นกิจกรรมที่ใกล้ชิดกับเด็กและให้เด็กปฏิบัติมากที่สุด การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูและเด็กทำร่วมกัน ถ้าจะแยกออกเป็น 2 ส่วนก็เป็นการเรียนรู้ คือ กิจกรรมที่เด็กทำ และการสอนคือกิจกรรมที่ครูทำ แต่ในทางปฏิบัติแล้วทั้งสองอย่างนี้ทำไปพร้อม ๆ กัน จึงเรียกรวมกันว่าการเรียนการสอน ในการบริหารงานด้านการเรียนการสอนผู้บริหารควรยึดหลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตร กล่าวคือครูและผู้เรียนร่วมกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีเด็กเป็นศูนย์กลางของความสนใจ นั่นคือเป็นกิจกรรมของเด็กโดยเด็กและเพื่อเด็ก ครูเป็นผู้ดำเนินการให้กิจกรรมเป็นไปในแนวทางตามที่แผนการสอนและคู่มือเสนอแนะไว้เด็กเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการสอนโดยวิธีใด ๆ ก็ตามครูเป็นเพียงผู้ควบคุมดูแลและแนะนำเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

การเรียนเป็นกระบวนการที่บุคคลเกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์เป้าหมายของการสอนคือการทำให้ผู้เรียนเกิดรักการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุปการจัดการเรียนการสอนมีความหมายสำคัญในการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาคนให้มีการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมต่าง ๆ การเรียนการสอนยังมีความสำคัญในการควบคุมทางด้านวิชาการด้านบุคคลคือผู้เรียนและผู้สอนอยากประสบผลสำเร็จในการสอนจำเป็นครูต้องศึกษาหลักการพื้นฐานในการสอนและต้องจัดระบบการเรียนการสอนให้ดีและเป็นระบบ

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารการเรียนการสอน

กมล ภูประเสริฐ (2545) กล่าวว่า การบริหารการเรียนการสอนผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การกำหนดการเตรียมการและการจัดหาสื่อการเรียนการสอนอุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชาตามแนวคิดในปัจจุบันต้องการให้มีการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง
4. การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน
5. การควบคุมการดูแลและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้โดยการเยี่ยมชั้นเรียนหรือการประชุมปรึกษาหารือกันเป็นระยะ
6. การนิเทศภายใน

จากบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทที่สำคัญในการบริหารการเรียนการสอน โดยเริ่มจากการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จัดให้มีแผนการสอนให้ครบถ้วนทุกชั้นและทุกกลุ่มสาระ จัดห้องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน จัดสถานที่อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ จัดทำหรือจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เข้าสอนแทนครูที่ขาด ตลอดจนจนถึงเยี่ยมชั้นเรียนการนิเทศภายในและการกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียน

3. ด้านการวัดและประเมินผล

3.1 ความหมายของการวัดและประเมินผล

การวัดผล หมายถึง กระบวนการซึ่งจะได้มาซึ่งตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณภาพหรือคุณลักษณะของสิ่งที่วัด โดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างมีหลักเกณฑ์ บุญชม ศรีสะอาด (2535) และ วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2540) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่าการวัดผลเป็นการกำหนดค่าหรือตัวเลขให้กับสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะดีหรือไม่ดี น่าพอใจหรือไม่พอใจ ดังนั้นการวัดผลและการประเมินจึงมีความหมายที่แตกต่างกัน

สุมาลี จันทรชลอ (2542) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการเรียนการสอนและมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกับการเรียนการสอนกล่าวคือ การวัดผลต้องวัดจากวัตถุประสงค์การเรียนและวัด

ในสิ่งที่ผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนผลจากการวัดและข้อมูลจากผู้สอนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้ให้ความหมายการวัดผลประเมินผลในทำนองเดียวกันว่า การวัด (Measurement) เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัด นั้น ๆ เช่น การวัดความสามารถทางสมองด้านต่าง ๆ การวัดคุณสมบัติทางกายภาพเช่นน้ำหนักขนาดของวัตถุผลที่ได้จากการวัดจะเป็นจำนวนตัวเลขเช่นเด็กชายโกได้คะแนนวิชาคณิตศาสตร์ 65 คะแนน เป็นการวัดในเชิงปริมาณ (Quantitative)

การประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพคุณค่าความจริงและการกระทำบางครั้งอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียวเช่นคะแนนสอบแต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวมการวัดหลายๆทางโดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสังเกตการตรวจผลงานการสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณาการประเมินผลแต่ละครั้งจะประกอบด้วย

1. ผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เช่น จากการสังเกตการตรวจผลงาน การสัมภาษณ์หรือการทดสอบ
2. เกณฑ์การพิจารณาเพื่อจะใช้เป็นแนวทางหรือหลักในการพิจารณาว่าเก่ง-อ่อน พอใจ - ไม่พอใจผ่าน - ไม่ผ่านโดยนำผลที่วัดได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. การตัดสินใจเป็นการชี้ขาดหรือสรุปผลการเปรียบเทียบระหว่างผลของการวัด กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.2 จุดมุ่งหมายและเทคนิคการวัดผล

จุดมุ่งหมายของการวัดผลนั้นเป็นการตรวจสอบการสอนของครูอาจารย์และการเรียนของผู้เรียนนักศึกษาในด้านการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546)

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ
2. ด้านทักษะปฏิบัติ
3. ด้านเจตคติ

จากจุดมุ่งหมายทั้ง 3 ด้านสิ่งที่จะนำไปวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีดังนี้

1. ผู้เรียนนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาเพียงใด
2. ผู้เรียนนักศึกษามีความสามารถในการคิดหาเหตุผลเพียงใด
3. ผู้เรียนนักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์และสร้างสรรค์เพียงใด
4. ผู้เรียนนักศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติเพียงใด
5. ผู้เรียนนักศึกษามีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้หรือไม่เพียงใด
6. ครูอาจารย์มีข้อบกพร่องในการจัดระบบการเรียนการสอนหรือไม่

ส่วนเทคนิคในการวัดผลนั้นมีเทคนิคที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระที่เรียนการวัดผลจะเที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้เมื่อครูอาจารย์เข้าใจและรู้เทคนิคการวัดผล

เทคนิคการวัดผล ได้แก่

1. เทคนิคในการสังเกตการสังเกตที่ดีมีดังนี้

- 1.1 ควรสังเกตเฉพาะเป็นเรื่องๆ ที่ต้องการเท่านั้น
- 1.2 ต้องมีเกณฑ์ในการสังเกต
- 1.3 ต้องสังเกตด้วยความละเอียดรอบคอบ
- 1.4 มีการจดบันทึกข้อมูล
- 1.5 ควรใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต

2. เทคนิคการตรวจผลงานการตรวจสอบผลงานมีเทคนิคดังนี้

- 2.1 วิธีจัดเรียงลำดับโดยอาจเรียงจากผลงานที่ดีที่สุดของผู้เรียนจนถึงผลงาน

ที่อ่อนที่สุด

- 2.2 วิธีจัดอันดับของคุณภาพโดยใช้วิธีแรกคือจัดเรียงลำดับก่อนแล้วจึงแปลง

อันดับให้เป็นตำแหน่งร้อยละ

3. เทคนิคในการสัมภาษณ์เป็นการถามด้วยปากเปล่ามีเทคนิควิธีดังนี้

- 3.1 มีการตั้งจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
- 3.2 การเตรียมคำถามในเรื่องที่ถาม
- 3.3 สร้างบรรยากาศให้มีความรู้สึกที่ผู้เรียนอยากตอบ
- 3.4 ให้เวลาคิดและกระตุ้นให้เกิดความคิดแล้วจึงตอบ
- 3.5 ควรมีการสัมภาษณ์แบบต่อเนื่อง
- 3.6 ควรมีการเก็บบันทึกการสัมภาษณ์ทุกครั้ง

4. เทคนิคการทดสอบด้วยข้อเขียนแบบทดสอบข้อเขียนเป็นการวัดผลผู้เรียน

นักศึกษาโดยให้ผู้เรียนนักศึกษาเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบเป็นหลักเทคนิควิธีการใช้แบบทดสอบด้วยข้อเขียนมีดังนี้

- 4.1 ควรจัดให้มีการทดสอบทั้งก่อนการเรียนระหว่างเรียนและภายหลังการ

เรียน

- 4.2 แบบทดสอบข้อเขียนใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจได้มากกว่าการวัด

ทักษะปฏิบัติและเจตคติ

- 4.3 ถ้าจะใช้แบบทดสอบข้อเขียนวัดทักษะปฏิบัติและเจตคติควรใช้เทคนิค

วิธีการวัดผลแบบอื่นประกอบเช่นการสังเกตการให้ลงมือปฏิบัติการสัมภาษณ์ เป็นต้น

- 4.4 การทดสอบด้วยข้อเขียนควรมีหลายลักษณะทั้งอัตนัยและปรนัย

4.5 ครูอาจารย์สามารถสร้างแบบทดสอบขึ้นเองได้ตามที่ได้จัดการเรียนการสอนไป

4.6 ครูอาจารย์ควรจะได้จัดเก็บข้อทดสอบที่สร้างขึ้นและปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.3 หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นและเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ดังนี้

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542) ได้สรุปหน้าที่ของผู้บริหารในด้านการวัดและประเมินผลในทำนองเดียวกันว่าการส่งเสริมให้ครูรู้จักหลักการและวิธีการวัดผลและประเมินผลนอกจากนั้นตัวผู้บริหารจะต้องมีความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลด้วยเพราะจะได้เข้าใจและสามารถแนะนำครูผู้สอนได้ผู้บริหารจะต้องช่วยบริการและอำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลต่าง ๆ

กมล ภูประเสริฐ (2545) กล่าวถึง การบริหารการประเมินผลการเรียนผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการพิจารณาในการเตรียมการขั้นต่อไป ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงตัวบ่งชี้ที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้

2. การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และเตรียมการในการสร้างเครื่องมือและการกำหนดวิธีการในระบบขั้นนี้ควรกำหนดเวลาในช่วงประเมินผลการเรียนระหว่างดำเนินการสอนการประเมินปลายภาคเรียนและปลายปีด้วยเพื่อความสะดวกในการสังเกตการปฏิบัติงานของผู้เรียนและรวบรวมผลงานของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน

3. การควบคุมดูแลส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้รวมทั้งมีการดูแลให้บันทึกผลการเรียนการสอนการบันทึกการสังเกตและการรวบรวมผลงานของผู้เรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

4. การจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่กระทรวง / กรม / หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้

5. การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการประเมินที่ต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาไม่ใช่การตัดสินของผู้เรียนแต่อย่างใด

6. การกำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ทั้งการรายงานผู้ปกครองระหว่างปีและการรายงานผลของสถานศึกษาช่วงปลายปีต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่อง
  - 1.1 ประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล
  - 1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบจำนวนครั้งที่สอบและการเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง
  - 1.3 มาตรฐานในการสอบวัดผล
  - 1.4 การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบแก่ผู้ปกครอง
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบเช่นเครื่องพิมพ์เครื่องโรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก
3. ส่งเสริมครูอาจารย์ให้มีความรู้ทางการวัดและประเมินผลโดยการจัดการฝึกอบรมการประชุมปฏิบัติการในด้านเทคนิคการออกข้อสอบการให้คะแนนการประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลการสอบ
4. การจัดตารางสอบห้องสอบและระเบียบในการสอบและการคุมสอบ
5. ควรมีการประเมินผลการสอนหากมีการบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไปหรือเสนอแนวทางในการนำไปปรับใช้ในครั้งต่อไป

สรุปได้ว่าการวัดและประเมินผลเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นและเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งรวบรวมเอางานตั้งแต่การกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่องประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผลระยะเวลาที่ใช้ในการสอบจำนวนครั้งที่สอบมาตรฐานในการสอบวัดผลผลการกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบส่งเสริมครูอาจารย์ให้มีความรู้ทางการวัดและประเมินผลตลอดจนถึงการนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

4.1 ความหมายของการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

เทอดสกุล ยุญชานนท์ (2540) และ สมพร จารุณี (2540) ได้ให้คำจำกัดความคำว่า สื่อ ทำนองเดียวกันว่า สื่อการสอน มีหลายรูปแบบหลายประเภท เช่น เป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของ ของจริง รูปภาพ หนังสือ ภาพยนตร์ เทปเสียง ของจำลอง เทคนิควิธีการ

บุคลากร และอื่น ๆ ซึ่งนำมาใช้ประกอบการสอนได้อย่างมีความหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า
“สื่อการศึกษา” ไว้ว่า หมายถึง วิธีการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เป็นสื่อในการศึกษามิเน้นการ
ศึกษาและนักเทคโนโลยีการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่าสื่อแตกต่างกันไปดังนี้

วาสนา พิณพูน (2542) ได้ระบุว่า สื่อหมายถึง ตัวกลางที่ช่วยให้การถ่ายทอด
ความรู้ทักษะและเจตคติไปยังผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมี
ความหมายครอบคลุมถึงวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ เทคนิควิธีการที่ครูและผู้เรียนใช้ในการ
ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น ตำราเรียนแบบเรียนและแบบฝึกต่าง ๆ
เป็นต้นสื่อมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก สื่อมีหลากหลายแต่ละชนิดมีคุณสมบัติ
แตกต่างกัน ดังนั้นสื่อแต่ละประเภทจึงมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนตามความเหมาะสมและการ
เลือกใช้สื่อประกอบการสำคัญสื่อการสอนต้องตอบสนองวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและเหมาะสมกับ
ลักษณะของผู้เรียน เช่น อายุ เพศความสามารถทางสติปัญญา ความรู้พื้นฐาน ทักษะ เจตคติ พื้นฐาน
ทางสังคม และสิ่งแวดล้อม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) กล่าวว่า สื่อคือช่องทางในการติดต่อสื่อสารที่
นำเอาข้อมูลสารสนเทศจากผู้ส่งไปยังผู้รับข่าวสารส่วน

สรุปได้ว่าสื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่นำความรู้ไปสู่ผู้เรียนอยู่ในรูปของ
สิ่งพิมพ์และไม่ใช่ว่าสิ่งพิมพ์ ที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้และส่งถึงผู้เรียนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ของแต่ละวิชาเรียน

4.2 จุดมุ่งหมายของการใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการสอนมีจุดมุ่งหมายดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546)

4.2.1 สร้างความรู้ที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดแนวคิดและได้ประสบการณ์
ตรงมากขึ้น

4.2.2 สร้างความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้ผู้เรียน
สามารถจำสิ่งที่เรียนได้ในระยะยาว

4.2.3 นำสิ่งที่ประสบการณ์ตรงจากแหล่งต่าง ๆ มาสู่ห้องเรียนได้มากขึ้น

4.2.4 สร้างพื้นฐานในด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียนได้มากขึ้นเพื่อให้
ผู้เรียนได้เข้าใจบทเรียนและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4.2.5 เสริมสร้างเจตคติต่อการเรียนรู้

4.2.6 เป็นเครื่องมือที่ใช้ทบทวนสรุปและทำให้อาจารย์ทบทวนซ้ำ

4.2.7 เสริมสร้างกิจกรรมที่แปลกออกไปและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้เร็วขึ้น

4.3 ประเภทของสื่อการสอน

สื่อการสอนประเภทโสตทัศนูปกรณ์แบ่งตามความสามารถและลักษณะมีดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546) โสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่

- 4.3.1 ภาพ เช่น ภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพที่ตัดมา
- 4.3.2 วัสดุลายเส้น ได้แก่ การ์ตูนลายเส้น แผนภูมิ แผนสถิติ โปสเตอร์
- 4.3.3 วัสดุมีทรง ได้แก่ หุ่นจำลอง ของจริง
- 4.3.4 เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ เครื่องเสียง เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องฉาย เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉาย फिल्मสตริป เครื่องฉายภาพยนตร์
- 4.3.5 กิจกรรมโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ การจัดสถานการณ์จำลอง

สื่อการสอนประเภทโสตทัศนูปกรณ์ แบ่งตามความสามารถและลักษณะมีดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546)

1. โสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่
  - 1.1 ภาพ เช่น ภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพที่ตัดมา
  - 1.2 วัสดุลายเส้น ได้แก่ การ์ตูนลายเส้น แผนภูมิ แผนสถิติ โปสเตอร์
  - 1.3 วัสดุมีทรง ได้แก่ หุ่นจำลอง ของจริง
2. เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่
  - 2.1 เครื่องเสียง เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่น แผ่นเสียง
  - 2.2 เครื่องฉาย เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉาย फिल्मสตริป เครื่องฉายภาพยนตร์
3. กิจกรรมโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่
  - 3.1 การศึกษานอกสถานที่
  - 3.2 การจัดนิทรรศการ
  - 3.3 การจัดสถานการณ์จำลอง

4. การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

จากการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดการปฏิบัติ ดังนี้

4.1 การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

4.1.1 วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้

4.1.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ

4.1.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.1.4 จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง

4.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

ในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเองโดย
2. จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น
3. จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

4. จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

5. เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ่งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการและการศึกษาทางเลือก

6. เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก

7. สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

8. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

9. นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.2 การจัดการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

4.2.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.2.2 จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้

4.2.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4.2.5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.2.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนและช่วยเหลือผู้เรียนพิการค้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

7. ศึกษาค้นคว้าพัฒนาารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าเพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.3 การวัดและประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาในการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ไว้ดังนี้

เมื่อสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเหมาะสมกับสภาพบริบทของตนเองแล้ว ภารกิจต่อไป คือ วางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวัดและประเมินผลในระดับชั้นเรียนสำหรับผู้สอนโดยในการประเมินความรู้และทักษะต่าง ๆ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรบูรณาการไปพร้อม ๆ กับการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

นอกจากนี้ สถานศึกษาต้องตรวจสอบเพิ่มเติมเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการเรียนรู้และการประเมินผล การเรียนรู้ที่ครูผู้สอนดำเนินการนั้น นำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยสมรรถนะสำคัญทั้ง 5 ประการนั้น ควรเป็นผลการประเมินองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านไปพร้อม ๆ กับการประเมินคุณลักษณะอื่น ๆ

สถานศึกษาต้องดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. สถานศึกษาต้องดำเนินการวัดและประเมินผลให้ครบองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านตามแนวทางและวิธีการของการวัดและประเมินผลแต่ละองค์ประกอบ และกำหนดเอกสารบันทึกผลการประเมินให้สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผล
2. ให้ครูผู้สอนนำผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบบันทึกลงในเอกสารบันทึกผลการประเมินตามที่สถานศึกษากำหนดและนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษา
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมิน
4. ให้มีการรายงานความก้าวหน้าผลการพัฒนาองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ และรายงานสรุปผลการเรียนปลายปี/ปลายภาค
5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดวิธีการและมอบหมายผู้รับผิดชอบ ปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนที่ได้ผลการเรียนซ้ำรายวิชาหรือซ้ำชั้น
6. สถานศึกษากำหนดแนวทางในการกำกับ ติดตามการบันทึกผลการประเมินในเอกสารหลักฐานการศึกษา ทั้งแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และแบบที่สถานศึกษากำหนด

4.4 การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
2. จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการศูนย์วิทยบริการ สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ
3. จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 แนวคิดการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ประวัติความเป็นมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วยท้องที่ เขตพญาไท บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางแค บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ตลิ่งชัน ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และหนองแขม กรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตั้งอยู่ที่ เขตราชเทวี

อำนาจหน้าที่

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความ ต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้ง กำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่ การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่ การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน-ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและการศึกษาใน เขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ คณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนราชการภายใน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ข้อ 6 ให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มนโยบายและแผน
3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
5. กลุ่มบริหารงานบุคคล
6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
9. หน่วยตรวจสอบภายใน
10. กลุ่มกฎหมายและคดี

วิสัยทัศน์ พันธกิจ

1. วิสัยทัศน์

เป็นผู้นำการจัดการมัธยมศึกษา สู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย

2. พันธกิจ

2.1 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

2.3 ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ

2.4 สร้างโอกาส ความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการ

2.5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. เป้าหมาย

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย จึงได้กำหนด เป้าหมาย ดังนี้

- 3.1 ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย
- 3.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ
- 3.3 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเพื่อยกระดับสู่คุณภาพพระตำราฐานสากล
- 3.4 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาตามสิทธิอย่างเท่าเทียม และเสมอภาค
- 3.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 3.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการจัดการมัธยมศึกษาอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

4. นโยบาย

- นโยบายที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
- นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- นโยบายที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
- นโยบายที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- นโยบายที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

5. กลยุทธ์

1. พัฒนารูปแบบในการปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี
2. พัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายสู่มาตรฐานสากล
3. พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ
4. ขยายโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา
5. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
6. พัฒนารูปแบบการสร้างเสริมความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

6. จุดเน้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมาย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังนี้

6.1 ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย

จุดเน้น

6.1.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

6.1.2 ผู้เรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

6.1.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงภาวะการณ์ของโลก

6.1.4 ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

6.1.5 ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

6.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ

จุดเน้น

6.2.1 ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับสากล

6.2.2 ผู้เรียนมีทักษะด้านการอ่านคล่อง เขียนคล่อง ในกลุ่มสาระภาษาไทย

6.2.3 ค่าเฉลี่ยร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอบระดับชาติ (O-NET) ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อังกฤษ และสังคมศึกษา

6.3 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเพื่อยกระดับสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

จุดเน้น

6.3.1 จัดทำระบบการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3.2 ศูนย์พัฒนาคุณภาพวิชาการมีความเข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาครู

6.3.3 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

6.3.4 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการปลูกฝังให้มีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ

6.3.5 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าตามสายงาน

6.3.6 ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพมีผลงานเชิงประจักษ์

6.4 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาตามสิทธิอย่างเท่าเทียม และเสมอภาค

จุดเน้น

- 6.4.1 ประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่บริการ ได้เข้ารับการศึกษาคอบทุกคน
- 6.4.2 ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ
- 6.4.3 ผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ได้รับการดูแลโดยระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างใกล้ชิด

6.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

จุดเน้น

- 6.5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการประเมินมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในระดับดีเยี่ยม
- 6.5.2 สถานศึกษามีผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ระดับสถานศึกษา ในระดับดีเยี่ยม
- 6.5.3 สถานศึกษาได้รับการรับรองตามมาตรฐานของ สมศ.
- 6.5.4 สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

6.5.5 สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community = PLC)

6.5.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.5.7 นำนวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยีหรือผลงานวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการจัดการมัธยมศึกษาอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

จุดเน้น

6.6.1 ภาคีเครือข่าย ได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งในด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

6.6.2 สร้างภาคีเครือข่ายใหม่เพิ่มขึ้น เพื่อขยายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

7. ค่านิยม

ยึดหลักธรรมาภิบาล สร้างงานสร้างสัมพันธ์

มุ่งมั่นบริการ สืบสานเศรษฐกิจพอเพียง

8. วัฒนธรรมองค์กร

มุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนร่วมงาน

ร่วมคิดร่วมบริหาร บริการด้วยจิตสาธารณะ

9. เอกลักษณ์องค์กร

รักความเป็นไทย ก้าวไกลสู่สากล

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประวัติความเป็นมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2553 และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2553 จึงทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ต้องถูกยกเลิก ตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2553 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้รวมโรงเรียนมัธยมในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 36 โรงเรียน กับโรงเรียนมัธยมในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 15 โรงเรียน รวมโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 51 โรงเรียน และมีการจัดตั้งโรงเรียนใหม่ จำนวน 1 โรงเรียน รวมเป็น 52 โรงเรียน มี

เขตปกครอง รวม 27 เขตปกครอง ที่ตั้ง 1126 ถนนลาดพร้าว แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310 (ตั้งอยู่ในโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์)

อำนาจหน้าที่

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความ ต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้ง กำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่ การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่ การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน-ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาใน เขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ คณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไประหว่างองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ระบบบริหารจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการบริหารงาน มีระบบการบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรบุคคลตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ประกอบด้วยคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ การศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งมีบทบาท อำนาจ หน้าที่ในการบริหารงานวิชาการในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการทั้งในส่วน ของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาในสังกัด และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทำงานร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารและการ ดำเนินการ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเตรียมรับการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก

ส่วนราชการภายใน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ข้อ 6 ให้แบ่งส่วนราชการ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มนโยบายและแผน
3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
5. กลุ่มบริหารงานบุคคล
6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
9. หน่วยตรวจสอบภายใน
10. กลุ่มกฎหมายและคดี

วิสัยทัศน์ พันธกิจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้กำหนดเป้าหมาย ทิศทางการบริหารการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) จุดเน้นเชิงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติและผลการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ จึงได้กำหนดทิศทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรส่งเสริมการจัดการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

วิสัยทัศน์ย่อยที่ 1 คุณภาพ หมายถึง ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพตามกำหนด

วิสัยทัศน์ย่อยที่ 2 มาตรฐาน หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และโรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน

วิสัยทัศน์ย่อยที่ 3 ความเป็นไทย หมายถึง ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีค่านิยมความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. พันธกิจ

2.1 จัดการศึกษา เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถทางวิชาการเพื่อสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

2.3 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

2.4 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.5 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ

2.6 จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal: SDGs)

2.7 พัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) อย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาไปสู่ Thailand 4.0

3. เป้าประสงค์

3.1 ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ และมีจิตสาธารณะ

3.2 ผู้เรียนมีความสามารถทางวิชาการและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

3.3 ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิตรีเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะและสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

3.4 ผู้เรียนได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียมอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

3.6 สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและงานวิจัยในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา รวมถึงการรายงานผลอย่างเป็นระบบ

4. กลยุทธ์

4.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ

4.2 ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันในระดับนานาชาติ

4.3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

4.4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาด้วยการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2

4.5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4.6 ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

5. วัฒนธรรมองค์กร

“ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นองค์กรชั้นนำ คุณธรรม เป็นเลิศ ”

6. จุดเน้น

- 6.1 การยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
  - 6.2 การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน
  - 6.3 การส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
- “โรงเรียนน่าอยู่ ผู้เรียนอยากรู้ ครูอยากสอน”

7. กลยุทธ์

7.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษามีค่านิยมความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของไทย

7.2 ส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขัน

7.3 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

7.4 จัดให้ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

7.5 ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7.6 ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนพัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสู่ มาตรฐานสากล

จากการศึกษาบริบทของการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาภายใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ เขต 2 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า มีพันธกิจสำคัญในการส่งเสริมการจัดการ ศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บน พื้นฐานของความเป็นไทย จึงได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่า ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพบนพื้นฐาน

ความเป็นไทย มีจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงภาวะการณ์ของโลก และสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

ในส่วนการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่ากำหนดพันธกิจในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal: SDGs) โดยมีเป้าประสงค์ คือ สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกลยุทธ์ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ เขต 2 มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงภาวะการณ์ของโลก และสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบมีการจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

ขวัญข้าว ชุ่มเกษรกุลกิจ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน กำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการฯ ได้ 39 แนวทาง ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 6 แนวทาง การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 6 แนวทาง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6 แนวทาง การวัดผล ประเมินผล และ

ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 6 แนวทาง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5 แนวทาง การพัฒนาส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6 แนวทาง และการนิเทศการศึกษา 4 แนวทาง

พรรณิอร อินทราเวช (2560) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดสะเต็มศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดสะเต็มศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี พบว่า อยู่ในระดับมีการปฏิบัติมาก โดยด้านการวัดผลและประเมินผลมีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดเรียนการสอน ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ 2) ปัญหาบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดสะเต็มศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี บริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดสะเต็มศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี พบว่า มีระดับของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการจัดเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือการบริหารสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ การบริหารและพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล และการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดสะเต็มศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร 10 แนวทาง, ด้านการจัดการเรียนการสอน 13 แนวทาง, ด้านการวัดและประเมินผล 6 แนวทาง, ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ 12 แนวทาง และด้านการนิเทศการศึกษา 7 แนวทาง โดยแต่ละด้านแบ่งเป็นขั้นตอนตามหลัก PIE MODEL

ชูขวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ การบริหารวิชาการ แนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา และสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนมัธยมศึกษา 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.387) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.399) 3) จุดแข็งของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนมัธยมศึกษาคือ หลักสูตรสถานศึกษา และการวัดและประเมินผลผู้เรียน จุดอ่อนคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนโอกาสคือสภาพเทคโนโลยีและนโยบายของรัฐบาล ภาวะคุกคามคือสภาพเศรษฐกิจและสภาพสังคม 4) กลยุทธ์การบริหารวิชาการ

ตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก คือ 1) กลยุทธ์เร่งยกระดับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา 2) กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิผลการวัดและประเมินผลตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา 3) กลยุทธ์พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา

พรพรรณ ธรรมธาดา (2559) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวทางการเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดของการบริหารงานวิชาการมุ่งสู่การเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย (1) การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล (2) คุณภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้แก่ การคิดขั้นสูงและการแก้ปัญหา การเป็นผู้นำและการปรับตัว การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร (3) การพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสังคม ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการคิดเชิงระบบ 2) สภาพปัจจุบันพบว่าอยู่ในระดับ มาก และสภาพที่พึงประสงค์พบว่าอยู่ในระดับ มากที่สุด 3) กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวทางการเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์หลัก คือ (1) กลยุทธ์ปฏิรูปการวัดและประเมินผลมุ่งสู่การเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (2) กลยุทธ์พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนมุ่งสู่การเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ (3) กลยุทธ์ยกระดับการพัฒนาหลักสูตรมุ่งสู่การเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เสาวภา นิสโกมล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวทางการพัฒนาพลเมืองคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวทางการพัฒนาพลเมืองคุณภาพ ประกอบด้วย กรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการสอน การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล ส่วนกรอบแนวทางการพัฒนาพลเมืองคุณภาพประกอบด้วย 3 คุณลักษณะได้แก่ มีความคิดสร้างสรรค์และมีความคิดเชิงวิพากษ์ มีความสามารถในด้านเศรษฐกิจ มีคุณธรรมและมีความรับผิดชอบ 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนค่าเฉลี่ย (3.84) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนค่าเฉลี่ย (4.67) และกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียน

มัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาพลเมืองคุณภาพประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาพลเมืองคุณภาพ (2) พัฒนาหลักสูตรพลเมืองคุณภาพ (3) นิเทศการสอนพัฒนาพลเมืองคุณภาพ (4) พัฒนาการจัดการเรียนการสอนพลเมืองคุณภาพ (5) วัดและประเมินผลพัฒนาพลเมืองคุณภาพ

อาจารย์ สุวัฒน์พงษ์ (2558) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 6 ทักษะ ได้แก่ (1) การตีความ (2) การวิเคราะห์ (3) การประเมินผล (4) การอนุมาน (5) การอธิบายแปลผล (6) การมีกฎข้อบังคับเฉพาะตน และวิธีการเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ 3 วิธี ได้แก่ (1) วิธีการเสริมสร้างทั่วไป (2) วิธีการเสริมสร้างแบบผสมผสาน (3) วิธีการเสริมสร้างแบบชิมชั๊บ 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการจัดการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกด้าน และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือการจัดการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน และ 3) กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) กลยุทธ์พัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (2) กลยุทธ์ยกระดับการจัดการเรียนรู้ในการเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (3) กลยุทธ์ปฏิรูปการบริหารบุคลากรเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (4) กลยุทธ์ขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (5) กลยุทธ์ร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียน (6) กลยุทธ์ส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และ (7) กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ฐิติกรณ์ ยาวิไชย จาริกศิลป์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถาบันอุดมศึกษาตามแนวคิดการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดการบริหารสถาบันอุดมศึกษาตามแนวคิดการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ กระบวนการบริหารสถาบันอุดมศึกษา การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว และการพัฒนากลยุทธ์ 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาตามแนวคิดการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวจากการวิเคราะห์

สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถาบันอุดมศึกษาตามแนวคิดการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพที่พึงประสงค์ทุกด้าน 3) จุดแข็ง ได้แก่ การวางระบบโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการศึกษา ความยั่งยืนทางด้านโภชนาการ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อชุมชน จุดอ่อน ได้แก่ การจัดการพลังงานและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการของเสีย การจัดการน้ำ การสัญจร นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระบบการจัดการและการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และจริยธรรมการลงทุน ธรรมาภิบาลและการบริหารงาน โอกาส ได้แก่ ด้านสังคมและด้านเทคโนโลยี อุปสรรค ได้แก่ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐและด้านเศรษฐกิจ 4) กลยุทธ์การบริหารสถาบันอุดมศึกษาตามแนวคิดการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว ชื่อชุดกลยุทธ์ "กลยุทธ์เสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารมหาวิทยาลัยสีเขียวเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน" ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 4.1) กลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวอย่างยั่งยืน 4.2) กลยุทธ์การขับเคลื่อนการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว 4.3) กลยุทธ์การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยสีเขียวอย่างยั่งยืน และ 4.4) กลยุทธ์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว

โมทนา สิทธิพิทักษ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบมหาวิทยาลัยสีเขียวแบบยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษาไทย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. แนวคิดและแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยสีเขียวในประเทศและต่างประเทศ มีดังนี้ 1) การสร้างความเป็นผู้นำและการยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ 2) ความร่วมมือกันของบุคลากรทุกระดับรวมถึงนิสิตนักศึกษา 3) การบริหารจัดการทรัพยากรในมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์ 4) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพและอาคารให้มีประสิทธิภาพ 5) ประกาศนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวโดยการสนับสนุนจากคณะผู้บริหาร 6) การสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับนิสิตนักศึกษาและบุคลากรทุกระดับ และ 7) การถ่ายทอดองค์ความรู้ไปบริการวิชาการให้กับชุมชนสังคม 2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จไปสู่มหาวิทยาลัยสีเขียวที่ยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษาไทย มี 4 ปัจจัย 1) การกำหนดนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวที่ยั่งยืน ครอบคลุมประเด็นด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมและการจัดการศึกษา การวิจัย 2) การมีส่วนร่วมของทุกคนในประชาคม 3) การกำหนดตัวชี้วัด เป้าหมาย การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน 4) การเรียนรู้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัย 3. รูปแบบมหาวิทยาลัยสีเขียวแบบยั่งยืน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักคือ 1) นโยบายของมหาวิทยาลัย 2) โครงสร้างทางสิ่งแวดล้อมและการดำเนินงานในพื้นที่ของมหาวิทยาลัย และ 3) การมีส่วนร่วมของทุกคน 4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการเกี่ยวกับสีเขียวแบบยั่งยืนของสถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง การประกาศนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวอย่างยั่งยืน จัดตั้งหน่วยงานเพื่อความยั่งยืน และเน้นการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นองค์ความรู้หลักในการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ความยั่งยืน

ชิดชนก สืบปรุ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภายใต้แนวความคิดมหาวิทยาลัยสีเขียว การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาแนวทางเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้ปัจจัยและตัวชี้วัดของแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว มาเป็นเป้าหมายและแนวทางในการประเมินปัญหาและศักยภาพทางกายภาพ และการจัดการทางกายภาพมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์มหาวิทยาลัยขอนแก่นภายใต้ กรอบแนวคิดมหาวิทยาลัยสีเขียว ให้เกิดเป็นประโยชน์ทางด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้งาน ผลจากการศึกษา สามารถสรุปปัจจัยและตัวชี้วัดของแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวได้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่สีเขียว ด้านการจัดการของเสีย ด้านการจัดการน้ำ ด้านการลดคาร์บอนไดออกไซด์จากการสัญจร และด้านพลังงาน ผลจากการเก็บข้อมูลสำรวจภาคสนาม เพื่อเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่าปัจจัยที่เป็นไปตามเป้าหมาย ได้แก่ ด้านพื้นที่สีเขียว และด้านการจัดการน้ำ ผลจากการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ เพื่อเก็บข้อมูลในด้านการจัดการทางกายภาพ พบว่าปัจจัยที่เป็นไปตามเป้าหมาย ได้แก่ด้านพลังงาน และด้านการจัดการของเสีย ผลจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพอใจมากที่สุดในด้านพื้นที่สีเขียว ส่วนด้านการลดคาร์บอนไดออกไซด์จากการสัญจรได้รับความพอใจน้อยที่สุดและต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุด โดยส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยกับแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายใต้แนวความคิดมหาวิทยาลัยสีเขียว จากการวิเคราะห์ พบว่าภาพรวมของมหาวิทยาลัยขอนแก่นยังไม่มีปัจจัยด้านใดเป็นไปตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัยสีเขียวได้ครบทุกข้อ โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุด ควรแก่การปรับปรุงเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านการลดคาร์บอนไดออกไซด์จากการสัญจร จึงเสนอแนวทางเพื่อลดปริมาณการใช้รถยนต์และจักรยานยนต์โดยสนับสนุนการการเดินและใช้จักรยาน ทำทางเดินที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครอบคลุมมากขึ้น จัดพื้นที่จอดรถที่เหมาะสมและเชื่อมโยงระบบขนส่งมวลชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

1. ประชากร และผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 119 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานวิชาการ โดยมีเหตุผลและการได้มาซึ่งประชากรดังนี้

1.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนผู้เรียนเป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่นๆ ในประเทศไทย โดยประกอบด้วยเขตพื้นที่ ทั้ง 2 เขตพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อให้มีครอบคลุมทุกพื้นที่ที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ดังตารางที่

ตารางที่ 4 จำนวนโรงเรียน และจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	จำนวนโรงเรียน	จำนวนโรงเรียนที่ใช้ศึกษา
เขต 1	67	67
เขต 2	52	52
รวม	119	119

1.2 ผู้วิจัยเลือกเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 2 เขต มาศึกษาทั้งหมด เพื่อให้มีความครอบคลุมโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุด จากนั้นผู้วิจัยจึงได้จำแนกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ตามขนาดโรงเรียน ได้เป็น โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ดังมีรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนโรงเรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานวิชาการ

ขนาด โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร					
	เขต 1			เขต 2		
	จำนวน โรงเรียน	จำนวน ผู้บริหาร สถานศึกษา	จำนวนครูที่ ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้างาน วิชาการ	จำนวน โรงเรียน	จำนวน ผู้บริหาร สถานศึกษา	จำนวนครูที่ ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้างาน วิชาการ
เล็ก	7	7	7	2	2	2
กลาง	24	24	24	6	6	6
ใหญ่	18	18	18	21	21	21
ใหญ่พิเศษ	18	18	18	23	23	23
รวม	67	67	67	52	52	52

2.3) ผู้วิจัยนำจำนวนประชากรที่ได้มาเทียบสัดส่วนตามเขตพื้นที่ โดยแบ่งเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ที่สังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขต

กรุงเทพมหานคร ทั้ง 2 เขต โดยการได้มาซึ่งประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ด้วยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้างานวิชาการ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ ดังรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนประชากร และผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาและขนาดโรงเรียน

เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร (ผู้บริหารและครู)	จำนวนผู้ให้ข้อมูล (ผู้บริหารและครู)
เขต 1	เล็ก	7	14
	กลาง	24	48
	ใหญ่	18	36
	ใหญ่พิเศษ	18	36
เขต 2	เล็ก	2	4
	กลาง	6	12
	ใหญ่	21	42
	ใหญ่พิเศษ	23	46
รวมทั้งสิ้น		119	238

1.3 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 119 คน และครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 119 คน รวมทั้งสิ้น 238 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือโดยจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

1. ขั้นตอนเตรียมการในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาหาความรู้จากเอกสาร หนังสือ บทความ วารสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการและสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดและสร้างข้อคำถามเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1 ผู้วิจัยนำสาระที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มาสร้างเป็นข้อคำถามในศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

2.2 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลและแนวคิดจากการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ซึ่งเป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษาสูงสุด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล และ 4) ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งความครอบคลุมตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้น ซึ่งข้อคำถามในส่วนนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้มีความสอดคล้องกับนิยามและองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ โดยกำหนดระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ออกเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เพื่อให้ทราบให้ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่ามีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
อยู่ในระดับใด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3)
ด้านการวัดและประเมินผล และ 4) ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งความครอบคลุมตามขอบข่าย
การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้น ซึ่งข้อคำถามในส่วนนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้มี
ความสอดคล้องกับนิยามและองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้
ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดแบบเขียนตอบ

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ
ขอคำแนะนำและข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

2.4 ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดย
นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินและตรวจสอบให้แบบสอบถามมีความครอบคลุม ถูกต้องตามนิยามของ
การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตลอดจนให้
ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข ด้วยการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่
ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือ มี
คุณสมบัติดังนี้

1.1.4.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 1 ท่าน

1.1.4.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา จำนวน 1 ท่าน

1.1.4.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 1 ท่าน

ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอแบบสอบถามต่อผู้เชี่ยวชาญ โดยมีรายละเอียด

ดังนี้

ผู้วิจัยนำจดหมายขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ใน
การทำวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมแบบประเมินความสอดคล้องระหว่าง
ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะและเอกสารเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เพื่อให้
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วติดต่อขอรับแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อ

คำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ ที่ได้ทำการประเมินเรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ที่อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถาม

2.5 ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 30 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข ด้วยการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยผลการทดสอบความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.931

2.6 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุง แก้ไข แล้วสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.7 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สมบูรณ์มาเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วจึงรวบรวมข้อมูลทั้งหมดและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และวุฒิการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3)

ด้านการวัดและประเมินผล และ 4) ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ปลายเปิดแบบเขียนตอบ

ทั้งนี้การกำหนดค่าคะแนนระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เป็นดังนี้

ค่าของคะแนน	ระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
5	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับมากที่สุด
4	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับมาก
3	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับปานกลาง
2	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับน้อย
1	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือนำจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 238 ฉบับ โดยการส่งหนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พร้อมแนบซองเปล่าติดดวงตราไปรษณีย์เจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย และอาจดำเนินการติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 4.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง เขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และวุฒิการศึกษาสูงสุด โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
- 4.3 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมือง

สีเขียวก่อน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปรผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยการคำนวณ $PNI_{modified}$ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง มีสูตรการคำนวณ $PNI_{modified}$ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

$$PNI_{modified} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ I หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่พึงประสงค์ คือ ระดับสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

D หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน คือ ระดับสภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การสรุปข้อมูลเพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยจัดลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ที่มีค่าสูงสุดเรียงลำดับลงมา สูงสุด 3 ลำดับ ซึ่งถือว่าควรนำไปหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ครั้งนี้ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไปหรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ทางด้านบริหารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน

1.2 ผู้ที่มีประสบการณ์ในการขับเคลื่อนการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาหรือพลเมืองสีเขียวในสถานศึกษาจำนวน 1 ท่าน

1.3 นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ จำนวน 2 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ คือ 1) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกรอบคำถามในแบบสอบถามจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการและแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

2.1 ขั้นการสร้างเครื่องมือ

2.1.1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยได้มาจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 ผู้วิจัยนำ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

2.1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งนิตยารเชิงปฏิบัติการของตัวแปร เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมเนื้อหา และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดค่าดัชนี คือ IOC (Item Objective Congruence) โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1. เป็นนักวิชาการด้านบริหารการศึกษา
2. เป็นนักวิชาการด้านสถิติและการวิจัยการศึกษา
3. เป็นนักวิชาการด้านพลเมืองสีเขียว

2.2.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ซึ่งประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

ทั้งนี้การกำหนดค่าคะแนนความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เป็นดังนี้

ค่าของคะแนน ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้

5	มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามข้อรายการนั้นในระดับมากที่สุด
4	มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามข้อรายการนั้นในระดับมาก
3	มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามข้อรายการนั้นในระดับปานกลาง
2	มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามข้อรายการนั้นในระดับน้อย
1	มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามข้อรายการนั้นในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.2.1 ติดต่อขอหนังสือแนะนำจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและจากสาขาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยการนำส่งและรับคืนด้วยตนเอง

3.2.3 ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มาวิเคราะห์และปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ฉบับสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังนี้

4. 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ได้แก่ ฐานนิยม แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของฐานนิยมทั้ง 5 ระดับ ดังนี้

ฐานนิยม 5 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ฐานนิยม 4 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับมาก

ฐานนิยม 3 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับปานกลาง

ฐานนิยม 2 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับน้อย

ฐานนิยม 1 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

4.3 ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาดำเนินการปรับปรุงและแก้ไข ให้เป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.4 ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ฉบับสมบูรณ์และเผยแพร่ต่อไป

สรุปขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยใน 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ทั้งนี้สามารถแสดงรายละเอียดได้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์ที่ได้
ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิด ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	<p>1. ประชากร คือ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 119 แห่ง</p> <p>2. ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 238 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 119 คน และครูที่ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างาน วิชาการ จำนวน 119 คน</p> <p>3. เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ</p> <p>4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจก แจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหา ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น</p>	<p>ระดับความต้องการจำเป็นใน การพัฒนาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานครตาม แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว</p>

ตารางที่ 7 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอ แนวทางพัฒนาการ บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตาม แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมือง สีเขียว	1. ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยใช้ข้อมูล จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี	(ร่าง) แนวทางการ บริหารงานวิชาการใน โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตาม แนวคิดสมรรถนะพลเมือง สีเขียวของผู้เรียน
	2. การประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว (ฉบับที่ 1) โดยใช้เครื่องมือคือ แบบ ประเมินความเหมาะสม โดย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน	ความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการ บริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตาม แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมือง สีเขียว (ฉบับที่ 1)
	3. นำ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์ การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว (ฉบับที่ 1) มาปรับปรุงแก้ไข แล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา	แนวทางพัฒนาการ บริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตาม แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมือง สีเขียว (ฉบับสมบูรณ์)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว จากแบบสอบถาม
4. ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานที่หัวหน้างานบริหารวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่สอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 238 ฉบับ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกความถี่และร้อยละ ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	73	61.34	38	31.93
หญิง	46	38.66	81	68.07
2. เขตพื้นที่การศึกษา				
สพม. 1	67	56.30	67	56.30
สพม. 2	52	43.70	52	43.70
3. ขนาดของโรงเรียน				
เล็ก	9	7.56	9	7.56
กลาง	30	25.22	30	25.22
ใหญ่	39	32.77	39	32.77
ใหญ่พิเศษ	41	34.45	41	34.45
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด				
ปริญญาตรี	0	0	45	37.81
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	2	1.68	0	0
ปริญญาโท	85	71.43	72	60.50
ปริญญาเอก	32	26.89	2	1.69

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.34 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 คิดเป็นร้อยละ 56.30 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 34.45 และมีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 71.43 ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.07 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 คิดเป็นร้อยละ 56.30 ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 34.45 และมีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 37.81

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานบริหารวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่สอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การบริหารงานวิชาการใน โรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา	3.059	0.589	ปาน กลาง	4.613	0.479	มากที่สุด	0.508	1
2. ด้านการจัดการเรียน การสอน	3.083	0.571	ปาน กลาง	4.615	0.463	มากที่สุด	0.496	4
3. ด้านการวัดและประเมินผล	3.061	0.580	ปาน กลาง	4.593	0.519	มากที่สุด	0.500	2
4. ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	3.066	0.560	ปาน กลาง	4.592	0.485	มากที่สุด	0.497	3
ภาพรวม	3.067	0.569	ปาน กลาง	4.603	0.492	มากที่สุด	0.501	

จากตารางที่ 9 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.083$, S.D. = 0.571) รองลงมาเป็นด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.066$, S.D. = 0.560) ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.059$, S.D. = 0.589)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.615$, S.D. = 0.463) รองลงมาเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.613$, S.D. = 0.479) ส่วนด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.592$, S.D. = 0.485)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ พบว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.508$) รองลงมาเป็นด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.500$) ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.496$)

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เป็นรายด้าน แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังตารางที่ 10 - 24

ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา									
1. โรงเรียนมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3.09	0.75	ปาน กลาง	4.60	0.59	มาก ที่สุด	0.32	4	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.12	0.70	ปาน กลาง	4.58	0.58	มาก ที่สุด	0.31	8	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3.08	0.74	ปาน กลาง	4.63	0.57	มาก ที่สุด	0.33	5	
3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3.08	0.67	ปาน กลาง	4.62	0.60	มาก ที่สุด	0.33	6	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.10	0.79	ปาน กลาง	4.69	0.57	มาก ที่สุด	0.33	4	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.01	0.69	ปาน กลาง	4.62	0.60	มาก ที่สุด	0.34	1	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.02	0.72	ปาน กลาง	4.61	0.57	มาก ที่สุด	0.34	2	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.11	0.70	ปาน กลาง	4.59	0.57	มาก ที่สุด	0.32	7	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม ในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.06	0.70	ปาน กลาง	4.65	0.55	มาก ที่สุด	0.34	3	

จากตารางที่ 10 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.70) รองลงมาเป็นด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.70) ส่วนด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.72)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.57) รองลงมาเป็นด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.55) ส่วนด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.58)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือมากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.31$)

ตารางที่ 11 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา									
2. โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3.06	0.65	ปาน กลาง	4.60	0.59	มาก ที่สุด	0.33	3	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.05	0.68	ปาน กลาง	4.64	0.57	มาก ที่สุด	0.34	3	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3.08	0.65	ปาน กลาง	4.66	0.56	มาก	0.33	5	
3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3.04	0.70	ปาน กลาง	4.65	0.55	มาก ที่สุด	0.34	1	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.07	0.71	ปาน กลาง	4.64	0.56	มาก	0.33	7	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.06	0.67	ปาน กลาง	4.63	0.57	มาก ที่สุด	0.33	6	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.05	0.67	ปาน กลาง	4.63	0.55	มาก	0.34	4	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.05	0.68	ปาน กลาง	4.66	0.55	มาก ที่สุด	0.34	2	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม ในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.09	0.73	ปาน กลาง	4.66	0.55	มาก ที่สุด	0.33	8	

จากตารางที่ 11 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.73) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการบ่งชี้ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.65) ส่วนด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.70)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.55) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.56) ส่วนด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.55)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$)

ตารางที่ 12 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา									
3. โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3.04	0.70	ปานกลาง	4.64	0.60	มากที่สุด	0.34	1	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.06	0.65	ปานกลาง	4.54	0.59	มากที่สุด	0.32	8	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3.06	0.65	ปานกลาง	4.63	0.56	มากที่สุด	0.33	4	
3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.06	0.68	ปานกลาง	4.59	0.58	มากที่สุด	0.33	6	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.02	0.69	ปานกลาง	4.64	0.56	มากที่สุด	0.34	1	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.05	0.67	ปานกลาง	4.64	0.57	มากที่สุด	0.34	3	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.07	0.67	ปานกลาง	4.61	0.56	มากที่สุด	0.33	5	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.10	0.70	ปานกลาง	4.64	0.56	มากที่สุด	0.33	7	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.05	0.68	ปานกลาง	4.65	0.56	มากที่สุด	0.34	2	

จากตารางที่ 12 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.70) รองลงมาเป็นด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.67) ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.69)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.56) รองลงมาเป็นด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.56) ส่วนด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.58)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

ตารางที่ 13 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา									
4. โรงเรียนประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3.03	0.67	ปาน กลาง	4.59	0.60	มาก ที่สุด	0.34	2	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.06	0.63	ปาน กลาง	4.57	0.61	มาก ที่สุด	0.33	8	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3.02	0.64	ปาน กลาง	4.62	0.57	มาก	0.34	3	
3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3.06	0.67	ปาน กลาง	4.59	0.60	มาก ที่สุด	0.33	6	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.02	0.64	ปาน กลาง	4.63	0.58	มาก	0.34	1	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.03	0.63	ปาน กลาง	4.65	0.57	มาก ที่สุด	0.34	2	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.03	0.65	ปาน กลาง	4.60	0.57	มาก	0.34	4	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.06	0.66	ปาน กลาง	4.61	0.57	มาก ที่สุด	0.33	5	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม ในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.07	0.67	ปาน กลาง	4.52	0.58	มาก ที่สุด	0.32	7	

จากตารางที่ 13 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.67) รองลงมาเป็นด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.63) ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.64)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.57) รองลงมาเป็นด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.58) ส่วนด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.58)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$)

ตารางที่ 14 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการจัดการเรียนการสอน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการจัดการเรียนการสอน									
1. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนด วัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์ การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3.05	0.69	ปาน กลาง	4.57	0.58	มาก ที่สุด	0.33	3	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.05	0.66	ปาน กลาง	4.60	0.56	มาก ที่สุด	0.33	2	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3.05	0.65	ปาน กลาง	4.63	0.57	มาก	0.34	1	
3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3.07	0.64	ปาน กลาง	4.63	0.59	มาก ที่สุด	0.33	3	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.08	0.67	ปาน กลาง	4.63	0.57	มาก	0.33	4	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.04	0.67	ปาน กลาง	4.57	0.61	มาก ที่สุด	0.33	5	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.05	0.68	ปาน กลาง	4.57	0.60	มาก	0.33	6	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.10	0.68	ปาน กลาง	4.61	0.57	มาก ที่สุด	0.32	7	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม ในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.11	0.67	ปาน กลาง	4.60	0.56	มาก ที่สุด	0.32	8	

จากตารางที่ 14 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.67) รองลงมาเป็นด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.68) ส่วนด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.67)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.58) ส่วนด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.61)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) รองลงมาเป็นด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

ตารางที่ 15 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการจัดการเรียนการสอน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการจัดการเรียนการสอน									
2. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3.10	0.65	ปานกลาง	4.65	0.57	มากที่สุด	0.33	2	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.08	0.66	ปานกลาง	4.60	0.59	มากที่สุด	0.33	4	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3.10	0.62	ปานกลาง	4.58	0.58	มากที่สุด	0.32	8	
3. ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.06	0.67	ปานกลาง	4.56	0.60	มากที่สุด	0.33	5	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.06	0.67	ปานกลาง	4.56	0.60	มากที่สุด	0.33	6	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.11	0.64	ปานกลาง	4.62	0.57	มากที่สุด	0.33	7	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.06	0.66	ปานกลาง	4.64	0.56	มากที่สุด	0.34	1	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.07	0.68	ปานกลาง	4.61	0.56	มากที่สุด	0.33	3	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.05	0.67	ปานกลาง	4.63	0.56	มากที่สุด	0.34	2	

จากตารางที่ 15 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวพบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.64) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.62) ส่วนด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.67)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.56) รองลงมาเป็นด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.60)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

ตารางที่ 16 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการจัดการเรียนการสอน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
ด้านการจัดการเรียนการสอน								
3. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียนด้านสมรรถนะพลเมืองสี เขียวดังต่อไปนี้	3.09	0.61	ปาน กลาง	4.61	0.56	มาก ที่สุด	0.33	4
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.03	0.64	ปาน กลาง	4.58	0.59	มาก ที่สุด	0.34	1
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3.10	0.62	ปาน กลาง	4.63	0.56	มาก	0.33	6
3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3.07	0.69	ปาน กลาง	4.63	0.57	มาก ที่สุด	0.34	2
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.07	0.65	ปาน กลาง	4.63	0.56	มาก	0.34	3
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.10	0.62	ปาน กลาง	4.62	0.57	มาก ที่สุด	0.33	7
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.08	0.63	ปาน กลาง	4.63	0.56	มาก	0.33	4
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.10	0.62	ปาน กลาง	4.60	0.57	มาก ที่สุด	0.33	8
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม ในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.08	0.65	ปาน กลาง	4.60	0.56	มาก ที่สุด	0.33	5

จากตารางที่ 17 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.62) รองลงมาเป็นด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.62) ส่วนด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.64)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) รองลงมาเป็นด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) ส่วนด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.59)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$)

ตารางที่ 17 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการจัดการเรียนการสอน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการจัดการเรียนการสอน									
4. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3.07	0.67	ปานกลาง	4.61	0.56	มากที่สุด	0.33	1	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.07	0.67	ปานกลาง	4.61	0.57	มากที่สุด	0.33	3	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3.05	0.68	ปานกลาง	4.59	0.57	มาก	0.34	2	
3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.07	0.65	ปานกลาง	4.63	0.58	มากที่สุด	0.34	1	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.07	0.65	ปานกลาง	4.56	0.57	มาก	0.33	4	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.10	0.59	ปานกลาง	4.59	0.57	มากที่สุด	0.32	7	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.10	0.64	ปานกลาง	4.60	0.58	มาก	0.33	6	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.09	0.64	ปานกลาง	4.58	0.57	มากที่สุด	0.33	8	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.06	0.65	ปานกลาง	4.55	0.58	มากที่สุด	0.33	5	

จากตารางที่ 17 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.59) รองลงมาเป็นด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.64) ส่วนด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.68)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.58) รองลงมาเป็นด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.57) ส่วนด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.58)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือมากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$)

ตารางที่ 18 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการวัดและประเมินผล

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการวัดและประเมินผล									
1. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนดังต่อไปนี้	3.05	0.67	ปานกลาง	4.54	0.62	มากที่สุด	0.32	2	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.03	0.65	ปานกลาง	4.55	0.60	มากที่สุด	0.33	6	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3.05	0.62	ปานกลาง	4.57	0.60	มากที่สุด	0.33	7	
3. ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.06	0.61	ปานกลาง	4.57	0.59	มากที่สุด	0.33	8	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.04	0.68	ปานกลาง	4.57	0.60	มากที่สุด	0.33	4	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.05	0.64	ปานกลาง	4.61	0.60	มากที่สุด	0.34	3	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.04	0.63	ปานกลาง	4.62	0.58	มากที่สุด	0.34	2	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.06	0.65	ปานกลาง	4.60	0.59	มากที่สุด	0.33	5	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.01	0.68	ปานกลาง	4.59	0.59	มากที่สุด	0.34	1	

จากตารางที่ 18 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนพบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.61) รองลงมาเป็นด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.65) ส่วนด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.68)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.58) รองลงมาเป็นด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.60) ส่วนด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.59)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{modified} = 0.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.34$) ส่วนด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{modified} = 0.33$)

ตารางที่ 19 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการวัดและประเมินผล

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการวัดและประเมินผล									
2. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนดังต่อไปนี้	3.10	0.63	ปานกลาง	4.61	0.59	มากที่สุด	0.32	3	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.06	0.68	ปานกลาง	4.63	0.56	มากที่สุด	0.34	4	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3.07	0.62	ปานกลาง	4.62	0.58	มากที่สุด	0.34	5	
3. ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.03	0.69	ปานกลาง	4.63	0.57	มากที่สุด	0.35	1	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.08	0.62	ปานกลาง	4.55	0.61	มากที่สุด	0.32	7	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.10	0.67	ปานกลาง	4.57	0.59	มากที่สุด	0.32	8	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.02	0.63	ปานกลาง	4.60	0.59	มากที่สุด	0.34	3	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.03	0.63	ปานกลาง	4.62	0.58	มากที่สุด	0.34	2	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.05	0.64	ปานกลาง	4.57	0.58	มากที่สุด	0.33	6	

จากตารางที่ 19 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนพบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.67) รองลงมาเป็นด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.62) ส่วนด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.63)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) รองลงมาเป็นด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.61)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.35$) รองลงมาเป็นด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

ตารางที่ 20 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการวัดและประเมินผล

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการวัดและประเมินผล									
3. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3.02	0.68	ปานกลาง	4.62	0.60	มากที่สุด	0.34	1	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.07	0.62	ปานกลาง	4.58	0.60	มากที่สุด	0.34	2	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3.07	0.64	ปานกลาง	4.57	0.58	มากที่สุด	0.33	5	
3. ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.06	0.64	ปานกลาง	4.58	0.59	มากที่สุด	0.33	6	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.06	0.64	ปานกลาง	4.63	0.57	มากที่สุด	0.33	4	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.05	0.61	ปานกลาง	4.56	0.59	มากที่สุด	0.34	1	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.07	0.65	ปานกลาง	4.60	0.58	มากที่สุด	0.33	7	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.10	0.67	ปานกลาง	4.56	0.58	มากที่สุด	0.33	8	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.05	0.69	ปานกลาง	4.52	0.60	มากที่สุด	0.33	3	

จากตารางที่ 20 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.67) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.64) ส่วนด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.61)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) รองลงมาเป็นด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.58) ส่วนด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.60)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$)

ตารางที่ 21 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้									
1. โรงเรียนดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผล ลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	2.99	0.68	ปาน กลาง	4.52	0.59	มาก ที่สุด	0.33	1	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.12	0.62	ปาน กลาง	4.57	0.58	มาก ที่สุด	0.32	8	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญห าสิ่งแวดล้อม	3.01	0.66	ปาน กลาง	4.60	0.58	มาก ที่สุด	0.35	1	
3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3.07	0.62	ปาน กลาง	4.64	0.56	มาก ที่สุด	0.34	4	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.04	0.68	ปาน กลาง	4.62	0.57	มาก ที่สุด	0.34	2	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.07	0.64	ปาน กลาง	4.62	0.58	มาก ที่สุด	0.34	6	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.02	0.62	ปาน กลาง	4.59	0.57	มาก ที่สุด	0.34	3	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.07	0.64	ปาน กลาง	4.60	0.57	มาก ที่สุด	0.33	7	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม ในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.06	0.65	ปาน กลาง	4.61	0.56	มาก ที่สุด	0.34	5	

จากตารางที่ 21 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.47) รองลงมาเป็นด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.64) ส่วนด้านทักษะในการบ่งชี้ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.66)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.58) รองลงมาเป็นด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.57) ส่วนด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.57)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.35$) รองลงมาเป็นด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

ตารางที่ 22 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้									
2. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำและ/หรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3.04	0.64	ปานกลาง	4.56	0.63	มากที่สุด	0.33	3	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.07	0.65	ปานกลาง	4.60	0.57	มากที่สุด	0.33	6	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังแวดล้อม	3.04	0.65	ปานกลาง	4.58	0.58	มากที่สุด	0.34	2	
3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.07	0.63	ปานกลาง	4.62	0.58	มากที่สุด	0.34	4	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.08	0.62	ปานกลาง	4.60	0.58	มากที่สุด	0.33	8	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.08	0.66	ปานกลาง	4.63	0.57	มากที่สุด	0.33	3	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.04	0.63	ปานกลาง	4.56	0.58	มากที่สุด	0.33	7	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.10	0.64	ปานกลาง	4.63	0.59	มากที่สุด	0.33	5	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.07	0.71	ปานกลาง	4.65	0.57	มากที่สุด	0.34	1	

จากตารางที่ 22 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำและ/หรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.62) รองลงมาเป็นด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.64) ส่วนด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.63)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.57) รองลงมาเป็นด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) ส่วนด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.58)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำและ/หรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$)

ตารางที่ 23 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้									
3. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	3.11	0.64	ปานกลาง	4.63	0.56	มากที่สุด	0.32	2	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.07	0.67	ปานกลาง	4.57	0.58	มากที่สุด	0.33	4	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังแวดล้อม	3.11	0.67	ปานกลาง	4.60	0.57	มากที่สุด	0.32	5	
3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.09	0.66	ปานกลาง	4.55	0.58	มากที่สุด	0.32	7	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.12	0.64	ปานกลาง	4.58	0.58	มากที่สุด	0.32	8	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสังแวดล้อมของชุมชน	3.09	0.63	ปานกลาง	4.57	0.58	มากที่สุด	0.32	6	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.07	0.62	ปานกลาง	4.63	0.59	มากที่สุด	0.34	2	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.03	0.68	ปานกลาง	4.62	0.57	มากที่สุด	0.34	1	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.08	0.64	ปานกลาง	4.60	0.59	มากที่สุด	0.33	3	

จากตารางที่ 23 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.64) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.67) ส่วนด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.68)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.59) รองลงมาเป็นด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.57) ส่วนด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.58)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$)

ตารางที่ 24 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI ^{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้									
4. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อ แบบเรียน และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	3.11	0.65	ปาน กลาง	4.63	0.57	มาก ที่สุด	0.32	2	
1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.08	0.65	ปาน กลาง	4.61	0.58	มาก ที่สุด	0.33	5	
2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญห าสิ่งแวดล้อม	3.07	0.65	ปาน กลาง	4.59	0.58	มาก	0.33	6	
3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3.05	0.62	ปาน กลาง	4.57	0.59	มาก ที่สุด	0.33	2	
4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3.06	0.62	ปาน กลาง	4.61	0.58	มาก	0.34	1	
5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.06	0.60	ปาน กลาง	4.59	0.58	มาก ที่สุด	0.33	3	
6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.05	0.64	ปาน กลาง	4.57	0.59	มาก	0.33	4	
7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.07	0.71	ปาน กลาง	4.55	0.60	มาก ที่สุด	0.33	8	
8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม ในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3.10	0.67	ปาน กลาง	4.60	0.59	มาก ที่สุด	0.33	7	

จากตารางที่ 24 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อแบบเรียน และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.67) รองลงมาเป็นด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.65) ส่วนด้านทักษะในการสื่อสารและความตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.62)

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.58) รองลงมาเป็นด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.58) ส่วนด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.60)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อแบบเรียน และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) รองลงมาเป็นด้านทักษะในการสื่อสารและความตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$) ส่วนด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.33$)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว											
การ บริหารงาน วิชาการ ใน โรงเรียน	ประเด็น	<div> <div> 1) ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน</div> <div>2) ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม</div> <div>3) ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม</div> <div>4) ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม</div> <div>5) ด้านการคาดการณ์สิ่งแวดล้อม สถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน</div> <div>6) ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</div> <div>7) ด้านพฤติกรรมและการใช้วิถีประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</div> <div>8) ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม</div> </div>								PNI _{Modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
2. การจัดการ เรียนการสอน	D	3.06	3.08	3.07	3.08	3.09	3.08	3.09	3.08	0.496	4
	I	4.60	4.61	4.62	4.60	4.60	4.61	4.61	4.60		
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.503 (2)	0.497 (3)	0.505 (1)	0.494 (5)	0.489 (8)	0.497 (3)	0.492 (7)	0.494 (5)		
3. การวัดและ ประเมินผล	D	3.06	3.07	3.05	3.07	3.07	3.05	3.07	3.04	0.500	3
	I	4.59	4.59	4.60	4.59	4.58	4.61	4.59	4.56		
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.500 (3)	0.495 (5)	0.508 (2)	0.495 (5)	0.492 (8)	0.511 (1)	0.495 (5)	0.500 (3)		

มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.508$) รองลงมาเป็นด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.500$) ด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.497$) ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.496$)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก มาจัดทำเป็นประเด็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.508$) ด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.500$) และด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.497$) ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.496$) ซึ่งมีความต้องการเป็นน้อยที่สุด นั้น ผู้วิจัยมีได้นำมากำหนดเป็นด้านหลักในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการฯ เนื่องจากเมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอนแล้ว พบว่า มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงกว่าด้านอื่น ($\bar{X} = 3.083$, S.D. = 0.571) และเมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่ามีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าด้านอื่น ๆ เช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 4.615$, S.D. = 0.463) ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ครูผู้สอนน่าจะมีความสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวได้เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรจะนำขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล มาจัดทำเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว จากแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว จากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนต้นที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 26 - 29

ตารางที่ 26 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
1. โรงเรียนวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. จัดประชุม วางแผน กำหนดกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนในการวางแผนจัดทำหลักสูตร	8
	2. ระดมความคิดเห็น วางแผนการดำเนินการโดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	8
	3. วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	3
	4. ใช้กระบวนการ PLC ในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร	1
	5. ดำเนินการตามหลัก PDCA	1
	6. วางนโยบายโรงเรียน	1
	7. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวให้แก่ครู ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง	2
	8. จัดทำหลักสูตรอิงสมรรถนะและหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา	3
	9. จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2

ตารางที่ 26 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
1. โรงเรียนวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	10. บรรจุผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะสีเขียวในหลักสูตรของสถานศึกษาโดยให้ครอบคลุมทุกผลลัพธ์การเรียนรู้	3
	11. วางแผนการจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1
	12. วางแผนการจัดทำหลักสูตรโดยมุ่งเน้นสร้างความตระหนักและปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้กับผู้เรียน	9
	13. กำหนดให้มีกิจกรรม หรือโครงการที่ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5
	14. บูรณาการโดยการสอดแทรกผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ร่วมกับรายวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	7
2. โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. กำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนตระหนัก เห็นคุณค่าและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้	19
	2. กำหนดให้เปิดเป็นวิชาเลือกเสรี หรือรายวิชาเพิ่มเติม	1
	3. กำหนดจุดมุ่งหมายแบบบูรณาการ	2
	4. กำหนดจุดมุ่งหมายรายชื่อของผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวให้สอดคล้อง ครอบคลุมและชัดเจน ทุกสมรรถนะ	21
	5. กำหนดจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2

ตารางที่ 26 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
2. โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	6. กำหนดจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และบริบทของสถานศึกษา	6
	7. กำหนดจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่เป็นสากลและเท่าทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน	2
3. โรงเรียนนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. นำหลักสูตรไปใช้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง สถานที่จริง โดยจัดเป็นกิจกรรม โครงการ การฝึกอบรม	14
	2. นำหลักสูตรไปใช้โดยการบูรณาการ สอดแทรกผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวในทุกรายวิชา	24
	3. การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ลงพื้นที่และลงมือปฏิบัติจริง	13
	4. โรงเรียนจัดทำเล่มหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในลักษณะหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	19
4. โรงเรียนประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. ประเมินผลการใช้หลักสูตรจากผลของการลงมือปฏิบัติจริงของผู้เรียน โดยวัดจากคุณลักษณะและเจตคติของผู้เรียน	15
	2. ประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยเชื่อมโยงกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1
	3. ประเมินการใช้หลักสูตรตามสภาพจริง โดยประเมินจากบริบทและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน	9

ตารางที่ 26 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
4. โรงเรียนประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	4. ประเมินผลการใช้หลักสูตรจากความสำเร็จของโครงการ กิจกรรม ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	12
	5. ประเมินผลการใช้หลักสูตรจากตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	5
	6. ประเมินผลการใช้หลักสูตรจากผลลัพธ์สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงของโรงเรียน	1
	7. ประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน โดยประเมินจากผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวทั้ง 8 ด้านหรือไม่	13
	8. ประเมินทั้งผลการใช้หลักสูตรโดยประเมิน ระหว่างการใช้ และหลังการใช้ทุกปีการศึกษา ประเมินโดยครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง	1

ตารางที่ 27 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการจัดการเรียนการสอน

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
1. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ โดยเน้นการบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน	25

ตารางที่ 27 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
1. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	2. กำหนดการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา	7
	3. สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5
	4. จัดทำคู่มือผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	11
	5. กำหนดค่าเป้าหมายผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถวัดได้ทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ	9
2. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. จัดกิจกรรมโดยนำสมรรถนะพลเมืองสีเขียวมาบูรณาการทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	21
	2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติจริง	11
	3. จัดกิจกรรมในรูปแบบโครงงานเพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดเป็นทีม	9
	4. จัดเป็นกิจกรรมการให้ความรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	2
	5. จัดกิจกรรมแบบการมอบหมายภาระงานที่สอดคล้องด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	2
	6. จัดกิจกรรมแบบเน้นการอธิบายในชั้นเรียน การตีความ บทบาทสมมติ โดยบูรณาการจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน	8

ตารางที่ 27 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
3. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง	16
	2. วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือการวัดที่หลากหลาย	11
	3. วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ลักษณะเดียวกันกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่มีผลการเรียนเป็นเกรด	2
	4. วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมการนำไปใช้และชิ้นงานที่เกิดขึ้นจากผู้เรียน	14
	5. วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ตามตัวชี้วัด KPA ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษา	10
	6. วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	3
4. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. ส่งเสริมผู้เรียนให้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	15
	2. บูรณาการร่วมกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมสาธารณประโยชน์	10
	3. จัดกิจกรรมเสริมสร้างและสร้างค่านิยมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เช่น ค่ายสิ่งแวดล้อม กิจกรรมประกวดทูตสิ่งแวดล้อม	22

ตารางที่ 28 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการวัดและประเมินผล

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
1. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร		
	1. ออกแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน	8
	2. ออกแบบการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาหรือบูรณาการร่วมกันในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	14
	3. ออกแบบการวัดและประเมินผลให้รอบด้านครบทุกตัวชี้วัดสอดคล้องกับบริบทของหลักสูตรสถานศึกษา	13
	4. ออกแบบการวัดและประเมินผลโดยแบบวัดสมรรถนะผู้เรียน ด้านสติปัญญา ทักษะการปฏิบัติ เจตคติและค่านิยม กระบวนการคิด การแก้ปัญหา	16
2. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้ง 8 ด้าน		
	1. สร้างทีม Coaching & Mentoring โดยการใช้กระบวนการ PLC ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและระดมความคิดเพื่อออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล	33
	2. สร้างเครื่องมือวัดด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เป็นมาตรฐานการเรียนรู้กลางสามารถวัดได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	7
	3. วัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยการวัดความรู้ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะการปฏิบัติ การแสดงออกเชิงพฤติกรรมของผู้เรียน	9

ตารางที่ 28 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)

การ บริหารงาน วิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
3. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. นำผลสัมฤทธิ์หรือผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อ วางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	31
	2. โรงเรียนควรมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียวโดยกำหนดเป็นระยะ	7
	3. วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	6

ตารางที่ 29 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

การ บริหารงาน วิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
1. โรงเรียนดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. ใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ แล้วประเมินผลร่วมกัน	5
	2. การส่งเสริมการใช้สื่อโดยการให้ผู้เรียนได้เห็นสภาพจริง ลงมือปฏิบัติ จริง	7
	3. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน สถานศึกษา (SWOT)	11

ตารางที่ 29 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
1. โรงเรียนดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	4. จัดประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมให้สื่อและแหล่งเรียนรู้มีสอดคล้องกับตัวชี้วัด	8
	5. วิเคราะห์โดยการสำรวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายกับชุมชน	16
2. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำและ/หรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. จัดพัฒนาครูในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	6
	2. การจัดทำคู่มือประกอบการเรียนรู้และสื่อออนไลน์	19
	3. จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน	15
	4. ครูควรจัดหาสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาเป็นโจทย์ปัญหาในการเรียนรู้หรือการแก้ปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	22
	5. จัดหาสื่อที่มีความหลากหลายโดยเน้นความคิดสร้างสรรค์	4
	6. จัดหาสื่อที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม/ภูมิปัญญาชาวบ้าน หาสื่อใกล้ตัวที่สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนการสอน	13
	7. จัดทำเป็นแหล่งเรียนรู้ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามบริบทของรายวิชา	3
	8. จัดอบรม ศึกษาดูงาน เพื่อเปิดโลกทัศน์ของครู	5

ตารางที่ 29 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความถี่
3. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. ออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย อยู่ในรูปแบบออนไลน์ และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา	17
	2. กำหนดนโยบายผลักดันให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนา	4
	3. จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน	15
	4. เน้นการให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง จากปัญหาจริง และสถานที่จริง	12
	5. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ PLC	9
	6. กำหนดให้สามารถมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	5
4. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อ แบบเรียน และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน		
	1. เสริมแรงทางบวกให้กับครูโดยการจัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน	29
	2. จัดอบรมพัฒนาทักษะในการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน	19
	3. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียนภายในโรงเรียน	13

4. ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

4.1 การจัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 238 ฉบับ จำแนกตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน และจัดลำดับความจำเป็นดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($PNI_{modified} = 0.508$) 2) ด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.500$) 3) ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.497$) และ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.496$) ซึ่งผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) จากแบบสอบถามที่มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก เพื่อมาแนะนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบคำตอบของข้อคำถามปลายเปิดที่มีค่าความถี่มากที่สุด และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดย (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มีรายละเอียดดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม		ข้อมูลจากแบบสอบถาม		เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(ร่าง) แนวทางการบริหารงานวิชาการ (แนวทางหลัก)	(ร่าง) แนวทางการบริหารงานวิชาการ (แนวทางย่อย)
การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียน		ข้อเสนอแนะ				
ขอขยายประเด็นย่อยการบริหารงานวิชาการ		แนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียว				
การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา		โรงเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้				
1	การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	1. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	1. นำหลักสูตรไปใช้โดยการบูรณาการสอดแทรกผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวในทุกรายวิชา (f = 24)	1. พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผ่านการบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหาและแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	1.1 กำหนดแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ผ่านการบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหา โดยมุ่งเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนได้

ตารางที่ 30 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม				(ร่าง) แนวทางการ บริหาร งานวิชาการ (แนวทาง หลัก)	(ร่าง) แนวทางการบริหาร งานวิชาการ (แนวทางย่อย)
การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียน					
ขอบข่าย การบริหารงาน วิชาการ	ประเด็นย่อย การบริหารงาน วิชาการ	แบบสอบถาม ปลายเปิด	เอกสารและ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง		
3. โรงเรียนจัดทำเล่มหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (f = 19)					
4. การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ลงพื้นที่และลงมือปฏิบัติจริง (f = 13)					
2.1 จัดทำเล่มหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				2.2 กำหนดการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม	

ตารางที่ 30 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม		ข้อมูลจากแบบสอบถาม		เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		(ร่าง) แนวทางการบริหารงานวิชาการ (แนวทางหลัก)		(ร่าง) แนวทางการบริหารงานวิชาการ (แนวทางย่อย)	
การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียน		ประเด็นย่อย		แนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียว					
ขอขยายการบริหารงานวิชาการ		ประเด็นย่อย		แนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียว					
2		โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของต้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว (PNI _{Modified} = 0.346)		1. ด้านความเป็นผู้นำงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (PNI _{Modified} = 0.511) 2. ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (PNI _{Modified} = 0.508) 3. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน (PNI _{Modified} = 0.346)		1. นำผลลัพธ์หรือผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (f = 31) 2. โรงเรียนควรมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้การสอนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวโดยกำหนดเป็นระยะ (f = 7)		3. ส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สถานะและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับแนวทาง การวัดและประเมินผล การช่วยยให้เห็นความสามารถที่เป็นองค์รวมของผู้เรียนโดยครูทำการทดสอบพฤติกรรม การปฏิบัติ (Performance Assessment) ของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (Performance Criteria)	
								3.1 พัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	

จากตารางที่ 30 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยผู้วิจัยพบว่า

แนวทางหลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผ่านการบูรณาการ สอดแทรก เนื้อหาและแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 1.1 กำหนดแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ผ่านการบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหา โดยมุ่งเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้ม สถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้

วิธีดำเนินการ

1.1.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา รายวิชา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้

1.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้โดยการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เน้นให้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง สถานที่จริง โดยจัดเป็นกิจกรรม โครงการ หรือการ ฝึกอบรม ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

1.1.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้โดยการกำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

แนวทางย่อยที่ 1.2 จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมชุมนุมให้ผู้เรียนเลือกตาม ความสนใจและเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

1.2.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผน ระดมความคิด ออกแบบแนวทางการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมชุมนุม ที่เน้นผู้เรียนเป็นแกนนำ ในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

1.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัด วัตถุประสงค์ ของกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงรูปแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวัดจาก ผลลัพธ์การเรียนรู้และผลงานที่สำเร็จของผู้เรียนเพื่อปรับปรุง พัฒนา เนื้อหารายวิชา รูปแบบกิจกรรม ในปีการศึกษาต่อไป

แนวทางหลักที่ 2 วางแผนในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นการพัฒนา สมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียนไปใช้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

แนวทางย่อยที่ 2.1 จัดทำเล่มหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

2.1.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการจัดทำเล่มหลักสูตรฐาน สมรรถนะ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้สมรรถนะพลเมืองสีเขียว

2.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูผู้สอนร่วมกันจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะโดยบรรจุผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียวลงในหลักสูตรของสถานศึกษาโดยกำหนดรูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในรายวิชา หรือกิจกรรมชุมนุม

2.1.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการนำเล่มหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และนำผลการประเมินที่ได้ มาปรับปรุงและพัฒนาเล่มหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับผู้ ที่นำหลักสูตรไปใช้

แนวทางย่อยที่ 2.2 กำหนดการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

2.2.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และงบประมาณในการดำเนินการที่จะจัดให้กับผู้เรียน

2.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารและครูผู้สอนกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงสถานที่จริง สภาพปัญหาจริง สถานการณ์จริง โดยเน้นความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวอย่างเป็นรูปธรรม

2.2.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประเมินความเหมาะสมและความสำเร็จของรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

แนวทางหลักที่ 3 ส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

แนวทางย่อยที่ 3.1 พัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

วิธีดำเนินการ

3.1.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

3.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารและครูผู้สอนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ช่วยให้เห็นความสามารถที่เป็นองค์รวมของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ การลงมือปฏิบัติ และทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

3.1.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมินวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับสมรรถนะรายด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 3.2 กำหนดให้มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

วิธีดำเนินการ

3.2.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยกำหนดช่วงเวลา กำหนดหัวข้อที่จะทำการนิเทศ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

3.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู โดยนำผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

3.2.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินความสอดคล้องของวิธีการและเกณฑ์การนิเทศ ติดตาม ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางหลักที่ 4 **สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียน มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว**

แนวทางย่อยที่ 4.1 **วิเคราะห์ สำรวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา**

วิธีดำเนินการ

4.1.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน ในการวิเคราะห์ สำรวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษาโดยการสร้างเครือข่ายกับชุมชน เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทาง ออกแบบพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน

4.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารและครูจัดให้มีการวิเคราะห์ สำรวจสภาพแวดล้อม ปัญหาจากชุมชน อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งในรูปแบบการลงพื้นที่และการจัดประชุมอย่างเป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4.1.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหาร ครูผู้สอนและชุมชนร่วมกัน ประเมินผลการวิเคราะห์ สภาพปัญหา ชุมชน ที่สอดคล้องกับการนำมาผลิตสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการส่งเสริมสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน

แนวทางย่อยที่ 4.2 ประชุมวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษา (SWOT) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

4.2.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ประชุม ระดมความคิดในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อนำมา พัฒนากลยุทธ์และนโยบายของสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวแนวทาง ออกแบบ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้กับผู้เรียน

4.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ นโยบายของสถานศึกษา โดยดำเนินการตามผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.2.3 การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลจากการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยวัดจากผลสำเร็จของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามนโยบายด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อ ผู้เรียน

แนวทางหลักที่ 5 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย จัดให้มีการประกวดสื่อ และนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

แนวทางย่อยที่ 5.1 ออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย อยู่ในรูปแบบออนไลน์ และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

5.1.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน ประชุม เพื่อกำหนดแนวทางในการออกแบบ สื่อการสอนที่เข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเน้นสื่อการสอนที่เกี่ยวกับการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูผู้สอนจัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โดยรูปแบบของสื่อจะต้องมีความทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย โดยเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

5.1.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยวัดจาก ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

แนวทางย่อยที่ 5.2 จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการมุ่งสร้างทักษะใน การบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

5.2.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดแนวทาง วิธีการ ในการดำเนินการจัดการ ประกวดสื่อ นวัตกรรม ของครู ที่เน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ของผู้เรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อ และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับผู้เรียน

5.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดสื่อ นวัตกรรม ที่เน้นการ สร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน

5.2.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและคณะกรรมการตัดสินผลการประกวด ร่วมกันประเมินคุณภาพของ สื่อ และนวัตกรรม โดยจะต้องเป็นสื่อที่เสริมสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ของผู้เรียนได้จริง

แนวทางย่อยที่ 5.3 เน้นให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง จากปัญหา จริง และสถานที่จริง เกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

5.3.1 การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนการดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริงได้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมีพฤติกรรมและ การใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.3.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมีพฤติกรรมและ การใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดในรูปแบบการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติใน สถานการณ์จริง หรือปัญหาจริง

5.3.3 การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมินผลการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์ การเรียนรู้ โดยการสังเกตเชิงพฤติกรรมและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว จากแบบสอบถาม

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยการ สรุประเด็นจากแบบสอบถามความต้องการจำเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ร่วมกับการ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบคำตอบของข้อคำถามปลายเปิดที่มีค่าความถี่มากที่สุด และสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตาม แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์ การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ได้ผลดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 1

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางหลัก

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ผลการประเมิน (คน)										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา												
1	แนวทางหลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา ผ่านการบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหาและแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	4	1				3	2				
2	แนวทางหลักที่ 2 วางแผนในการนำ หลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นการพัฒนา สมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียนไปใช้ อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	4	1				1	4				-ปรับ รายละเอียด ของแนวทาง ย่อยให้มีความ สอดคล้อง
ด้านการวัดและประเมินผล												
3	แนวทางหลักที่ 3 ส่งเสริมให้มีการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และ พัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลที่ เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิด ขึ้นกับผู้เรียน	4	1				1	4				-ควรปรับเป็น พัฒนาแนวทาง ก่อนแล้วจึง ส่งเสริมให้มี การวัดและ ประเมินผล

ตารางที่ 31 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้												
4	แนวทางหลักที่ 4 สํารวจ วิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5					1	4				
5	แนวทางหลักที่ 5 โรงเรียนส่งเสริมให้ครู ออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย จัด ให้มีการประกวดสื่อ และนวัตกรรมที่ มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียวผ่านการลงมือ ปฏิบัติจริง	5					1	4				- ปรับให้เป็น คำกริยาให้ สอดคล้องกับ แนวทางข้อ อื่นๆ

จากตารางที่ 31 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางหลัก โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางย่อยและวิธีดำเนินการ

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1	แนวทางหลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผ่านการบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหา และแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว											
	แนวทางย่อยที่ 1.1 กำหนดแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ผ่านการบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหา โดยมุ่งเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้	3	1	1			1	3	1			- ยังไม่ครอบคลุมประเด็นการสร้าง (พัฒนา) หลักสูตร - มุ่งเน้นการสร้างหลักสูตร
	วิธีดำเนินการ											
	1.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหารายวิชา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้	4		1			4	1				- ปรับให้สอดคล้อง โดยจัดลำดับวางแผนขั้นตอน กำหนดระยะเวลา

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	1.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้โดยการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เน้นให้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในสถานการณ์ จริง สถานที่จริง โดยจัดเป็นกิจกรรม โครงการ หรือการฝึกอบรม ที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3	1		1		3	1		1		-ควรเป็นการ ปฏิบัติการ พัฒนาหลักสูตร -กำหนด จุดมุ่งหมาย
	1.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้โดยการกำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ นำข้อมูลที่ได้มา ประเมินผลตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3	1		1		3		1	1		-ปรับให้เป็น การกำกับ ติดตามและ ประเมินผล กระบวนการ การพัฒนา หลักสูตร
	แนวทางย่อยที่ 1.2 จัดทำรายวิชา เพิ่มเติม หรือกิจกรรมชุมนุมให้ผู้เรียน เลือกตามความสนใจและเป็นแกนนำใน การขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ โดย เฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4		1			4	1				-เสนอให้ปรับ เป็นการพัฒนา กิจกรรมเสริม หลักสูตร ที่ พัฒนา สมรรถนะ ผู้เรียน

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ												
	1.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุม วางแผน ระดมความคิด ออกแบบแนวทาง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็น รายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมชุมนุม ที่ เน้นผู้เรียนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อน กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	4	1				2	3				
	1.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัด วัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงรูปแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ โดย เฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	2				3	2				
	1.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวัดจาก ผลลัพธ์การเรียนรู้และผลงานที่สำเร็จของ ผู้เรียนเพื่อปรับปรุง พัฒนา เนื้อหา รายวิชา รูปแบบกิจกรรม ในปีการศึกษา ต่อไป	3	1	1			1	3	1			-ผู้บริหารร่วม ปฏิบัติใน ทุก ขั้นตอนหรือไม่

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2	แนวทางหลักที่ 2 วางแผนในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียนไปใช้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม											
	แนวทางย่อยที่ 2.1 จัดทำเล่มหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3		1	1		3	1		1		-เสนอให้ปรับอยู่ในแนวทางที่ 1
	วิธีดำเนินการ											
	2.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการจัดทำเล่มหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	3		1	1		1	3		1		
	2.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนร่วมกันจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะโดยบรรจุผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวลงในหลักสูตรของสถานศึกษาโดยกำหนดรูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา หรือกิจกรรมชุมนุม	3		1	1		3	1		1		
	2.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการนำเล่มหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำผลการประเมินที่ได้ มาปรับปรุงและพัฒนาเล่มหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับผู้ใช้นำหลักสูตรไปใช้	3		1	1		3	1	1			

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 2.2 กำหนดการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม	3	1	1			3	2				-ปรับไปเป็นแนวทางย่อยที่ 2.1
	วิธีดำเนินการ											
	2.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และงบประมาณในการดำเนินการที่จะจัดให้กับผู้เรียน	3	1	1				4	1			
	2.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารและครูผู้สอนกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงสถานที่จริง สภาพปัญหาจริง สถานการณ์จริง โดยเน้นความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวอย่างเป็นรูปธรรม	3	2					4	1			
	2.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประเมินความเหมาะสมและความสำเร็จของรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	3	2					4	1			

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ	
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
3	แนวทางหลักที่ 3 ส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และพัฒนา แนวทางการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน												
	แนวทางย่อยที่ 3.1 พัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรม การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	4	1				1	4					
	วิธีดำเนินการ												
	3.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน	3	2				1	3	1				

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	3.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารและครูผู้สอนออกแบบ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะรายด้านที่ช่วยให้เห็น ความสามารถที่เป็นองค์รวมของผู้เรียนใน ด้านความรู้ ทักษะ การลงมือปฏิบัติ และ ทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	4	1				3	1	1			
	3.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมิน วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะที่สอดคล้องกับสมรรถนะราย ด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้	4	1				1	3	1			

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 3.2 กำหนดให้มีการ นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	4				1	3			1	1	-ควรปรับเป็น กำหนดวิธีการ ส่งเสริมการ วัดผลฯของครู
วิธีดำเนินการ												
	3.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน แผนการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอน โดยกำหนด ช่วงเวลา กำหนดหัวข้อที่จะทำการนิเทศ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	3	1			1	3	1			1	
	3.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ ติดตามการ จัดการเรียนการสอนของครู โดยนำผล การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ของครูด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	3	1			1	1	3			1	
	3.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินความ สอดคล้องของวิธีการและเกณฑ์การนิเทศ ติดตาม ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการ เรียนการสอนของครูด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว	4				1		4			1	

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ	
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
4	แนวทางหลักที่ 4 สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ ผู้เรียน มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว												
	แนวทางย่อยที่ 4.1 วิเคราะห์ สํารวจ สภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของ สถานศึกษา	3	2				3	1	1				
	วิธีดำเนินการ												
	4.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน ในการวิเคราะห์ สํารวจสภาพปัญหาจาก ชุมชน และบริบทของสถานศึกษาโดยการ สร้างเครือข่ายกับชุมชน เพื่อนํามากำหนด เป็นแนวทาง ออกแบบพัฒนาสื่อและ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้กับผู้เรียน	3	2				4	1				ไม่เกี่ยวกับการ วัดประเมินผล ผู้เรียน -อาจปรับ ประเด็นอื่น	
	4.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารและครูจัดให้มีการวิเคราะห์ สํารวจสภาพแวดล้อม ปัญหาจากชุมชน อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านเครือข่ายความ ร่วมมือ ทั้งในรูปแบบการลงพื้นที่และการ จัดประชุมอย่างเป็นทางการ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความ เป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4	1				3	1	1			-ปรับให้เห็น วิธีการอย่าง เป็นรูปธรรม เช่น จัดเวทีรับ ฟังความเห็น	

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	4.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหาร ครูผู้สอนและชุมชนร่วมกัน ประเมินผลการวิเคราะห์ สภาพปัญหา ชุมชน ที่สอดคล้องกับการนำมาผลิตสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก สถานศึกษา ในการส่งเสริมสมรรถนะ พลเมืองสีเขียวของผู้เรียน	4	1				4	1				
	แนวทางย่อยที่ 4.2 ประชุมวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายนอกและ สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	4	1				4	1				
วิธีดำเนินการ												
	4.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ประชุม ระดมความคิดในการ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน (SWOT) ของ สถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนากลยุทธ์และ นโยบายของสถานศึกษาในด้านการ ส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวแนวทาง ออกแบบ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับ ผู้เรียน	4	1				1	3	1			

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงาน
วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน
สมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	4.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย ของสถานศึกษา โดยดำเนินการตามผล การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำสื่อและแหล่ง เรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4	1				3	1	1			
	4.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ประเมินผลจากการนำนโยบายสู่การ ปฏิบัติ โดยวัดจากผลสำเร็จของกิจกรรมที่ ได้ดำเนินการตามนโยบายด้านการส่งเสริม การจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียน	4	1				4	1				
5	แนวทางหลักที่ 5 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย จัดให้มีการประกวดสื่อ และนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวผ่านการลงมือปฏิบัติ จริง											
	แนวทางย่อยที่ 5.1 ออกแบบสื่อการสอน ที่มีความทันสมัย อยู่ในรูปแบบออนไลน์ และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4	1				3	2				-ปรับให้ สอดคล้องกับ ข้อมูลที่ได้จาก แนวทางที่ 4

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ												
	5.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน ประชุม เพื่อกำหนดแนวทางในการ ออกแบบสื่อการสอนที่เข้าถึงง่าย เรียนรู้ ได้ตลอดเวลา โดยเน้นสื่อการสอนที่ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	2				2	3				
	5.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนจัดทำสื่อการสอน เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรูปแบบ ของสื่อจะต้องมีความทันสมัย เข้าถึงได้ ง่าย โดยเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	4	1				3	2				
	5.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมิน ประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยวัดจาก ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน	4	1				3	1	1			

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมือง สี่เขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ตามแนวคิด ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 5.2 จัดให้มีการประกวดสื่อนวัตกรรมเกี่ยวกับการมุ่งสร้างทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	4	1				3	2				
	วิธีดำเนินการ											
	5.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดแนวทาง วิธีการ ในการดำเนินการจัดการประกวดสื่อนวัตกรรม ของครู ที่เน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อ และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับผู้เรียน	5					3	2				
	5.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดสื่อนวัตกรรม ที่เน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน	5					4	1				
	5.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและคณะกรรมการตัดสินผลการประกวด ร่วมกันประเมินคุณภาพของสื่อ และนวัตกรรม โดยจะต้องเป็นสื่อที่เสริมสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนได้จริง	5					3	2				

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 5.3 เน้นให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง จากปัญหาจริง และสถานที่จริง เกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4		1			3	1	1			-ปรับชื่อ แนวทางให้ สอดคล้องกับ รายละเอียด ของ วิธีดำเนินการ
วิธีดำเนินการ												
	5.3.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนการดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริงได้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงมีพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4	1				3	2				

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ตามแนวคิด ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	5.3.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่เน้นให้ ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรม การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมี พฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดในรูปแบบการให้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริง	4	1				3	2				
	5.3.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมินผลการจัด มุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การ เรียนรู้ โดยการสังเกตเชิงพฤติกรรมและ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน	4	1				4	1				

จากตารางที่ 32 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

[illegible]

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก

[illegible]

ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับน้อย และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับน้อยที่สุด
 วิธีดำเนินการที่ 3.2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับน้อยที่สุด
 วิธีดำเนินการที่ 3.2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับน้อยที่สุด
 วิธีดำเนินการที่ 3.2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

[illegible]

[illegible][illegible]

ระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก วิธีดำเนินการที่ 5.2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก วิธีดำเนินการที่ 5.2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก วิธีดำเนินการที่ 5.2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก แนวทางย่อยที่ 5.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับปานกลาง วิธีดำเนินการที่ 5.3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก วิธีดำเนินการที่ 5.3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก วิธีดำเนินการที่ 5.3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	แนวทางหลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผ่าน การบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหา และแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	แนวทางย่อยที่ 1.1 กำหนดแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ ผ่านการบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหา โดยมุ่งเน้นการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้	5	มาก ที่สุด	4	มาก
วิธีดำเนินการ					
	1.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร เนื้อหารายวิชา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	1.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้โดยการออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง สถานที่จริง โดยจัดเป็นกิจกรรม โครงการ หรือการฝึกอบรม ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	1.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้โดย การกำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่ได้ มาประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	แนวทางย่อยที่ 1.2 จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรม ชุมนุมให้ผู้เรียนเลือกตามความสนใจและเป็นแกนนำในการ ขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการ ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
วิธีดำเนินการ					
	1.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผน ระดมความคิด ออกแบบแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็น รายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมชุมนุม ที่เน้นผู้เรียนเป็นแกนนำ ในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	1.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัด วัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงรูปแบบ กิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	1.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้และผลงานที่สำเร็จของผู้เรียน เพื่อปรับปรุง พัฒนา เนื้อหารายวิชา รูปแบบกิจกรรม ในปี การศึกษาต่อไป	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางหลักที่ 2 วางแผนในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียนไปใช้ อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางย่อยที่ 2.1 จัดทำเล่มหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็น หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
วิธีดำเนินการ					
	2.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการจัดทำเล่ม หลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้สมรรถนะ พลเมืองสีเขียว	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	2.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนร่วมกันจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะโดยบรรจุ ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวลงในหลักสูตร ของสถานศึกษาโดยกำหนดรูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในรายวิชา หรือกิจกรรมชุมนุม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	2.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการนำเล่มหลักสูตรไปใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำผลการประเมินที่ได้ มา ปรับปรุงและพัฒนาเล่มหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับผู้ที่น่า หลักสูตรไปใช้	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางย่อยที่ 2.2 กำหนดการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่าย ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
วิธีดำเนินการ					
	2.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และ งบประมาณในการดำเนินการที่จะจัดให้กับผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	2.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารและครูผู้สอนกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงสถานที่จริง สภาพ ปัญหาจริง สถานการณ์จริง โดยเน้นความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียวอย่างเป็นรูปธรรม	5	มาก ที่สุด	4	มาก

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	2.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประเมินความเหมาะสมและ ความสำเร็จของรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางหลักที่ 3 ส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ฐานสมรรถนะ และพัฒนาแนวทางการวัดและ ประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับ ผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางย่อยที่ 3.1 พัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลที่ เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดย มุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการ ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะใน การสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้าน ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมใน ชุมชน	5	มาก ที่สุด	4	มาก
วิธีดำเนินการ					
	3.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนออกแบบวิธีการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	4	มาก

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	3.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารและครูผู้สอนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ช่วยให้เห็นความสามารถที่เป็น องค์รวมของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ การลงมือปฏิบัติ และทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	3.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมินวิธีการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับสมรรถนะรายด้านของ ผลลัพธ์การเรียนรู้	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางย่อยที่ 3.2 กำหนดให้มีการนิเทศติดตามการจัดการ เรียนการสอนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เพื่อพัฒนาการ จัดเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
วิธีดำเนินการ					
	3.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนการนิเทศ ติดตาม การจัดการ เรียนการสอนของครูผู้สอน โดยกำหนดช่วงเวลา กำหนด หัวข้อที่จะทำการนิเทศ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	3.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอน ของครู โดยนำผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	3.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินความสอดคล้องของวิธีการ และเกณฑ์การนิเทศ ติดตาม ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการ เรียนการสอนของครูด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางหลักที่ 4 สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความ ต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางย่อยที่ 4.1 วิเคราะห์ สํารวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายกับชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการ ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
วิธีดำเนินการ					
	4.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน ในการวิเคราะห์ สํารวจ สภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษาโดยการ สร้างเครือข่ายกับชุมชน เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทาง ออกแบบพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้กับผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	4	มาก

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	4.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารและครูจัดให้มีการวิเคราะห์ สำนวณสภาพแวดล้อม ปัญหาจากชุมชน อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านเครือข่ายความ ร่วมมือ ทั้งในรูปแบบการลงพื้นที่และการจัดประชุมอย่างเป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็น ผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	4.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหาร ครูผู้สอนและชุมชนร่วมกัน ประเมินผลการวิเคราะห์ สภาพปัญหาชุมชน ที่สอดคล้องกับการนำมาผลิตสื่อและ แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการส่งเสริม สมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางย่อยที่ 4.2 ประชุมวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT) ที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
วิธีดำเนินการ					
	4.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชุม ระดมความคิดในการ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อนำมา พัฒนากลยุทธ์และนโยบายของสถานศึกษาในด้านการ ส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ พลเมืองสีเขียวแนวทาง ออกแบบ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	4	มาก

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	4.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ นโยบายของ สถานศึกษา โดยดำเนินการตามผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำสื่อและแหล่ง เรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	4.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ประเมินผลจากการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยวัดจาก ผลสำเร็จของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามนโยบายด้านการ ส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ เอื้อต่อผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	แนวทางหลักที่ 5 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูออกแบบสื่อการ สอนที่มีความทันสมัย จัดให้มีการประกวดสื่อ และ นวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียวผ่านการลงมือปฏิบัติจริง	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	แนวทางย่อยที่ 5.1 ออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย อยู่ในรูปแบบออนไลน์ และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
วิธีดำเนินการ					
	5.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน ประชุม เพื่อกำหนดแนวทาง ในการออกแบบสื่อการสอนที่เข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเน้น สื่อ การสอน ที่ เกี่ยว กับ การดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	4	มาก
	5.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนจัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรูปแบบของสื่อ จะต้องมีความทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย โดยเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	5.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอน โดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	แนวทางย่อยที่ 5.2 จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรม เกี่ยวกับการมุ่งสร้างทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
วิธีดำเนินการ					
	5.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดแนวทาง วิธีการ ในการ ดำเนินการจัดการประกวดสื่อ นวัตกรรม ของครู ที่เน้นการ สร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของ ผู้เรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อ และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมสำหรับผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
(ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความ เหมาะสม		ความเป็น ไปได้	
		ฐาน นิยม	แปล ผล	ฐาน นิยม	แปล ผล
	5.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดสื่อนวัตกรรม ที่เน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	5.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและคณะกรรมการตัดสินผลการประกวด ร่วมกัน ประเมินคุณภาพของสื่อ และนวัตกรรม โดยจะต้องเป็นสื่อที่ เสริมสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อมของผู้เรียนได้จริง	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
	แนวทางย่อยที่ 5.3 เน้นให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง จากปัญหาจริง และสถานที่จริง เกี่ยวกับ ความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมและการ ใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด
วิธีดำเนินการ					
	5.3.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนการดำเนินการจัดมุมการ เรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนสามารถ ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริงได้ โดยเน้นให้ ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงมีพฤติกรรมและการใช้ ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	5	มาก ที่สุด	5	มาก ที่สุด

ตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว (ต่อ)

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
		ฐานนิยม	แปลผล	ฐานนิยม	แปลผล
	5.3.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมีพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดในรูปแบบการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
	5.3.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมินผลการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ โดยการสังเกตเชิงพฤติกรรม และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด

จากตารางที่ 33 สรุปความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด (ฐานนิยม คือ 5)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด (ฐานนิยม คือ 5) ยกเว้นแนวทางย่อยที่ 1.1 และแนวทางหลักที่ 2 พบว่า อยู่ในระดับมาก (ฐานนิยม คือ 4)

ด้านการวัดและประเมินผล

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด (ฐานนิยม คือ 5)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด (ฐานนิยม คือ 5) ยกเว้นแนวทางหลักที่ 3 และแนวทางย่อยที่ 3.1 พบว่า อยู่ในระดับมาก (ฐานนิยม คือ 4)

ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด (ฐานนิยม คือ 5)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด (ฐานนิยม คือ 5) ยกเว้นแนวทางหลักที่ 4 และแนวทางหลักที่ 5 พบว่า อยู่ในระดับมาก (ฐานนิยม คือ 4)

5. ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว (ฉบับสมบูรณ์)

จากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแนวทางทางการ

พัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวฉบับสมบูรณ์ได้ดังนี้

แนวทางหลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ที่บูรณาการสอดแทรกเนื้อหาและแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 1.1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

1. กำหนดขั้นตอนและแนวทาง ในการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
2. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฐานสมรรถนะ เนื้อหารายวิชาที่เกี่ยวข้อง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้สมรรถนะพลเมืองสีเขียว
3. กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

1. บรรจุผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวลงในหลักสูตรสถานศึกษา
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวในรายวิชา กิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ของสถานศึกษา

การประเมินผล (Evaluation)

1. ประเมินรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่บรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา
2. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่มีความเหมาะสม

แนวทางย่อยที่ 1.2 พัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ประชุม วางแผน ระดมความคิด ออกแบบแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียน เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีความเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว และผลงานที่สำเร็จ ของ ผู้เรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีความเหมาะสม

แนวทางหลักที่ 2 พัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 2.1 กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

วางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และงบประมาณในการดำเนินการที่จะจัดให้กับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ในสถานที่จริง สภาพปัญหาจริง สถานการณ์จริง โดยเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวอย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถจัดให้อยู่ในรูปแบบโครงการ กิจกรรมจิตอาสา หรือการค้นคว้าอิสระ

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวัดจากความสำเร็จของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้อย่างเหมาะสม

แนวทางย่อยที่ 2.2 ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

วางแผนเพื่อกำหนดวิธีการ และแนวทางการประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการประเมินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการประเมินที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม สามารถลงมือปฏิบัติ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมได้

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และนำผลการประเมินที่ได้ มาปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางหลักที่ 3 พัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 3.1 พัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

วางแผนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน โดยยึดการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่บรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ช่วยให้เห็นความสามารถที่เป็นองค์รวมของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ การลงมือปฏิบัติ และทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

การประเมินผล (Evaluation)

ครูผู้สอนประเมินวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับสมรรถนะรายด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตลอดจนมีการกำกับ ติดตามจากผู้บริหาร เพื่อพัฒนาการจัดเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันเสนอแนะความต้องการในการพัฒนาครูผู้สอน วางแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจ โดย กำหนดหัวข้อที่จะทำการอบรม กำหนดเป้าหมายของการอบรม กำหนดระยะเวลา ในการพัฒนาการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุน จัดการฝึกอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ ในการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยนำผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน ผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับแนวทางการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินความรู้ความเข้าใจ ด้านการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของครูที่เข้ารับการอบรม ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางหลักที่ 4 พัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 4.1 สำรวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน ในการวิเคราะห์ สภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษาโดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทาง ในการออกแบบพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน มีช่องทางการรับฟังปัญหาที่หลากหลาย ทั้งจากการลงพื้นที่ การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การประเมินผล (Evaluation)

โรงเรียนและชุมชนร่วมกันประเมินผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชน หาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการผลิตสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ในการส่งเสริมสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน

แนวทางย่อยที่ 4.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชุมระดมความคิดในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และ โอกาส (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนากลยุทธ์และนโยบายของสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว รวมถึงแนวทางการออกแบบ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ นโยบายของสถานศึกษา โดยดำเนินการตามผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และ โอกาส (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลจากการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยวัดจากผลสำเร็จของกิจกรรมและโครงการที่ได้ดำเนินการจัดตามนโยบายด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

แนวทางหลักที่ 5 ส่งเสริมให้มีการออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย จัดให้มีการประกวดสื่อ และนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 5.1 ออกแบบสื่อการสอนโดยนำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาเป็นสื่อการเรียนรู้ จัดให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

กำหนดแนวทางในการออกแบบสื่อการสอนที่เข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเน้นสื่อการสอนในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูผู้สอนจัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงจากชุมชน

การประเมินผล (Evaluation)

ครูประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและการสะท้อนผลการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เกิดจากสื่อการสอนที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 5.2 จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการมุ่งสร้างทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดแนวทาง วิธีการ ประเด็น และเป้าหมาย ในการดำเนินการจัดการประกวดสื่อ นวัตกรรม ของครูผู้สอน โดยเน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อ และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดสื่อ นวัตกรรม ที่เน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน โดยการสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวกในด้านงบประมาณดำเนินการให้กับครู

การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและคณะกรรมการตัดสินผลการประกวด ร่วมกันประเมินคุณภาพของสื่อ และนวัตกรรม โดยจะต้องเป็นสื่อที่เสริมสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนได้จริง

แนวทางย่อยที่ 5.3 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง และส่งเสริมพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ครูวางแผนการดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริงได้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมีพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมีพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดในรูปแบบการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริง

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ที่จัดให้อยู่ในรูปแบบ การจัดมุมการเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ โดยการสังเกตเชิงพฤติกรรมและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ในรูปแบบแผนภาพได้ดังภาพที่ 5

คณะครุศาสตร์
FACULTY OF EDUCATION
Chulalongkorn University

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

นายปฏิญญา นุชสาร
ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล

สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวทางหลักที่ 1

พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
ที่บูรณาการสอดแทรกเนื้อหา
และแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้
ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 1.1

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ
เพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 1.2

พัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรม
ต่าง ๆ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

แนวทางย่อยที่ 2.1

กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือ
ปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

แนวทางย่อยที่ 2.2

ประเมินผลการทำงานนำหลักสูตรไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ
เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

แนวทางหลักที่ 2

พัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้
ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน
มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางหลักที่ 3

พัฒนาแนวทางการวัด
และประเมินผลการเรียนรู้
ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 3.1

พัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
โดยมุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะในการสื่อสารและความเข้าใจเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อม และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

แนวทางย่อยที่ 3.2

ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตลอดจนมีการกำกับ ติดตามจากผู้บริหาร
เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

แนวทางย่อยที่ 4.1

สำรวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือ
กิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางย่อยที่ 4.2

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT)
ที่เชื่อต่อการจัดการเรียนรู้

แนวทางหลักที่ 4

พัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
เพื่อให้ผู้เรียน
มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางหลักที่ 5

ส่งเสริมให้มีการออกแบบ
สื่อการสอนที่มีความทันสมัย
จัดให้มีการประกวดสื่อ และนวัตกรรม
ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้
ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 5.1

ออกแบบสื่อการสอนโดยนำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาเป็นเรื่องการเรียนรู้ จัดให้อยู่
ในรูปแบบออนไลน์ และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการดูแลรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางย่อยที่ 5.2

จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการมุ่งสร้างทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไข
ปัญหาสิ่งแวดล้อม

แนวทางย่อยที่ 5.3

พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง และส่งเสริม
พฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 5 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด
ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

คณะครุศาสตร์
FACULTY OF EDUCATION
Chulalongkorn University

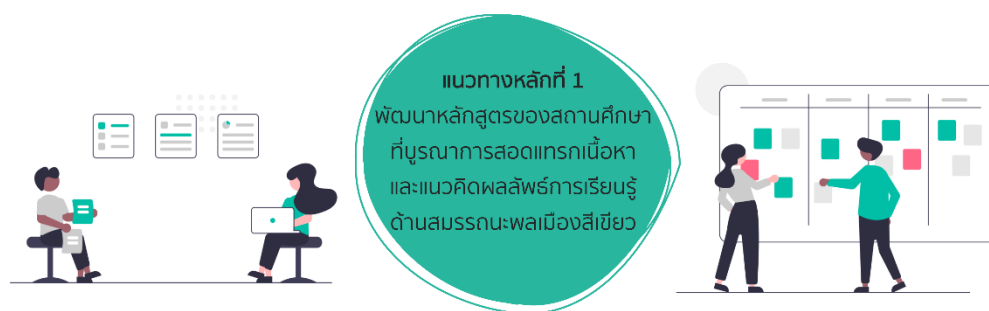

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

นายปริญญญา นุชสาร
ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล

สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางย่อยที่ 1.1

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

1. กำหนดขั้นตอนและแนวทาง ในการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว
2. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฐานสมรรถนะ เนื้อหารายวิชาที่เกี่ยวข้อง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้สมรรถนะพลเมืองสีเขียว
3. กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

1. บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวลงในหลักสูตรสถานศึกษา
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวในรายวิชา กิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ของสถานศึกษา

การประเมินผล (Evaluation)

1. ประเมินรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่บรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา
2. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่มีความเหมาะสม

แนวทางย่อยที่ 1.2

พัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

ประชุม วางแผน ระดมความคิด ออกแบบแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีความเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวและผลงานที่สำเร็จ ของ ผู้เรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีความเหมาะสม

ภาพที่ 6 แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด
ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

คณะครุศาสตร์
FACULTY OF EDUCATION
Chulalongkorn University

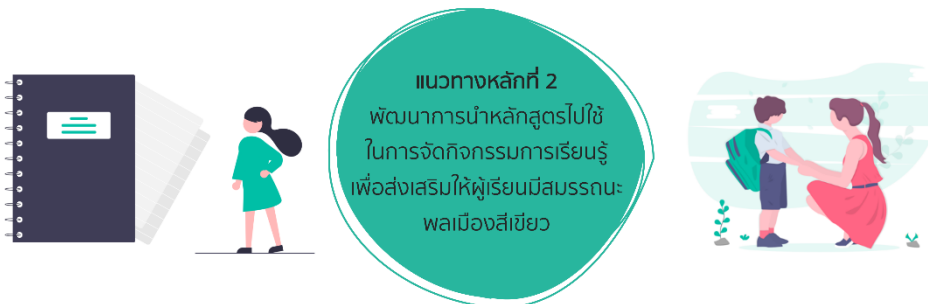

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

นายปฏิญญา บุขสาร
ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล

สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางย่อยที่ 2.1

กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ
เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

วางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และงบประมาณในการดำเนินการที่จะจัดให้ผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ในสถานที่จริง สภาพปัญหาจริง สถานการณ์จริง โดยเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวอย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถจัดให้อยู่ในรูปแบบโครงการ กิจกรรมจิตอาสา หรือการค้นคว้าอิสระ

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวัดจากความสำเร็จของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้อย่างเหมาะสม

แนวทางย่อยที่ 2.2

ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม
และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

วางแผนเพื่อกำหนดวิธีการ และแนวทางการประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการประเมินการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม สามารถลงมือปฏิบัติ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมได้

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำผลการประเมินที่ได้ มาปรับปรุงและพัฒนาารูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ภาพที่ 6 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด
ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

คณะครุศาสตร์
FACULTY OF EDUCATION
Chulalongkorn University

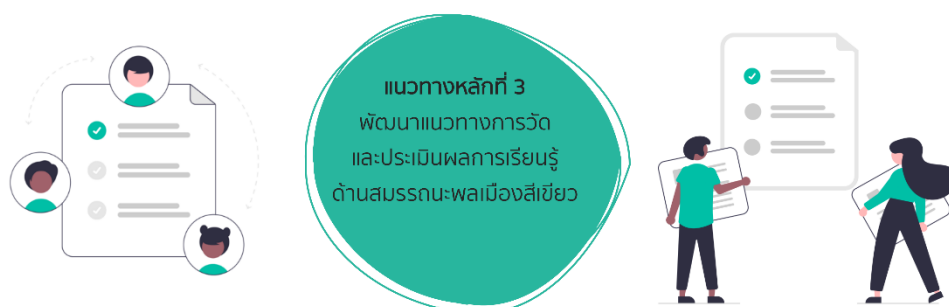

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

นายปฏิญญา นุชสาร
ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล

สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการวัดและประเมินผล

แนวทางย่อยที่ 3.1

พัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับ
ความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะในการสื่อสาร
และตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

วางแผนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยยึดการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่บรรจุ
ลงในหลักสูตรสถานศึกษา

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ช่วยให้เห็นความสามารถที่เป็นองค์รวมของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ การลงมือ
ปฏิบัติ และทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

การประเมินผล (Evaluation)

ครูผู้สอนประเมินวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับสมรรถนะรายด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 3.2

ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะ
พลเมืองสีเขียว ตลอดจนมีการกำกับ ติดตามจากผู้บริหาร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน
โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันเสนอแนะความต้องการในการพัฒนาครูผู้สอน วางแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยกำหนดหัวข้อที่จะทำกรอบรม กำหนดเป้าหมาย
ของการอบรม กำหนดระยะเวลา ในการพัฒนาการวัดและประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของครูผู้สอน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุน จัดการฝึกอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ ในการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมือง
สีเขียว โดยนำผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของครูผู้สอน ผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อให้ความสอดคล้องกับแนวทางการประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
ของครูผู้สอน

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินความรู้ความเข้าใจ ด้านการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของครูที่เข้ารับการอบรม ที่ส่งผลต่อการ
พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ภาพที่ 7 แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด

ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการวัดและประเมินผล

คณะครุศาสตร์
FACULTY OF EDUCATION
Chulalongkorn University

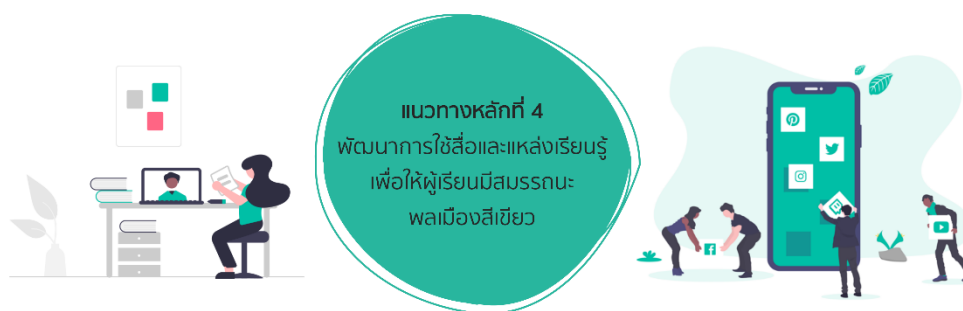

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

นายปฏิญญา นุชสาร
ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล

สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 4.1

สำรวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน ในการวิเคราะห์ สภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทาง ในการออกแบบพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน มีช่องทางการรับฟังปัญหาที่หลากหลาย ทั้งจากการลงพื้นที่ การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น การสนทนาโดยใช้แบบสอบถาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การประเมินผล (Evaluation)

โรงเรียนและชุมชนร่วมกันประเมินผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากชุมชน หาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการผลิตสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ในการส่งเสริมสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน

แนวทางย่อยที่ 4.2

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชุม ระดมความคิดในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และ โอกาส (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนากลยุทธ์และนโยบายของสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว รวมถึงแนวทางการออกแบบ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ นโยบายของสถานศึกษา โดยดำเนินการตามผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และ โอกาส (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลจากการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยวัดจากผลสำเร็จของกิจกรรมและโครงการที่ได้ดำเนินการจัดทำตามนโยบายด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ภาพที่ 8 แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด
ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

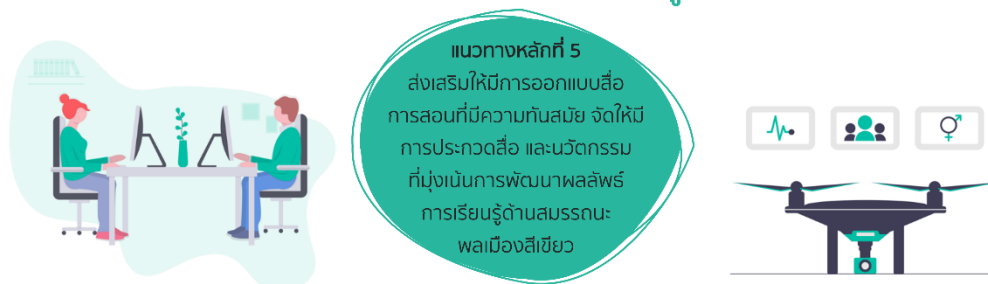
คณะครุศาสตร์
FACULTY OF EDUCATION
Chulalongkorn University

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

นายปฏิญญา นุชสาร | สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ผศ.ดร.นันทกรรณ์ เจริญกุล | ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 5.1

ออกแบบสื่อการสอนโดยนำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาเป็นสื่อการเรียนรู้ จัดให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์
และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

กำหนดแนวทางการออกแบบสื่อการสอนที่เข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเน้นสื่อการสอนในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูผู้สอนจัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงจากชุมชน

การประเมินผล (Evaluation)

ครูประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและการสะท้อนผลการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เกิดจากสื่อการสอน
ที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 5.2

จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการมุ่งสร้างทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดแนวทาง วิธีการ ประเด็น และเป้าหมาย ในการดำเนินการจัดการประกวดสื่อ นวัตกรรม ของครูผู้สอน โดยเป็นการสร้างทักษะการบ่งชี้
ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อ และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดสื่อ นวัตกรรม ที่เป็นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน โดยการสร้าง
แรงจูงใจและอำนวยความสะดวกในด้านงบประมาณดำเนินการให้กับครู

การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและคณะกรรมการตัดสินผลการประกวด ร่วมกันประเมินคุณภาพของสื่อ และนวัตกรรม โดยจะต้องเป็นสื่อที่เสริมสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา
สิ่งแวดล้อมของผู้เรียนได้จริง

แนวทางย่อยที่ 5.3

พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง

และส่งเสริมพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ (โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL)

การวางแผน (Planning)

ครูวางแผนการดำเนินการจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริงได้ โดยเน้นให้ผู้เรียน
มีความเป็นผู้ป่ในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้ป่ในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
รวมถึงพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดในรูปแบบการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริง

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ที่จัดให้อยู่ในรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ โดยการสังเกตพฤติกรรมและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ภาพที่ 8 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด
ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ประชากร ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 119 โรงเรียน ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 238 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา โดยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เป็นดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.083$, S.D. = 0.571) รองลงมาเป็นด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.066$, S.D. = 0.560) ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.059$, S.D. = 0.589)

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.615$,

S.D. = 0.463) รองลงมาเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.613, S.D. = 0.479) ส่วนด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.592, S.D. = 0.485)

1.3 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ พบว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.508) รองลงมาเป็นด้านการวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.500) ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการเป็นน้อยที่สุด (PNI_{modified} = 0.496)

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เป็นดังนี้

แนวทางหลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ที่บูรณาการสอดแทรกเนื้อหาและแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 1.1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

1. กำหนดขั้นตอนและแนวทาง ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

2. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฐานสมรรถนะ เนื้อหารายวิชาที่เกี่ยวข้อง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้สมรรถนะพลเมืองสีเขียว

3. กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

1. บรรจุผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียลงในหลักสูตรสถานศึกษา
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวในรายวิชา กิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ของสถานศึกษา

การประเมินผล (Evaluation)

1. ประเมินรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่บรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา
2. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่มีความเหมาะสม

แนวทางย่อยที่ 1.2 พัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ประชุม วางแผน ระดมความคิด ออกแบบแนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียน เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีความเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว และผลงานที่สำเร็จ ของ ผู้เรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีความเหมาะสม

แนวทางหลักที่ 2 พัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 2.1 กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

วางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และงบประมาณในการดำเนินการที่จะจัดให้กับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ในสถานที่จริง สภาพปัญหาจริง สถานการณ์จริง โดยเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวอย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถจัดให้อยู่ในรูปแบบโครงการ กิจกรรมจิตอาสา หรือการค้นคว้าอิสระ

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวัดจากความสำเร็จของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้อย่างเหมาะสม

แนวทางย่อยที่ 2.2 ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

วางแผนเพื่อกำหนดวิธีการ และแนวทางการประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการประเมินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการประเมินที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม สามารถลงมือปฏิบัติ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมได้

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และนำผลการประเมินที่ได้ มาปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางหลักที่ 3 พัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 3.1 พัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

วางแผนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน โดยยึดการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่บรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ช่วยให้เห็นความสามารถที่เป็นองค์รวมของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ การลงมือปฏิบัติ และทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

การประเมินผล (Evaluation)

ครูผู้สอนประเมินวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับสมรรถนะรายด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตลอดจนมีการกำกับ ติดตามจากผู้บริหาร เพื่อพัฒนาการจัดเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันเสนอแนะความต้องการในการพัฒนาครูผู้สอน วางแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจ โดย กำหนดหัวข้อที่จะทำการอบรม กำหนดเป้าหมายของการอบรม กำหนดระยะเวลา ในการพัฒนาการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุน จัดการฝึกอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ ในการวัดและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยนำผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน ผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับแนวทางการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินความรู้ความเข้าใจ ด้านการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของครูที่เข้ารับการอบรม ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางหลักที่ 4 พัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมือง สีเขียว

แนวทางย่อยที่ 4.1 สสำรวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา โดยการ
สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล
รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน ในการวิเคราะห์ สภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของ
สถานศึกษาโดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทาง ในการ
ออกแบบพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน มีช่องทางการรับฟังปัญหา
ที่หลากหลาย ทั้งจากการลงพื้นที่ การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น การสัมภาษณ์โดยใช้
แบบสอบถาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การประเมินผล (Evaluation)

โรงเรียนและชุมชนร่วมกันประเมินผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชน หาแนวทางในการ
ปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการผลิตสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก
สถานศึกษาอย่างเหมาะสม ในการส่งเสริมสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน

แนวทางย่อยที่ 4.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน
สถานศึกษา (SWOT) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชุม
ระดมความคิดในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และ โอกาส (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อ
นำมาพัฒนากลยุทธ์และนโยบายของสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้
ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว รวมถึงแนวทางการออกแบบ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน
และภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกัน กำหนดกลยุทธ์ นโยบายของสถานศึกษา โดยดำเนินการตามผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และ โอกาส (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลจากการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยวัดจากผลสำเร็จของกิจกรรมและโครงการที่ได้ดำเนินการจัดตามนโยบายด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

แนวทางหลักที่ 5 ส่งเสริมให้มีการออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย จัดให้มีการประกวดสื่อ และนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางย่อยที่ 5.1 ออกแบบสื่อการสอนโดยนำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาเป็นสื่อการเรียนรู้ จัดให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

กำหนดแนวทางในการออกแบบสื่อการสอนที่เข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเน้นสื่อการสอนในชุมชนที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูผู้สอนจัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงจากชุมชน

การประเมินผล (Evaluation)

ครูประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและการสะท้อนผลการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เกิดจากสื่อการสอนที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 5.2 จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการมุ่งสร้างทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดแนวทาง วิธีการ ประเด็น และเป้าหมาย ในการดำเนินการจัดการประกวดสื่อ นวัตกรรม ของครูผู้สอน โดยเน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อ และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับผู้เรียน

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดสื่อ นวัตกรรม ที่เน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อมของผู้เรียน โดยการสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวกในด้านงบประมาณดำเนินการให้กับครู

การประเมินผล (Evaluation)

ผู้บริหารและคณะกรรมการตัดสินผลการประกวด ร่วมกันประเมินคุณภาพของสื่อ และนวัตกรรม โดยจะต้องเป็นสื่อที่เสริมสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อมของผู้เรียนได้จริง

แนวทางย่อยที่ 5.3 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง และส่งเสริมพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการ

การวางแผน (Planning)

ครูวางแผนการดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริงได้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมีพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

ครูดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมีพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดในรูปแบบการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริง

การประเมินผล (Evaluation)

ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ที่จัดให้อยู่ในรูปแบบ การจัดมุมการเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ โดยการสังเกตเชิงพฤติกรรมและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยรวมคือ 0.501 ($PNI_{\text{modified}} = 0.501$) เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ พบว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.508$) รองลงมาเป็นด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.500$) และด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.497$) ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจและสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่าเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียนเป็นลำดับแรก โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อย พบว่า โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาเป็นโรงเรียนประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โรงเรียนมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ($PNI_{\text{modified}} = 0.345, 0.340, 0.335, 0.328$) ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าในปัจจุบันนั้นการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษานั้นยังมีการปฏิบัติในระดับที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นงานแรกที่ต้องดำเนินการในการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 วรรค 2 กำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชนสังคมและประเทศชาติ (ราชกิจจานุเบกษา, 2542) อีกทั้งสถานศึกษาต้องจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความหลากหลายตามสภาพความเหมาะสม มีสาระของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนั้นหลักการจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดก็คือการที่สถานศึกษากำหนดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงเรียนรู้อย่างเป็นสุขโดยผ่านกระบวนการที่หลากหลายและสนองความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545; ทิศนา ขัมมณี และคณะ, 2548) เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวเกิดขึ้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องจัดหลักสูตรให้ได้มาตรฐานและมีความเหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด ดังที่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559) กล่าวถึงการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่การเป็นโรงเรียนอีโคสคูล ไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษานับเป็นกุญแจดอกแรกสู่ความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองสีเขียว ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารโดยตรง โดยต้องมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และโครงสร้างหลักสูตร และการบริหารงานในโรงเรียนที่ชัดเจนและเอื้อต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติภายในโรงเรียนและชุมชน โดยโรงเรียนจะต้องมีการดำเนินการวางแผนการจัดทำหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนมีการวัดและประเมินผลหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ซึ่งกระบวนการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในปัจจุบันผู้บริหารยังขาดการส่งเสริม ควบคุมให้ครูผู้สอนจัดเนื้อหา สาระ กิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จำเป็นต้องมีการร่วมกันหาข้อตกลง จัดทำ พัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (ขวัญข้าว ชุ่มเกษร กุลกิจ, 2560) สอดคล้องกับที่ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2533) ที่ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ นั่นคือกำหนดจุดหมายปลายทางหรือลักษณะของผู้เรียนที่จะเป็นผลผลิตของการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้มีการร่วมกันจัดทำเล่มหลักสูตรที่ปรับปรุงพัฒนาไว้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา อีกทั้งหลักสูตรไม่ใช่เรื่องของสถานศึกษา แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องไปถึงชุมชน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไวยวุฒิ ธนบัตร (2560) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษา ด้านหลักสูตรเป็นด้านที่มีดัชนีความ

ต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นลำดับแรก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูสุตา ภูเงิน (2560) ที่ศึกษาแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดสานพลังประชารัฐในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรและคู่มือการจัดการเรียนการสอนมีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุด

1.2 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวเป็นลำดับที่สอง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อย พบว่าโรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาเป็น โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (PNI_{modified} = 0.346, 0.328, 0.327) ตามลำดับ ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าในปัจจุบันนั้นการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 -2561) ได้ระบุเป้าหมายยุทธศาสตร์ให้คนไทยและการศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล ผนวกกับโลกของการศึกษาได้มีการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้กระบวนทัศน์ทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงไป การจัดการศึกษาในศตวรรษนี้ระบุว่าผู้เรียนควรเกิดความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญในสาระหลักและประเด็นสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับโลก การเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ การเป็นพลเมือง สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ไสว พักขาว (2560) ดังนั้นการจัดการศึกษาในปัจจุบันควรตอบสนองต่อความต้องการที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมาย ซึ่งกระบวนทัศน์ทางการศึกษาที่สำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ประกอบด้วย สามองค์ประกอบ คือ จุดประสงค์การเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล การเรียนการสอน ถ้าขาดองค์ประกอบใด หรือองค์ประกอบใดขาดความสมดุลกับองค์ประกอบอื่น ย่อมทำให้กระบวนกรเรียนการสอนเป็นกระบวนกรที่ไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของกระบวนกรเรียนการสอนทั้งหมด ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนจะต้องกำหนดให้สมรรถนะพลเมืองสีเขียวเป็นส่วนหนึ่งของจุดประสงค์การเรียนการสอน อีกทั้งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังกล่าว และมีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความรู้ความสามารถ พฤติกรรม และทักษะการปฏิบัติของผู้เรียนว่าตรงตามสมรรถนะพลเมืองสีเขียวมากน้อยเพียงใด (วาสนา ประवालพุกษ์, 2549) การวัดและประเมินผลสมรรถนะสีเขียวของผู้เรียนนับว่าเป็นเรื่องที่

ใหม่และท้าทายสำหรับครูในปัจจุบันนี้ เนื่องจากคุณลักษณะที่จะวัดแตกต่างจากเดิมและวัดได้ค่อนข้างยาก ควรใช้หลักการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพระดับสูง เน้นการนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไข มีการสร้างความสมดุลในการประเมินผลเชิงคุณภาพ และนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อยกระดับการทดสอบวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่าเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวเป็นลำดับที่สาม โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อย พบว่า โรงเรียนดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาเป็น โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำและ/หรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว และ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อ แบบเรียน และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว (PNI_{modified} = 0.338, 0.333, 0.328, 0.328) ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ครูผู้สอนมีความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ผู้บริหารยังขาดการส่งเสริม สนับสนุน จัดทำ และจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับผลสรุปการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นเลิศ (Best practice) ของกลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล ที่ระบุว่า ชุดอุปกรณ์และสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ในห้องเรียนทั้งอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ที่ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ระบบภาพและเสียงของคอมพิวเตอร์กับโทรทัศน์ไม่เป็นระบบเดียวกัน และการติดตั้งสื่อ อุปกรณ์ดำเนินการล่าช้า ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาส ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษาไม่เสถียร และยังไม่ได้รับการปรับปรุงระบบ การจัดทำข้อมูลของสถานศึกษาบางแห่งขาดประสิทธิภาพ ไม่เสถียร ระบบไฟฟ้าของสถานศึกษามีอายุการใช้งานมานาน จึงไม่เหมาะกับการติดตั้งอุปกรณ์ใหม่ ขาดเจ้าหน้าที่ด้าน ICT ในการดูแลระบบ

ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ซึ่งการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพจะช่วยให้การถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปยังผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวเป็นอย่างมาก ซึ่งสื่อมีหลากหลายแต่ละชนิดมีคุณสมบัติแตกต่างกัน ดังนั้น

ครูผู้สอนจะต้องมีแนวทางในการเลือกใช้สื่อแต่ละประเภทตามความเหมาะสมและตอบสนองวัตถุประสงค์การเรียนการสอนและเหมาะกับลักษณะของผู้เรียน (วาสนา เพิ่มพูน, 2542) ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุกิตต์ สิริชยานนท์ (2559) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวคิดพลเมืองโลกศึกษา โดยผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวคิดพลเมืองโลกศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความต้องการจำเป็นลำดับที่สาม

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ได้จริง จำนวน 3 ด้าน เรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจและสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

โดยผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด ได้แก่ แนวทางหลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ที่บูรณาการสอดแทรกเนื้อหาและแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว แนวทางย่อยที่ 1.1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางย่อยที่ 1.2 พัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแนวทางหลักที่ 2 พัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว แนวทางย่อยที่ 2.1 กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม แนวทางย่อยที่ 2.2 ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแนวทางเหล่านี้เป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาหลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับให้เข้ากับบริบทของแต่ละโรงเรียน มีการส่งเสริมให้ชุมชนเห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการ

พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กำหนดหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยผู้บริหารต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีหน้าที่ในการส่งเสริม ควบคุม การจัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ สอดคล้องกับที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการนำให้องค์การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ด้วยการศึกษาค้นคว้าประกอบของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อบ่งชี้เนื้อหา ศึกษาสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ปรับปรุงสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ตรวจสอบความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ วางแผนการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ณัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม (2553) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์เพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยพบว่า ชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนต่อการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และชุมชนยังมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาอีกด้วย และผลการวิจัยของ พูนภัทรา พูลผล (2554) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก โดยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้นโรงเรียนควรร่วมทำหลักสูตรกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการ และแนวทางดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญข้าว ชุ่มเกษรกุลกิจ (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยพบว่า ผู้บริหารควรกำหนดให้มีเครือข่ายผู้ปกครองที่มีคนในชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการเพื่อการประสานงานในการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา

2.2 ด้านการวัดและประเมินผล โดยผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี่เหลี่ยมที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด ได้แก่ แนวทางหลักที่ 3 พัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี่เหลี่ยม แนวทางย่อยที่ 3.1 พัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน และแนวทางย่อยที่ 3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการวัดและ

ประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตลอดจนมีการกำกับ ติดตามจากผู้บริหาร เพื่อพัฒนาการจัดเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแนวทางเหล่านี้เป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดและประเมินผลที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา ซึ่งการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะเป็นการดำเนินการที่มุ่งวัดสมรรถนะอันเป็นองค์รวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ เป็นการวัดจากพฤติกรรมและการกระทำ การปฏิบัติ ที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) ที่กำหนดเป็นการวัดอิงเกณฑ์ มีใช้องค์กลุ่มและมีหลักฐานการปฏิบัติ (Evidence) ใช้ตรวจสอบได้ การวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะนี้เน้นการใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จากสิ่งที่คุณเรียนได้ปฏิบัติจริง และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน มีการประเมินไปตามลำดับขั้นของสมรรถนะที่กำหนด หากไม่ผ่านจะต้องได้รับการซ่อมเสริมจนกระทั่งผ่านจึงจะก้าวไปสู่ลำดับขั้นต่อไป สำหรับการรายงานผลนั้นเป็นการให้ข้อมูลพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนตามลำดับขั้นที่คุณเรียนทำได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) อีกทั้งปัญหาที่พบในด้านการวัดและประเมินผลยังพบว่า ครูผู้สอนขาดความมั่นใจในวิธีการปฏิบัติของการวัดประเมินตามสภาพจริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) มีปัญหาเกี่ยวกับการวัดการปฏิบัติงาน คือไม่เข้าใจในธรรมชาติของงาน วัดกระบวนการมากกว่าผลงาน เพราะครูผู้สอนเก็บข้อมูลยาก โอกาสที่จะสังเกตและบันทึกพฤติกรรมปฏิบัติงานรายบุคคลของผู้เรียนทำได้ยาก มีปัญหามาตรฐานในการให้คะแนนและอคติในการให้คะแนน อีกทั้งมีการวัดที่ไม่ถูกต้อง เช่น ต้องการวัดการปฏิบัติงาน แต่วัดพฤติกรรม การเข้าชั้นเรียน (สุวิมล ร่องวาณิช, 2550) ดังนั้นแนวทางย่อยที่ 3.2 ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ตลอดจนมีการกำกับ ติดตามจากผู้บริหาร เพื่อพัฒนาการจัดเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน จึงเป็นแนวทางที่สามารถแก้ไขปัญหาด้านการวัดและประเมินผลผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวได้ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุเทพ ชิตยวงษ์ (2562) ที่กำหนดให้สถานศึกษาวัดและประเมินผลในห้องเรียนตามสภาพจริงแทนการวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบ คือ 1) การกำหนดโจทย์ให้ปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหาที่อยู่ในโลกแห่งความจริงและชีวิตประจำวันของผู้เรียน 2) ใช้วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติหรือแสดงออกเกี่ยวกับความรู้ 3) ใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลายแต่ต้องสอดคล้องกับผลที่เกิดจากการเรียนรู้ 4) สร้างเกณฑ์สำหรับใช้วัดและประเมินผล 5) เน้นให้ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง และ 6) ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาข้อสอบวัดความสามารถด้านการคิดขั้นสูงแบบคิดวิเคราะห์ เพื่อใช้ประเมินผลในห้องเรียน สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ที่ได้กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะไว้ว่า การประเมินผลฐานสมรรถนะมีลักษณะสำคัญคือ ใช้สถานการณ์เป็น

ฐาน เพื่อให้บริบทการวัดและประเมินเป็นสภาพจริงมากขึ้น เช่น เตรียมบริบทเป็นข้อความ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว สถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์เสมือนจริงในคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถประเมินได้หลายประเด็นในสถานการณ์เดียวกัน

2.3 ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด แนวทางหลักที่ 4 พัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว แนวทางย่อยที่ 4.1 สำรวจสภาพปัญหาจากชุมชนและบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางย่อยที่ 4.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และแนวทางหลักที่ 5 ส่งเสริมให้มีการออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย จัดให้มีการประกวดสื่อ และนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว แนวทางย่อยที่ 5.1 ออกแบบสื่อการสอนโดยนำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาเป็นสื่อการเรียนรู้ จัดให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางย่อยที่ 5.2 จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการมุ่งสร้างทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

จะเห็นว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้บูรณาการกับการส่งเสริมแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียว จะทำให้การพัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559) ที่ได้กล่าวถึงการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียน ครูผู้สอนควรออกแบบการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยการให้ผู้เรียนได้ออกสำรวจภูมิโนเวศชุมชนและพื้นที่เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่ครูกำหนดในเบื้องต้น ควรมีการตั้งคำถามกับประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ และมีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ไม่ว่าจะเป็นการสำรวจชุมชน การทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสาระสำคัญต่าง ๆ ที่จะเป็นความรู้ฐานได้มากขึ้น และยังเป็นการเตรียมความรู้พื้นฐานเพื่อจะพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียนได้อีกด้วย สอดคล้องกับ กษมา มาลาแว จันทร์ (2557) กล่าวว่า การผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษานั้นจะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวัญข้าว ชุ่มเกษรกุลกิจ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยพบว่าแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษานั้น

ผู้บริหารและครูร่วมออกแบบ คัดสรรแหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ โดยเริ่มจากการพิจารณาโครงสร้าง กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ตลอดจนพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการกระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจในการใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงควรกำหนดนโยบายในการให้สถานศึกษาได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียว แนวทางการวัดและประเมินผลผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน รวมถึงการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังต้องสื่อสารทำความเข้าใจ เพื่อนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผลสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน รวมทั้งนิเทศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักสูตรของสถานศึกษาที่มีการบูรณาการแนวคิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ดังนั้น โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาที่ชัดเจนและเอื้อต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว อันจะนำไปสู่การปฏิบัติภายในโรงเรียนและชุมชน รวมถึงการนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะพลเมืองสีเขียวต่อไป

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

ดังนั้น ครูผู้สอนควรศึกษา วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร ตัวชี้วัด ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและบูรณาการเนื้อหา ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน ออกแบบสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้มีความพร้อม ท้นต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เข้าถึงได้ง่ายและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา รวมถึงวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้และนำผลที่ได้มาพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดที่สุดในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา รวมถึงแนวทางในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

2.2 จากผลการวิจัยพบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ลำดับที่ 2 คือ ด้านการวัดและประเมินผล ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา

2.3 ศึกษาการนำแนวทางและพัฒนาระบบการนิเทศติดตามการนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฟื่องอรุณ ปรีดีดิลก

อาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ดร.เพ็ญวรา ชูประวัติ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา

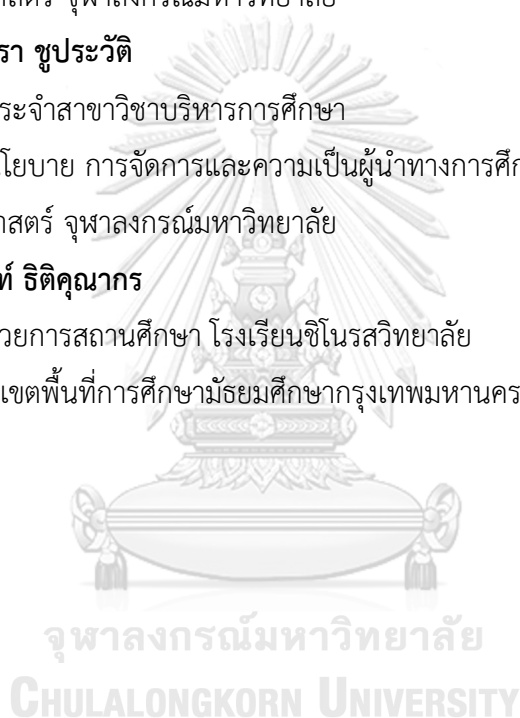
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ดร.อานนท์ ธิติคุณากร

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนชินรสวิทยาลัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

**2. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง
การพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิด
ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว**

1. ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่ม้อย

อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ภราดา ดร.ศักดิ์ สกนธวัฒน์

ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

4. ดร.จรงค์ ฐิณะกุล

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. ดร.อานนท์ ธิติคุณากร

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนชินโรวินิจฉัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ภาคผนวก ข

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

และผลการวิเคราะห์ค่า IOC

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

คำอธิบาย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์คือ

1.1 เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

1.2 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

+1 หมายถึง	ข้อความที่จะนำมาใช้มีความสอดคล้อง
0 หมายถึง	ไม่แน่ใจข้อความที่จะนำมาใช้
-1 หมายถึง	ข้อความที่จะนำมาใช้ไม่มีความสอดคล้อง

นายปริญญ์ มุขสาร

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- +1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้
- 1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวไม่สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้

ข้อ ที่	ข้อความในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					
หมายถึง การดำเนินการวางแผนการจัดทำหลักสูตร ¹ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ² การนำหลักสูตรไปใช้ ³ และวัดและประเมินผลหลักสูตร ⁴ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว					
1	โรงเรียนมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00
2	โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
3	โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผล ลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วน ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
4	โรงเรียนประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียน เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
2. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินส่งเสริมให้ครูผู้สอน กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ¹ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ² วัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ³ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ⁴ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี่เสา					
1	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี่เสาดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
2	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
3	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	2	1		0.67
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	2	1		0.67
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	2	1		0.67
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	2	1		0.67
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	2	1		0.67
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	2	1		0.67
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2	1		0.67
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	2	1		0.67
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	2	1		0.67

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
4	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
3. การวัดและประเมินผล หมายถึง การส่งเสริมให้ครูผู้สอนดำเนินการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ¹ การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ² การนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน ³ ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน					
1	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
2	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
3	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
4. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้ ¹ การจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ² การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ³ ตลอดจนการพัฒนาสื่อ แบบเรียน และแหล่งเรียน ⁴ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว					
1	โรงเรียนดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6.ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
2	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำและ/หรือจัดหาสื่อ การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วน ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
3	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

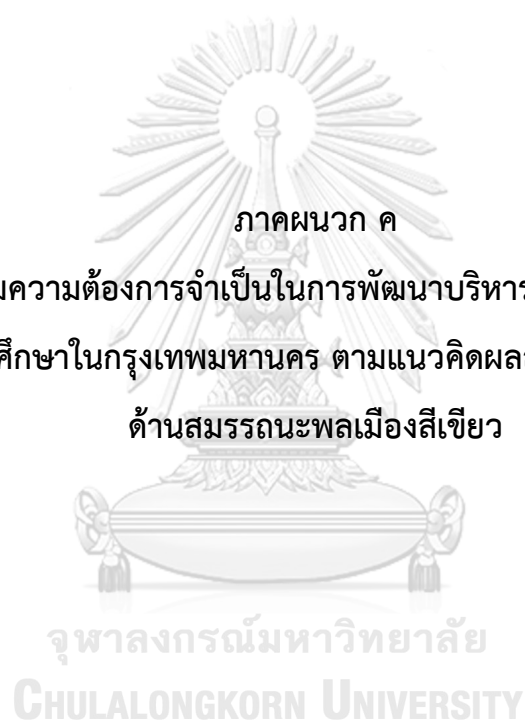
ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
4	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อ แบบเรียน และ แหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี เขียว ดังต่อไปนี้	3			1.00
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3			1.00
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3			1.00
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3			1.00
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	3			1.00
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	3			1.00

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา				
	1. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรวางแผนการจัดทำหลักสูตร อย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน	3			1.00
	2. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร อย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน	3			1.00
	3. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรนำหลักสูตรไปใช้อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมือง สีเขียว ทั้ง 8 ด้าน	3			1.00
	4. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรประเมินผลการใช้หลักสูตร อย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน	3			1.00
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน				
	1. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนด วัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์ การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน	3			1.00
	2. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างไร เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี เขียว ทั้ง 8 ด้าน	3			1.00
	3. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวัดและ ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร เพื่อ สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียนด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน	3			1.00

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
	4. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน	3			1.00
3	ด้านการวัดและประเมินผล				
	1. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร	3			1.00
	2. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร	3			1.00
	3. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร	3			1.00
4	การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้				
	1. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร	3			1.00
	2. ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำและ/หรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร	3			1.00

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบริหารงานวิชาการโรงเรียน

มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้

ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. แนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้
  - 2.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
  - 2.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
  - 2.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
  - 2.4 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม
  - 2.5 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน
  - 2.6 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - 2.7 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
  - 2.8 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม

3. แบบสอบถามชุดนี้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

4. ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น โดยจะเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวม ผู้วิจัยจะปฏิบัติตามจรรยาบรรณของการวิจัยอย่างเคร่งครัด และไม่มีผลกระทบต่อการทำงานในหน้าที่และสถานภาพทางราชการของท่านแต่ประการใด ขอความกรุณาจากท่านตอบให้ครบทุกข้อ และตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความน่าเชื่อถือได้ และนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียนได้จริง ผู้วิจัยขอเรียนว่าการวิจัยครั้งนี้มิได้มุ่งศึกษาสถานศึกษาใดที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวสำหรับผู้เรียนต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้จะก่อประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจ ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

 นายปฏิญญา มุขसार
 นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความเป็นจริง
1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. ตำแหน่ง ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน
วิชาการ
3. เขตพื้นที่การศึกษา ☐ สพม. 1 ☐ สพม. 2
4. ขนาดโรงเรียน ☐ เล็ก (ผู้เรียนไม่เกิน 360 คน) ☐ กลาง (ผู้เรียน 360 –
1,074 คน)
- ☐ ใหญ่ (ผู้เรียน 1,080 – 1,679 คน) ☐ ใหญ่พิเศษ (ผู้เรียน
1,680 คน ขึ้นไป)
5. วุฒิกการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาเอก ☐ ปริญญาโท
- ☐ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ☐ ปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่อง "สภาพปัจจุบัน" และ "สภาพที่พึง
ประสงค์"

คำชี้แจง		
เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง "สภาพปัจจุบัน"		
ระดับ 5	หมายถึง	สภาพที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	สภาพที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	สภาพที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	สภาพที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	สภาพที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับน้อยที่สุด
เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง "สภาพที่พึงประสงค์"		
ระดับ 5	หมายถึง	สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ระดับ 3	หมายถึง	สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา											
1	โรงเรียนมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียน เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา											
2	โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วน ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา											
3	โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผล ลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วน ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา											
4	โรงเรียนประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียน เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการจัดการเรียนการสอน											
1	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการจัดการเรียนการสอน											
2	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วน ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการจัดการเรียนการสอน											
3	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิด กับผู้เรียนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการจัดการเรียนการสอน											
4	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการวัดและประเมินผล											
1	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการวัดและประเมินผล											
2	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลที่หลากหลายที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วน ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
ด้านการวัดและประเมินผล											
3	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อสารความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้											
1	โรงเรียนดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วน ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้											
2	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำและ/หรือจัดหาสื่อ การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วน ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึง ประสงค์				
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้											
3	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี เขียว ดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วน ร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา สิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมใน การปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้											
4	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อ แบบเรียน และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดังต่อไปนี้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	1. ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2. ด้านทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3. ด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	5. ด้านการคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	6. ด้านความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	7. ด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	8. ด้านความตระหนักในค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

คำชี้แจง

ขอให้ท่านนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
กรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรวางแผนการจัดทำหลักสูตรอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้
ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การ
เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน

.....

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรนำหลักสูตรไปใช้อย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ
พลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน

.....

.....

.....

1.4 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน
สมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน

.....

.....

.....

2.3 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างไร เพื่อสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน

.....

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน

.....

.....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3. ด้านการวัดและประเมินผล

3.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร

.....

.....

3. ด้านการวัดและประเมินผล

3.3 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร

.....

.....

4. ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

4.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร

.....

.....

.....

4.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำและ/หรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร

.....

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร

.....

.....

.....

4.4 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อ แบบเรียน และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ทั้ง 8 ด้าน อย่างไร

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนา
บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การ
เรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

คำอธิบาย

1. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว ดำเนินการโดยพิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดสามอันดับแรกด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ แล้วนำมาร่างเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) กำหนดแนวทางหลักจากความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ และผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

2) กำหนดแนวทางย่อยจากองค์ประกอบย่อยในแต่ละด้านของการบริหารวิชาการ และเรียงลำดับค่าความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

3) กำหนดวิธีการดำเนินการจากข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะที่ได้รับจากแบบสอบถามและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการยึดหลักวงจรบริหาร PIE MODEL (Planning, Implementation, Evaluation) ในการออกแบบวิธีการดำเนินการแนวทาง

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางหลัก

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางย่อย พร้อมวิธีดำเนินการ

3. วิธีการตอบแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความเหมาะสม” และ “ความเป็นไปได้” ทั้งสองช่อง ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนนดังนี้

5 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม / มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม / มีความเป็นไปได้ในระดับมาก

3 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม / มีความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม / มีความเป็นไปได้ในระดับน้อย

1 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม / มีความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างในการตอบแบบประเมิน

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้าน...												
1.	(ร่าง) แนวทาง...	✓	4	3	2	1	✓	4	3	2	1	

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของ (ร่าง) แนวทางเพื่อการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายปณิญา มุขสาร

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์ 081-390-1751 E-mail : patinya_22@hotmail.com

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางหลัก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความเหมาะสม” และ “ความเป็นไปได้” ทั้งสองช่อง ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา												
1	แนวทางหลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผ่านการบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาและแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2	แนวทางหลักที่ 2 วางแผนในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียนไปใช้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการวัดและประเมินผล												
3	แนวทางหลักที่ 3 ส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้												
4	แนวทางหลักที่ 4 สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้												
5	แนวทางหลักที่ 5 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย จัดให้มีการประกวดสื่อ และนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวผ่านการลงมือปฏิบัติจริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางย่อยและวิธีดำเนินการ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความเหมาะสม” และ “ความเป็นไปได้” ทั้งสองช่อง ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1	แนวทางหลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผ่านการบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหา และแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว											
	แนวทางย่อยที่ 1.1 กำหนดแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ผ่านการบูรณาการ สอดแทรกเนื้อหา โดยมุ่งเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	วิธีดำเนินการ											
	1.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหารายวิชา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	1.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้โดยการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง สถานที่จริง โดยจัดเป็นกิจกรรม โครงการ หรือการฝึกอบรม ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	1.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้โดยการกำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 1.2 จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมชุมนุมให้ผู้เรียนเลือกตามความสนใจและเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ												
	1.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผนระดมความคิด ออกแบบแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมชุมนุม ที่เน้นผู้เรียนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	1.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัด วัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงรูปแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ โดยเฉพาะงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	1.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้และผลงานที่สำเร็จของผู้เรียนเพื่อปรับปรุง พัฒนาเนื้อหาวิชา รูปแบบกิจกรรม ในปีการศึกษาต่อไป	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2	แนวทางหลักที่ 2 วางแผนในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียนไปใช้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม											
	แนวทางย่อยที่ 2.1 จัดทำเล่มหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	วิธีดำเนินการ											
	2.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการจัดทำเล่มหลักสูตรฐานสมรรถนะ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้สมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	2.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอน ร่วมกันจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะโดยบรรจุผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวลงในหลักสูตรของสถานศึกษาโดยกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา หรือกิจกรรมชุมนุม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	2.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินผลการนำเล่มหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำผลการประเมินที่ได้ มาปรับปรุงและพัฒนาเล่มหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับผู้ที่น่าหลักสูตรไปใช้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 2.2 กำหนดการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ												
	2.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และงบประมาณในการดำเนินการที่จะจัดให้กับผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	2.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารและครูผู้สอนกำหนดรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงสถานที่จริง สภาพปัญหาจริง สถานการณ์จริง โดยเน้นความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวอย่างเป็นรูปธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	2.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประเมินความเหมาะสมและความสำเร็จของรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3	แนวทางหลักที่ 3 ส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และพัฒนาแนวทางวัดและประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน											แนว
	แนวทางย่อยที่ 3.1 พัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลที่เหมาะสมตามสมรรถนะรายด้านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านทักษะในการสื่อความและตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	วิธีดำเนินการ											
	3.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	3.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารและครูผู้สอนออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรายด้านที่ช่วยให้เห็นความสามารถที่เป็นองค์รวมของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ การลงมือปฏิบัติ และทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	3.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมินวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับสมรรถนะรายด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 3.2 กำหนดให้มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว เพื่อพัฒนาการจัดเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ												
	3.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยกำหนดช่วงเวลา กำหนดหัวข้อที่จะทำการนิเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	3.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู โดยนำผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	3.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครูร่วมกันประเมินความสอดคล้องของวิธีการและเกณฑ์การนิเทศ ติดตาม ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4	แนวทางหลักที่ 4 สํารวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน มีสมรรถนะพลเมืองสีเขียว											
	แนวทางย่อยที่ 4.1 วิเคราะห์ สํารวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายกับชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ												
	4.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนในการวิเคราะห์ สํารวจสภาพปัญหาจากชุมชน และบริบทของสถานศึกษาโดยการสร้างเครือข่ายกับชุมชน เพื่อนํามากำหนดเป็นแนวทาง ออกแบบพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	4.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารและครูจัดให้มีการวิเคราะห์ สํารวจสภาพแวดล้อม ปัญหาจากชุมชน อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งในรูปแบบการลงพื้นที่และการจัดประชุมอย่างเป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	4.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหาร ครูผู้สอนและชุมชนร่วมกัน ประเมินผลการวิเคราะห์ สภาพปัญหาชุมชน ที่สอดคล้องกับการนำมาผลิตสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการส่งเสริมสมรรถนะพลเมืองสีเขียวของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 4.2 ประชุมวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (SWOT) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ												
	4.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชุม ระดมความคิดในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมและนโยบายของสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพลเมืองสีเขียวแนวทางออกแบบ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	4.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ นโยบายของสถานศึกษา โดยดำเนินการตามผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน (SWOT) ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	4.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ประเมินผลจากการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยวัดจากผลสำเร็จของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามนโยบายด้านการส่งเสริมการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
5	แนวทางหลักที่ 5 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย จัดให้มีการประกวดสื่อและนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียวผ่านการลงมือปฏิบัติจริง											
	แนวทางย่อยที่ 5.1 ออกแบบสื่อการสอนที่มีความทันสมัย อยู่ในรูปแบบออนไลน์และเข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ												
	5.1.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนประชุม เพื่อกำหนดแนวทางในการออกแบบสื่อการสอนที่เข้าถึงง่าย เรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยเน้นสื่อการสอนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	5.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูผู้สอนจัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรูปแบบของสื่อจะต้องมีความทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย โดยเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	5.1.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครู ร่วมกัน ประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยวัดจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 5.2 จัดให้มีการประกวดสื่อ นวัตกรรมเกี่ยวกับการมุ่งสร้างทักษะในการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	วิธีดำเนินการ											
	5.2.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดแนวทาง วิธีการ ในการดำเนินการจัดการประกวดสื่อ นวัตกรรม ของครู ที่เน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อ และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	5.2.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดสื่อ นวัตกรรม ที่เน้นการสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	5.2.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและคณะกรรมการตัดสินผลการประกวด ร่วมกันประเมินคุณภาพของสื่อและนวัตกรรม โดยจะต้องเป็นสื่อที่เสริมสร้างทักษะการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนได้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	แนวทางย่อยที่ 5.3 เน้นให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง จากปัญหาจริง และสถานที่จริง เกี่ยวกับความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ข้อ	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว	ระดับการประเมิน										ข้อเสนอแนะ
		ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	วิธีดำเนินการ											
	5.3.1 การวางแผน (Planning) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนการดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริงได้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงมีพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	5.3.2 การปฏิบัติตามแผน (Implementation) ครูดำเนินการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในงานหรือกิจกรรมการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมีพฤติกรรมและการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดในรูปแบบการให้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือปัญหาจริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	5.3.3 การประเมินผล (Evaluation) ผู้บริหารและครู ร่วมกันประเมินผลการจัดมุมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ โดยการสังเกตเชิงพฤติกรรมและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ภาคผนวก จ

เอกสารขอความร่วมมือในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. 82565 ต่อ 6734

ที่ อว 64.6(2791.04)/1346

วันที่ 3 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญอรุณ ปริดีติลล

ด้วย นายปริญญ์ มุขสาร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. 82565 ต่อ 6734

ที่ อว 64.6(2791.04)/1345

วันที่ 3 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัติ

ด้วย นายปฏิญา มุขสาร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทาง พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ที่ อว 64.6/2171

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330

30 เมษายน 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อานนท์ ธิติคุณากร รองผู้อำนวยการโรงเรียนชินสวริทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายปริญญ์ มุขสาร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทาง พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ พลเมืองสีเขียว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 081-390-1751 email: 6280080327@student.chula.ac.th

ที่ อว 64.6/2184

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330

3 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายปัญญา มุขสาร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรินทร์ เจริญกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มบริหารวิชาการ และครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานวิชาการ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิจัย ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 081-390-1751 email: 6280080327@student.chula.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. 82565 ต่อ 6734

ที่ อว 64.6(2791.04)/1440

วันที่ 19 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง)

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์

ด้วย นายปฏิญญา มุขสาร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โท. 82565 ต่อ 6734

ที่ อว 64.6(2791.04)/1439

วันที่ 19 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง)

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่ม้อย

ด้วย นายปริญญ์ มุขสาร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ที่ อว 64.6/2437

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330

19 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง)

เรียน ภราดา ดร.ศักดิ์ สกนธวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี่เสา

ด้วย นายปริญญ์ มุขสาร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย
การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสี่เสา”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง
พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ
พลเมืองสี่เสา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป
และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 081-390-1751 email: 6280080327@student.chula.ac.th

ที่ อว 64.6/2436

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330

19 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง)

เรียน ดร.จรงค์ ชื่นะกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ด้วย นายปฏิญญา मुखสาร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย
การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง
พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ
พลเมืองสีเขียว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป
และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 081-390-1751 email: 6280080327@student.chula.ac.th

ที่ อว 64.6/2752

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330

27 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง)

เรียน ดร.อานนท์ ธิติคุณกร รองผู้อำนวยการโรงเรียนชินโรสวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ด้วย นายปริญญ์ มุขสาร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย
การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง
พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะ
พลเมืองสีเขียว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป
และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 081-390-1751 email: 6280080327@student.chula.ac.th

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับลิเคชั่น.
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เมธี ทิพย์.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2555). *แนวทางสร้างสรรค์โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Eco-school)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2559). *คู่มือแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนอีโคสคูล*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กลุ่ม Thai Civic Education. (2556). *กรอบแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: เทคนิคอิมเมจ.
- เกษมา มาลาแฉจันทร์. (2557). การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครู ในโรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (ทวิวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา An Online Journal of Education*, 9(4), 194-205.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). *กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- ขวัญข้าว ชุ่มเกษรกุลกิจ. (2560). *แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ).
- จันทร์หา พักตร์เพียงจันทร์. (2547). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ).
- จารุกิตต์ สิทธิขยานนท์. (2559). *แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล*

- ตามแนวคิดพลเมืองโลกศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2543). *เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: หลักพิมพ์.
- จิตชนก สืบปฐ. (2557). *แนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภายใต้แนวความคิดมหาวิทยาลัยสีเขียว*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชูขวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา. (2559). *กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนมัธยมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชูชัย สมितिไกร. (2556). *การสรรหา การคัดเลือก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิติกรณ์ ยาวีไชย จาริกศิลป์. (2559). *กลยุทธ์การบริหารสถาบันอุดมศึกษาตามแนวคิดการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ณัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม. (2553). *ยุทธศาสตร์เพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ทศนี วงศ์เย็น. (2547). *การบริหารงานวิชาการ หน้าที่ 5. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการ สถานศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิพย์พาวร ดันติสุนทร. (2554). *การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง*. กรุงเทพฯ: พี.เพรส.
- ทศนา แหมมณี และคณะ. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทอดสกุล ยุญขานนท์. (2540). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- ธำรงค์ศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2551). *Competency ภาวะปฏิบัติ เขาทำกันอย่างไร*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น).
- นพพงษ์ บุญจิตรธาตุ. (2547). *นั้ด้อยบริหาร*. เชียงใหม่: Orange Group Tactics Design.
- นฤมล อภิโนเวศ และคณะ. (2555). *แนวทางสร้างสรรค์โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Eco-school)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ประเทือง สังข์นาค. (2545). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคนครนายก*. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, นครนายก.
- ประสิทธิ์ จัตววัฒนกุล. (2544). *การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัญญา แก้วเกตุ, & สุภัทร พันธุ์พัฒนากุล. (2545). *การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- พรวิทย์ จันทรศิริสิริ. (2554). *การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรชนก ปรีปาน. (2561, 2561, 26 มีนาคม). *การจัดการศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง*. กรุงเทพฯธุรกิจ.
- พรพรรณ ธรรมธาดา. (2559). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ,
- พรณิธ อินทราเวช. (2560). *แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดสะเต็มศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ,
- พูนภัทรา พูลผล. (2554). *การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่ความเป็นพลเมืองโลก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการบริหาร 300 การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัทรพร อภิชาติ. (2552). *วิถีชีวิตสีเขียวในเมืองใหญ่ ภายใต้จิตวิญญาณ* (Green Guide Book Vol.2). กรุงเทพฯ: สวนเงินมีมา.
- ภาณุวัฒน์ อ่อนเทศ. (2559). *นโยบายและแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร.
- ภูสุตา ภูเงิน. (2560). *แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดสานพลังประชารัฐในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- โมทนา สิทธิพิทักษ์. (2558). การพัฒนารูปแบบมหาวิทยาลัยสีเขียวแบบยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษา
ไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต), สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ,
- ยามีละห์ เจ๊ะขอ. (2560). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา,
- ยุรนันท์ ตามกาล. (2559). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามหลักวิถีชีวิตสีเขียวเพื่อ
เสริมสร้างสุขภาวะของครอบครัว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต), สาขาวิชาการศึกษานอก
ระบบโรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ,
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, เล่มที่ 116. ตอนที่
74 ก., หน้า - (2542, 19 สิงหาคม).
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, เล่มที่ 134. ตอนที่
40 ก., หน้า 1 - 90. (2560, 6 เมษายน).
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: มหาวิทยาลัย
ทักษิณ.
- รุจิรี ภู่อาระ, & จันทราณี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- วัฒนา จุฑะพันธุ์. (2545). วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- วาสนา ประवालพุกษ์. (2549). การประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสม
งาน. สารพัฒนาหลักสูตร, 15(126), 41-43.
- วาสนา เพิ่มพูน. (2542). พฤติกรรมการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏ
ธนบุรี.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น: สานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์
ดิสคัฟเวอรี จำกัด.
- วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. (2540). เอกสารประกอบการสอนวิชา 404361 วิธีสอนทั่วไป. ชลบุรี: ภาควิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไวยวุฒิ ธนบัตร. (2560). แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต), สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สมพร จารุณัฐ. (2540). การวางแผนการสอน: สื่อและกระบวนการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรม
วิชาการ.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. (2562). แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2563. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). พัฒนาการของคุณภาพผู้เรียนประถมศึกษา และแนวทางการประเมิน. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). แนวทางการพัฒนาโรงเรียนสู่คุณภาพตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเอง หลักสูตร ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนา ข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานผู้บริหารในสถานศึกษา ปีงบประมาณ 2547. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). ปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: เพลินสตูดิโอ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สุกัญญา รัชมีธรรมโชติ. (2549). การจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้วย Competency-based learning. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- สุเทพ ชิตยวงษ์. (2562, 2562, 10 กันยายน). สพฐ. กำจัดจุดอ่อนปรับการวัดและประเมินผลใน ห้องเรียน.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2533). การสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ. กรุงเทพฯ: ตรีนธสาร.
- สุมาลี จันทร์ชลอ. (2542). การวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ: สุเมตรฟิล์ม.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). การประเมินการปฏิบัติการ: การประเมินการเรียนรู้แนวใหม่. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวภา นิสม์โกมล. (2558). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา พลเมืองคุณภาพ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต),
- ไสว พักขาว. (2560). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21. Retrieved 2564, 20 มิถุนายน

<http://web.chandra.ac.th/blog/wp.../ทักษะแห่งศตวรรษที่21-พับ.pdf>.

- อาจารย์ สุวัฒน์พงษ์. (2558). *กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎบัณฑิต), สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ,
- อาภรณ์ ภูววิชัยพันธุ์. (2548). *Competency dictionary*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: เอส.ดี. เพรส.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2546). *หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์น.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2525). *หลักบริหารการศึกษาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครู ศาสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Barry, J. (2005). *Resistance Is Fertile: From Environmental to Sustainability Citizenship*. Retrieved 2020, 19 June Retrived from <https://www.researchgate.net/publication/253186425>
- Bresciani, J. M. (2006). *Outcomes-based academic and co-curricula program review*. Virginia: Sterling.
- Campbell, R. F., & et al. (1997). *New prepositives on organizational effectiveness*. San Francisco: Jassay Bass.
- Chandra, R. S. (1985). *Outcome based education and education*. Retrieved 2020, 19 June Retrived from file:///C:/Users/lenovo/Downloads/outcome-based-education-and-assessment.pdf
- Cohen, E. (1999). Towards a sociology of international tourism. *Social Research*, 19(1), 164 - 182.
- D' Andrea, V. M. (2003). *Handbook for teaching & learning in higher education: Enhancing academic practice*. London: Korean Page.
- Discoverenergy. (2010). *What is living Green?* Retrieved 2020, March 14 www.discoverolarenergy.com
- Dobson. (2003). *Citizenship and the Environment*. Oxford: Oxford University Press.
- Dobson. (2005). Environmental Citizenship: Towards Sustainable Development. *Journal of Sustainable Development*, 15, 276-285.

- Driscoll, A., & Wood, S. (2007). *Developing outcomes-based assessment for learner-centered education*. Virginia: Sterling.
- European Network for Environmental Citizenship. (2018). *New thinking in environmental citizenship*. Retrieved 2020, 19 June <http://enec-cost.eu/>
- Faber, C. F., & Shearon, G. F. (1970). *Elementary school administration: Theory and practice*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Greenhome, LLC. (2013). *What Does It Mean to Live Green?* Retrieved 2020, March 14 <http://www.greenhome.com/blog/what-does-it-mean-to-live-green>.
- Gunningham, N. (2002). *Leaders and Laggards: Next Generation Environmental Regulation*. Canberra: Greenleaf Publishing.
- Hawthorne, M., & Alabaster, T. (1999). Citizen 2000: development of a model of environmental citizenship. *Global Environmental Change*, 9, 25-43.
- Kymlicka, & Norman. (2000). *Multicultural Odysseys: Navigating the New International Politics of Diversity*. United Kingdom: Oxford University Press.
- Lorenzen, M. (1999). *Using outcome-based education in the planning and teaching of new information technologies* Retrieved from retrieved from <http://www.libraryinstruction.com/obe.html>
- MacGregor, & Szerszynski. (2004). Promoting ecological citizenship: Rights, duties and political agency. *ACME*, 7(2), 113 - 134.
- Owen, J. M., & Rogers, P. (1999). *Program Evaluation: Forms and Approaches*. Melbourne: University of Melbourne.
- Shove, E. (2010). *Social Theory and Climate Change*. Retrieved 2020, 19 June Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0263276410361498>
- Spady, W. (1988). Organizing for results: The basic of authentic restructuring and reform. *Educational Leadership*, 46(2), 4-8.
- Spady, W. (1994). Light, not Heat, on OBE. *The American School Board Journal*, 181, 29 - 33.
- Spady, W., & Marshall, K. J. (2003). Beyond Traditional Outcome-based Education *Educational Leadership*, 49(2), 67-72.
- Steps, S. B. (2010). *The Definition of Green Living*. Retrieved 2020, May 22 <http://sustainablebabysteps.com>

Stern, P.C. (2000). Toward a coherent theory of environmentally significant behavior. *Journal of Social Issues*, 56, 407-424.

Subahan, T., & et al. (2010). Environmental citizenship: What level of knowledge, attitude, skill and participation the students own? . *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2(2010), 5715 - 5719.

UNESCO. (2005). *Framework for the UN DESD International Implementation Scheme*. Paris: UNESCO.

UNESCO. (2013). *Intergovernmental Conference on Environmental Education*. Retrieved from http://www.gdrc.org/uem/ee/EE-Tbilisi_1977.pdf

UNESCO. (2015). *Global Citizenship Education: Topics and Learning Objective*. USA: The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายปริญญญา มุขसार
วัน เดือน ปี เกิด	22 เดือน กันยายน พ.ศ. 2534
สถานที่เกิด	จังหวัดร้อยเอ็ด
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	54/1 เติร์ดอินทร์พัฒนา ซอยเจริญรัช 24 ถนนเจริญรัช แขวงคลองตันใต้ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 10600
ผลงานตีพิมพ์	ปริญญญา มุขसार, นันทรัตน์ เจริญกุล. (2564). ความต้องการจำเป็นใน การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว. วารสารการบริหารและ นวัตกรรมการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การ จัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 4(3).